

Úřední věstník

Evropské unie

L 172

České vydání

Právní předpisy

Ročník 64

17. května 2021

Obsah

I Legislativní akty

NAŘÍZENÍ

- ★ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/782 ze dne 29. dubna 2021 o právech a povinnostech cestujících v železniční přepravě ⁽¹⁾ 1
- ★ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/783 ze dne 29. dubna 2021 o zavedení Programu pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE) a o zrušení nařízení (EU) č. 1293/2013 ⁽¹⁾ 53
- ★ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/784 ze dne 29. dubna 2021 o potírání šíření teroristického obsahu online ⁽¹⁾ 79
- ★ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/785 ze dne 29. dubna 2021, kterým se zavádí Program Unie pro boj proti podvodům a zrušuje nařízení (EU) č. 250/2014 110

⁽¹⁾ Text s významem pro EHP.

Akty, jejichž název není vytištěn tučně, se vztahují ke každodennímu řízení záležitostí v zemědělství a obecně platí po omezenou dobu. Názvy všech ostatních aktů jsou vytištěny tučně a předchází jim hvězdička.

I

(Legislativní akty)

NAŘÍZENÍ

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2021/782**ze dne 29. dubna 2021****o právech a povinnostech cestujících v železniční dopravě****(přepřacované znění)****(Text s významem pro EHP)**

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 91 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,

po konzultaci s Výborem regionů,

v souladu s řádným legislativním postupem ⁽²⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) V nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1371/2007 ⁽³⁾ má být provedena řada změn s cílem zlepšit ochranu cestujících a napomoci ke zvýšení počtu cestujících v železniční dopravě, a to s řádným přihlédnutím zejména k článkům 11, 12 a 14 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“). S ohledem na tyto změny a v zájmu přehlednosti by tedy nařízení (ES) č. 1371/2007 mělo být přepřacováno.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 197, 8.6.2018, s. 66.

⁽²⁾ Postoj Evropského parlamentu ze dne 15. listopadu 2018 (Úř. věst. C 363, 28.10.2020, s. 296) a postoj Rady v prvním čtení ze dne 25. ledna 2021 (Úř. věst. C 68, 26.2.2021, s. 1). Postoj Evropského parlamentu ze dne 29. dubna 2021 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku).

⁽³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1371/2007 ze dne 23. října 2007 o právech a povinnostech cestujících v železniční dopravě (Úř. věst. L 315, 3.12.2007, s. 14).

- (2) V rámci společné dopravní politiky je důležité chránit práva cestujících v železniční přepravě a zlepšovat kvalitu a efektivitu přepravy osob na železnici s cílem podpořit zvýšení podílu železniční dopravy ve vztahu k jiným druhům dopravy.
- (3) Přestože bylo v ochraně spotřebitelů v Unii dosaženo značného pokroku, je stále zapotřebí ochranu práv cestujících v železniční přepravě dále zlepšovat.
- (4) Zejména proto, že cestující v železniční přepravě je slabší stranou přepravní smlouvy, měla by být chráněna práva cestujících v železniční přepravě.
- (5) Udělení stejných práv cestujícím v železniční přepravě, kteří se vydávají na mezinárodní cesty a na vnitrostátní cesty, má za cíl zvýšit úroveň ochrany spotřebitelů v Unii, zajistit rovné podmínky pro železniční podniky a zajistit jednotnou úroveň práv cestujících. Cestující by měli dostávat o svých právech co nejpřesnější informace. Vzhledem k tomu, že některé moderní formáty přepravních dokladů neumožňují fyzické vytištění informací na nich uvedených, mělo by být možné poskytnout informace požadované tímto nařízením jinými prostředky.
- (6) Železniční spoje nabízené výhradně pro historické nebo turistické účely obvykle neslouží běžným dopravním potřebám. Tyto spoje jsou obvykle odděleny od ostatního železničního systému Unie a použitá technologie může dostupnost těchto spojů omezovat. Členské státy by měly mít možnost udělovat výjimky z uplatňování ustanovení tohoto nařízení na železniční spoje nabízené výlučně pro historické nebo turistické účely, kromě některých ustanovení, která by se měla použít na veškerou železniční přepravu osob v Unii.
- (7) Městské, příměstské a regionální osobní železniční spoje jsou odlišné povahy než dálkové osobní železniční spoje. Členské státy by proto měly mít možnost udělovat pro tyto spoje z určitých ustanovení tohoto nařízení o právech cestujících výjimky. Tyto výjimky by se však neměly vztahovat na základní pravidla, jako jsou zejména ustanovení týkající se nediskriminačních podmínek přepravních smluv, práv zakoupit si bez nepřiměřených obtíží přepravní doklad pro cestování vlakem, odpovědnosti železničních podniků vůči cestujícím a za jejich zavazadla, požadavku odpovídajícího pojištění železničních podniků a požadavku, aby byla přijata přiměřená opatření k zajištění osobní bezpečnosti cestujících ve stanicích a vlacích. Regionální dopravní spoje jsou celkově více integrovány do ostatních částí železničního systému Unie a dotčené jízdy jsou delší. Pro regionální osobní železniční spoje by proto měly být případné výjimky ještě více omezeny. Pokud jde o regionální osobní železniční spoje, měly by být postupně zcela zrušeny výjimky z ustanovení tohoto nařízení, která usnadňují využívání železničních spojů osobami se zdravotním postižením nebo osobami s omezenou schopností pohybu a orientace, a výjimky z ustanovení tohoto nařízení podporujících používání jízdních kol by se u těchto spojů neměly uplatňovat. Kromě toho by měla být možnost vyjmout regionální spoje z určitých povinností, pokud jde o poskytování přímých přepravních dokladů a přesměrování, časově omezena.
- (8) Cílem tohoto nařízení je zlepšit železniční přepravu osob v Unii. Členské státy by proto měly mít možnost udělit výjimky pro dopravní spoje v regionech, v nichž je podstatná část spojů provozována mimo Unii.
- (9) Mimoto, s cílem umožnit hladký přechod od rámce stanoveného podle nařízení (ES) č. 1371/2007 k rámci podle tohoto nařízení by dřívější vnitrostátní výjimky měly být rušeny postupně, aby byla zajištěna nezbytná právní jistota a kontinuita. Členským státům, které udělily výjimky podle čl. 2 odst. 4 nařízení (ES) č. 1371/2007, by mělo být povoleno udělit vnitrostátním osobním železničním spojům výjimku pouze z těch ustanovení tohoto nařízení,

kteřá vyžadují významnou úpravu, a v každém případě po omezenou dobu. Členské státy by rovněž měly mít možnost udělit po přechodnou dobu výjimku z povinnosti předávat informace o provozu a cestování mezi provozovateli, avšak pouze tehdy, pokud není technicky proveditelné, aby provozovatel infrastruktury poskytl dané údaje v reálném čase železničnímu podniku, prodejci přepravních dokladů, poskytovateli souborných služeb cestovního ruchu nebo provozovateli stanice. Posouzení toho, co je technicky proveditelné, by mělo být učiněno nejmeně každé dva roky.

- (10) Pokud členské státy udělí osobním železničním spojům výjimku z uplatňování určitých ustanovení tohoto nařízení, měly by o tom informovat Komisi. Při poskytování těchto informací by členské státy měly vysvětlit důvody pro udělení těchto výjimek a opatření přijatá nebo plánovaná za účelem splnění povinností podle tohoto nařízení po skončení platnosti dotčených výjimek.
- (11) Pokud je za jednu stanici odpovědných několik provozovatelů stanice, měly by mít členské státy možnost určit subjekt pověřený plněním povinností uvedených v tomto nařízení.
- (12) Přístup k cestovním informacím v reálném čase, včetně informací o tarifech, železniční dopravu více zpřístupní novým zákazníkům, kterým nabídne širší paletu cestovních a tarifních možností, z nichž si budou moci vybrat. Železniční podniky by měly pro usnadnění cestování po železnici poskytnout jiným železničním podnikům, prodejcům přepravních dokladů a poskytovatelům souborných služeb cestovního ruchu, kteří prodávají jejich služby, přístup k těmto cestovním informacím a dát jim možnost provést a zrušit rezervace. Provozovatelé infrastruktury by měli pro usnadnění cestování po železnici předávat v reálném čase údaje týkající se příjezdu a odjezdu vlaků železničnímu podniku a provozovatelům stanic, jakož i prodejcům přepravních dokladů a poskytovatelům souborných služeb cestovního ruchu.
- (13) Podrobnější požadavky ohledně poskytování cestovních informací jsou stanoveny v technické specifikaci pro interoperabilitu uvedené v nařízení Komise (EU) č. 454/2011 ⁽⁴⁾.
- (14) Posílení práv cestujících v železniční přepravě by mělo vycházet ze stávajícího mezinárodního práva uvedeného v příloze A – Jednotné právní předpisy pro smlouvu o mezinárodní železniční přepravě osob (CIV) – k Úmluvě o mezinárodní železniční přepravě (COTIF) ze dne 9. května 1980, ve znění Pozměňovacího protokolu k Úmluvě o mezinárodní železniční přepravě ze dne 3. června 1999 (protokol 1999). Oblast působnosti tohoto nařízení by však bylo vhodné rozšířit a nechránit pouze cestující v mezinárodní, ale také ve vnitrostátní železniční přepravě. K úmluvě COTIF přistoupila Unie dne 23. února 2013.
- (15) Členské státy by měly zakázat diskriminaci na základě státní příslušnosti cestujícího nebo místa usazení železničního podniku, prodejce přepravních dokladů či poskytovatele souborných služeb cestovního ruchu v rámci Unie. Nicméně by neměly být zakázány sociální tarify a podpora širšího využívání veřejné dopravy, jsou-li taková opatření přiměřená a nezávislá na státní příslušnosti dotčeného cestujícího. Železniční podniky, prodejci přepravních dokladů a poskytovatelé souborných služeb cestovního ruchu si mohou svobodně stanovit své obchodní postupy, včetně zvláštních nabídek a propagace určitých prodejních kanálů. Vzhledem k rozvoji on-line platform pro prodej přepravních dokladů cestujícím by členské státy měly věnovat zvláštní pozornost tomu, aby zajistily, že při přístupu k on-line rozhraní nebo nákupu přepravních dokladů nedojde k žádné diskriminaci. Rovněž by měla být bez ohledu na daný druh zakoupeného přepravního dokladu poskytována stejná úroveň ochrany cestujícího.
- (16) Rostoucí oblíbenost cyklistiky v celé Unii má důsledky pro celkovou mobilitu a cestovní ruch. Větším využíváním železnic a cyklistiky v rámci dělby přepravní práce dochází ke snižování dopadu dopravy na životní prostředí. Z tohoto důvodu by měly železniční podniky co nejvíce usnadňovat kombinaci cyklistiky a jízdy vlakem. Zejména při pořízování nových drážních vozidel nebo při významné modernizaci stávajících drážních vozidel by tato vozidla měla poskytnout odpovídající počet míst pro jízdní kola, ledaže jde o pořízení nebo modernizaci jídelních, lůžkových nebo lehátkových vozů. S cílem zabránit negativním dopadům na bezpečnost stávajících drážních vozidel by se měla tato povinnost vztahovat pouze na případy významné modernizace vyžadující nové povolení k uvedení vozidla na trh.

⁽⁴⁾ Nařízení Komise (EU) č. 454/2011 ze dne 5. května 2011 o technické specifikaci pro interoperabilitu týkající se subsystému „využití telematiky v osobní dopravě“ transevropského železničního systému (Úř. věst. L 123, 12.5.2011, s. 11).

- (17) Odpovídající počet míst pro jízdní kola na sestavu vlaku by měl být stanoven s ohledem na velikost sestavy vlaku, druh spoje a poptávku po přepravě jízdních kol. Železniční podniky by měly mít možnost vypracovat po konzultaci s veřejností plány stanovující konkrétní počty míst pro jízdní kola pro jejich spoje. Pokud se však železniční podniky rozhodnou plány nevypracovat, měl by se použít zákonem stanovený počet. Zákonem stanovený počet by měl rovněž sloužit jako vodítko pro železniční podniky při sestavování jejich plánů. Počet nižší než zákonem stanovený počet by měl být považován za přiměřený pouze tehdy, je-li odůvodněn zvláštními okolnostmi, jako je provozování železničních spojů v zimním období, kdy poptávka po přepravě jízdních kol jednoznačně není nebo je nízká. V některých členských státech, pokud jde o určité druhy spojů, je poptávka po přepravě jízdních kol obzvláště vysoká. Členské státy by proto měly mít u určitých druhů spojů možnost stanovit minimální odpovídající počet míst pro jízdní kola. Tento počet míst pro jízdní kola by měl mít přednost před konkrétními počty míst pro jízdní kola podle plánů železničních podniků. To by nemělo bránit volnému pohybu drážních vozidel v rámci Unie. Cestující by měli být o místech pro jízdní kola, jež jsou k dispozici, informováni.
- (18) Práva a povinnosti týkající se přepravy jízdních kol ve vlacích by se měly vztahovat na jízdní kola, která lze před cestou vlakem i po ní ihned použít k jízdě. Na přepravu jízdních kol v obalech a taškách se ve vhodných případech vztahují ustanovení tohoto nařízení týkající se zavazadel.
- (19) Práva cestujících v železničních spojích zahrnují právo na obdržení informací o daném spoji před uskutečněním jízdy i v jejím průběhu. Železniční podniky, prodejci přepravních dokladů a poskytovatelé souborných služeb cestovního ruchu by měli poskytovat obecné informace o železničních spojích před zahájením cesty. Tyto informace by měly být poskytovány ve formátech přístupných osobám se zdravotním postižením nebo osobám s omezenou schopností pohybu a orientace. Železniční podniky a případně prodejci přepravních dokladů a poskytovatelé souborných služeb cestovního ruchu by měli cestujícím během jízdy poskytnout další informace požadované tímto nařízením. Pokud má tyto informace k dispozici provozovatel stanice, rovněž by je měl cestujícím poskytnout.
- (20) Velikost prodejců přepravních dokladů se značně liší, sahá od mikropodniků po velké podniky a někteří prodejci nabízejí své služby pouze off-line či pouze on-line. Povinnost poskytovat cestujícím cestovní informace by proto měla být přiměřená různým velikostem a tím i různým kapacitám prodejců přepravních dokladů.
- (21) Toto nařízení by nemělo železničním podnikům, poskytovatelům souborných služeb cestovního ruchu nebo prodejcům přepravních dokladů bránit v nabízení výhodnějších podmínek pro cestující, než jsou podmínky stanovené v tomto nařízení. Toto nařízení by však nemělo vést k tomu, aby byl železniční podnik vázán výhodnějšími smluvními podmínkami nabízenými poskytovatelem souborných služeb cestovního ruchu nebo prodejcem přepravních dokladů, pokud tak nestanoví ujednání mezi železničním podnikem a poskytovatelem souborných služeb cestovního ruchu nebo prodejcem přepravních dokladů.
- (22) Přímé přepravní doklady cestujícím umožňují plynulou jízdu, a proto by mělo být vynaloženo veškeré přiměřené úsilí na to, aby byly tyto přepravní doklady nabízeny pro mezinárodní i vnitrostátní dálkové, městské, příměstské a regionální osobní železniční spoje, včetně osobních železničních spojů vyjmutých podle tohoto nařízení. Pro výpočet celkové doby zpoždění, za které se poskytuje odškodnění, by mělo být možné vyloučit zpoždění, k nimž došlo během těch částí jízdy, které se vztahují k železničním spojům, jež jsou podle tohoto nařízení vyjmuty.
- (23) Pokud jde o spoje provozované stejným železničním podnikem, mělo by být zavedením povinnosti poskytnout přímé přepravní doklady usnadněno převádění cestujících v železniční dopravě z jednoho spoje do druhého, neboť nejsou mezi železničními podniky zapotřebí žádné obchodní dohody. Požadavek poskytovat přímé přepravní doklady by se měl rovněž vztahovat na spoje provozované železničními podniky, které patří těmto vlastníkovi nebo které jsou dceřinými společnostmi v plném vlastnictví jednoho z železničních podniků poskytujících železniční spoje zahrnuté do jízdy. Železniční podnik by měl mít možnost určit na přímém přepravním dokladu čas odjezdu každého železničního spoje, včetně regionálních spojů, pro který je přímý přepravní doklad platný.

- (24) Cestující by měli být jasně informováni o tom, zda přepravní doklady prodávané železničním podnikem v rámci jedné obchodní transakce představují přímý přepravní doklad. Pokud cestující nejsou řádně informováni, měl by železniční podnik nést odpovědnost, jako kdyby tyto přepravní doklady byly přímým přepravním dokladem.
- (25) Nabídka přímých přepravních dokladů by měla být podporována. Správné informace týkající se železničních spojů však mají zásadní význam i v případě, že cestující nakupují přepravní doklady od prodejce přepravních dokladů nebo od poskytovatele souborných služeb cestovního ruchu. Pokud prodejci přepravních dokladů nebo poskytovatelé souborných služeb cestovního ruchu prodávají samostatné přepravní doklady jako balíček, měli by cestujícímu jasně sdělit, že tyto přepravní doklady nenabízejí stejnou úroveň ochrany jako přímé přepravní doklady a že železniční podnik nebo železniční podniky provozující daný spoj tyto přepravní doklady nevydaly jako přímé přepravní doklady. V případě, že prodejci přepravních dokladů či poskytovatelé souborných služeb cestovního ruchu nesplní tento požadavek, by jejich odpovědnost měla jít nad rámec náhrady jízdného.
- (26) Při nabízení přímých přepravních dokladů je důležité, aby železniční podniky zohlednily realistické a proveditelné minimální doby přestupu v okamžiku původní rezervace, jakož i veškeré důležité faktory, jako je velikost a umístění příslušných stanic a nástupišť.
- (27) S ohledem na Úmluvu Organizace spojených národů o právech osob se zdravotním postižením a s cílem poskytnout osobám se zdravotním postižením a osobám s omezenou schopností pohybu a orientace možnost cestovat po železnici, která je srovnatelná s možnostmi ostatních občanů, je nutné stanovit pravidla týkající se nediskriminace a pomoci během jejich jízdy. Osoby se zdravotním postižením a osoby s omezenou schopností pohybu a orientace mají, stejně jako všichni ostatní občané, právo na volný pohyb a nediskriminaci. Zvláštní pozornost by měla být věnována mimo jiné informování osob se zdravotním postižením a osob s omezenou schopností pohybu a orientace o podmínkách přepravy, přístupnosti drážních vozidel a vybavení ve vlaku. S cílem poskytnout cestujícím se smyslovými postiženími nejlepší informace o zpožděních by měly být podle potřeby použity vizuální a akustické systémy. Osoby se zdravotním postižením by měly mít možnost zakoupit přepravní doklady ve vlacích bez dodatečných poplatků v případě, že nejsou k dispozici přístupné prostředky pro zakoupení přepravního dokladu před nastoupením do vlaku. Měla by však existovat možnost omezit toto právo za okolností týkajících se bezpečnosti nebo povinné rezervace vlaku. Zaměstnanci by měli být odpovídajícím způsobem proškoleni, aby mohli reagovat na potřeby osob se zdravotním postižením a osob s omezenou schopností pohybu a orientace, zejména při poskytování pomoci. Aby byly zajištěny rovnocenné cestovní podmínky, měla by být těmto osobám poskytována pomoc na nádražích a ve vlaku, nebo v případě, že není ve vlaku a na stanici k dispozici školená posádka, mělo by být vyvinuto veškeré přiměřené úsilí, aby byl k cestování po železnici umožněn přístup.
- (28) Železniční podniky a provozovatelé stanic by měli aktivně spolupracovat s organizacemi zastupujícími osoby se zdravotním postižením za účelem zlepšování kvality přístupu k dopravním službám.
- (29) S cílem usnadnit přístup k osobním železničním spojům pro osoby se zdravotním postižením a osoby s omezenou schopností pohybu a orientace by členské státy měly mít možnost požadovat od železničních podniků a provozovatelů stanic, aby zřídili vnitrostátní jednotná kontaktní místa s cílem koordinovat informace a pomoc.
- (30) S cílem zajistit poskytnutí pomoci osobám se zdravotním postižením a osobám s omezenou schopností pohybu a orientace je z praktických důvodů nutné potřebu pomoci železničnímu podniku, provozovateli stanice, prodejci přepravních dokladů nebo poskytovateli souborných služeb cestovního ruchu oznámit předem. Zatímco toto nařízení stanoví pro taková předběžná oznámení společnou maximální lhůtu, dobrovolná ujednání, jež stanoví kratší lhůty, jsou důležitá pro zlepšení mobility osob se zdravotním postižením a osob s omezenou schopností pohybu a orientace. Aby bylo zaručeno co nejrozsáhlejší poskytování informací o takových zkrácených lhůtách, je důležité, aby Komise do své zprávy o provádění tohoto nařízení a jeho výsledcích zahrнула informace o vývoji ujednání týkajících se předběžných oznámení se zkrácenou lhůtou a souvisejícího šíření informací.

- (31) Železniční podniky a provozovatelé stanic by měli na základě souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/882 ⁽⁵⁾ a s nařízením Komise (EU) č. 1300/2014 ⁽⁶⁾ zohlednit potřeby osob se zdravotním postižením a osob s omezenou schopností pohybu a orientace. Odkazuje-li toto nařízení na ustanovení směrnice (EU) 2019/882, měly by členské státy tato ustanovení použít ode dne 28. června 2025 a v souladu s přechodnými opatřeními stanovenými v článku 32 uvedené směrnice. Pokud jde o železniční přepravu osob, je oblast působnosti těchto ustanovení stanovena v čl. 2 odst. 2 písm. c) uvedené směrnice.
- (32) Některá zvířata jsou vycvičena, aby pomáhala osobám se zdravotním postižením dosáhnout nezávislé mobility. Pro tuto mobilitu je nezbytné, aby taková zvířata mohla být převážena ve vlacích. Toto nařízení stanoví společná práva a povinnosti týkající se asistenčních psů. Členské státy by však měly mít možnost provádět zkoušky za použití jiných asistenčních zvířat pro mobilitu a umožnit jim nástup do vlaků na jejich vnitrostátních železničních spojích. Je důležité, aby Komise sledovala vývoj v této záležitosti, a to s ohledem na další práci, pokud jde o asistenční zvířata pro mobilitu.
- (33) Je žádoucí, aby toto nařízení vytvořilo systém odškodnění pro cestující v případě zpoždění, včetně případů, kdy je zpoždění způsobeno odřeknutím spoje nebo zmeškáním přípoje. V případě zpoždění osobního železničního spoje by měly železniční podniky poskytnout cestujícím odškodnění, které vychází z procentuálního podílu ceny přepravního dokladu.
- (34) Železniční podniky by měly mít povinnost být pojištěny nebo mít odpovídající záruky ohledně své odpovědnosti vůči cestujícím v železniční přepravě v případě nehody.
- (35) Posílená práva na odškodnění a pomoc v případě zpoždění, zmeškání přípoje nebo odřeknutí spoje by měla mít za následek větší pobídky pro trh železniční přepravy osob ve prospěch cestujících.
- (36) V případě zpoždění by měli mít cestující možnost pokračovat v cestě nebo být přesměrováni za srovnatelných podmínek přepravy. V tomto případě je třeba zohlednit potřeby osob se zdravotním postižením a osob s omezenou schopností pohybu a orientace.
- (37) Železniční podnik by však neměl být povinen zaplatit odškodnění, může-li prokázat, že zpoždění bylo způsobeno výjimečnými okolnostmi, jako jsou mimořádné povětrnostní podmínky nebo velké přírodní pohromy ohrožující bezpečný provoz spoje. Každá takováto událost by měla mít povahu mimořádné přírodní katastrofy, jež se odlišuje od běžných sezónních klimatických podmínek, jakými jsou například podzimní bouře nebo pravidelný výskyt záplav ve městech vlivem přílivu či tání sněhu. Kromě toho by železniční podnik neměl být povinen zaplatit odškodnění, může-li prokázat, že zpoždění bylo způsobeno vážnou krizí v oblasti veřejného zdraví, jako je pandemie. Je-li zpoždění způsobeno cestujícím nebo určitým jednáním třetích stran, neměl by mít železniční

⁽⁵⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/882 ze dne 17. dubna 2019 o požadavcích na přístupnost u výrobků a služeb (Úř. věst. L 151, 7.6.2019, s. 70).

⁽⁶⁾ Nařízení Komise (EU) č. 1300/2014 ze dne 18. listopadu 2014 o technických specifikacích pro interoperabilitu týkajících se přístupnosti železničního systému Unie pro osoby se zdravotním postižením a osoby s omezenou schopností pohybu a orientace (Úř. věst. L 356, 12.12.2014, s. 1).

podnik povinnost odškodnit za zpoždění. Železniční podniky by měly prokázat, že takové události nemohly předvídat ani se jim vyhnout, ani zpoždění zabránit, i když byla přijata veškerá přiměřená opatření, včetně odpovídající preventivní údržby jejich drážních vozidel. Stávky zaměstnanců železničního podniku a jednání nebo opomenutí ze strany jiných provozovatelů železnic používajících tutéž infrastrukturu, provozovatele infrastruktury nebo provozovatele stanice by neměly mít vliv na odpovědnost za zpoždění. Okolnosti, za nichž železniční podniky nejsou povinny vyplácet odškodnění, by měly být objektivně odůvodněny. Mají-li železniční podniky k dispozici sdělení nebo dokument provozovatele železniční infrastruktury, veřejného orgánu nebo jiného subjektu nezávislého na železničních podnicích, v němž jsou uvedeny okolnosti, z nichž podnik vyvozuje, že je osvobozen od povinnosti uhradit odškodnění, měly by s těmito sděleními nebo dokumenty seznámit cestující a případně dotčené orgány.

- (38) Železniční podniky by měly být podporovány v tom, aby zjednodušily postup pro cestující při podání žádosti o odškodnění nebo náhradu jízdného. Členské státy by zejména měly mít možnost požadovat, aby železniční podniky přijímaly žádosti prostřednictvím určitých komunikačních prostředků, například na internetových stránkách nebo za použití mobilních aplikací, a to za předpokladu, že tyto požadavky nejsou diskriminační.
- (39) S cílem usnadnit cestujícím podávání žádostí o náhradu jízdného nebo odškodnění v souladu s tímto nařízením by měly být pro tyto žádosti stanoveny formuláře platné v celé Unii. Cestující by měli mít možnost podat žádost prostřednictvím tohoto formuláře.
- (40) Železniční podniky by měly ve spolupráci s provozovateli infrastruktury a provozovateli stanic připravit pohotovostní plány, aby minimalizovaly dopady vážných narušení dopravy tím, že uvízlým cestujícím poskytnou přiměřené informace a péči.
- (41) Je rovněž žádoucí, aby v období bezprostředně po nehodě byli oběti nehod a jejich rodinní příslušníci zbaveni krátkodobých finančních starostí.
- (42) Je v zájmu cestujících v železniční přepravě, aby byla po dohodě s veřejnými orgány přijata náležitá opatření pro zajištění jejich osobní bezpečnosti ve stanicích i ve vlacích.
- (43) Cestující v železniční přepravě by měli mít možnost podat stížnost kterémukoli zúčastněnému železničnímu podniku nebo provozovatelům některých stanic, případně prodejcům přepravních dokladů a poskytovatelům souborných služeb cestovního ruchu, týkající se jejich příslušných oblastí odpovědnosti ohledně práv a povinností podle tohoto nařízení. Cestující v železniční přepravě by měli mít právo obdržet odpověď v přiměřené lhůtě.
- (44) V zájmu efektivního vyřizování stížností by železniční podniky a provozovatelé stanic měli mít právo zřídit společné služby pro zákazníky a mechanismy pro vyřizování stížností. Informace o postupech vyřizování stížností by měly být veřejně dostupné a snadno přístupné všem cestujícím.
- (45) Tímto nařízením by neměla být dotčena práva cestujících na to, aby podali stížnost vnitrostátnímu subjektu nebo se v souladu s vnitrostátními postupy domáhali nápravy právní cestou.
- (46) Železniční podniky a provozovatelé stanic by měli definovat, řídit a sledovat normy kvality služeb u železniční přepravy osob. Železniční podniky by rovněž měly zveřejňovat informace o kvalitě poskytovaných služeb.

- (47) S cílem zachovat vysokou úroveň ochrany spotřebitelů v železniční dopravě by členské státy měly být povinny určit vnitrostátní subjekty příslušné pro prosazování, které budou podrobně sledovat uplatňování tohoto nařízení a prosazovat ho na vnitrostátní úrovni. Tyto subjekty by měly mít možnost přijmout různá opatření v oblasti prosazování. Cestující by měli mít možnost podávat k uvedeným subjektům stížnosti kvůli údajným porušením tohoto nařízení. Tyto subjekty by měly rovněž spolupracovat s vnitrostátními subjekty příslušnými pro prosazování v jiných členských státech, aby se zajistilo uspokojivé vyřizování těchto stížností.
- (48) Členské státy, které nemají žádný železniční systém a ani jej v nejbližší budoucnosti mít nebudou, by nesly nepřiměřenou a zbytečnou zátěž, pokud by se na ně vztahovaly povinnosti v oblasti prosazování, pokud jde o provozovatele stanic a provozovatele infrastruktury, stanovené tímto nařízením. Totéž platí pro povinnosti v oblasti prosazování, pokud jde o železniční podniky, dokud členský stát neudělil licenci žádnému železničnímu podniku. Uvedené členské státy by proto měly být od těchto povinností osvobozeny.
- (49) Zpracování osobních údajů by se mělo provádět v souladu s právními předpisy Unie o ochraně osobních údajů, zejména nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ⁽⁷⁾.
- (50) Členské státy by měly stanovit sankce za porušení tohoto nařízení a zajistit jejich uplatňování. Sankce, které mohou zahrnovat finanční odškodnění poškozené osoby, by měly být účinné, přiměřené a odrazující.
- (51) Jelikož cílů tohoto nařízení, totiž rozvoje železnic Unie a posílení práv cestujících v železniční přepravě, nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, ale spíše jich může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.
- (52) Za účelem zajištění vysoké úrovně ochrany cestujících by měla být na Komisi přenesena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování EU, pokud jde o změnu přílohy I v souvislosti s jednotnými právními předpisy CIV a úpravu minimální částky zálohy v případě úmrtí cestujícího s ohledem na změny v celou-nijním harmonizovaném indexu spotřebitelských cen. Je obzvláště důležité, aby Komise vedla v rámci přípravné činnosti odpovídající konzultace, a to i na odborné úrovni, a aby tyto konzultace probíhaly v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů ⁽⁸⁾. Pro zajištění rovné účasti na vypracovávání aktů v přenesené pravomoci obdrží Evropský parlament a Rada veškeré dokumenty současně s odborníky z členských států a jejich odborníci mají automaticky přístup na zasedání skupin odborníků Komise, jež se věnují přípravě aktů v přenesené pravomoci.
- (53) Za účelem zajištění jednotných podmínek k provádění tohoto nařízení by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ⁽⁹⁾.

⁽⁷⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1).

⁽⁸⁾ Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1.

⁽⁹⁾ 1a Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (54) Toto nařízení respektuje základní práva a dodržuje zásady uznávané v Listině základních práv Evropské unie, zejména články 21, 26, 38 a 47 týkající se zákazu jakékoli formy diskriminace, začlenění osob se zdravotním postižením, zajištění vysoké úrovně ochrany spotřebitele a práva na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces. Soudy členských států musejí při uplatňování tohoto nařízení uvedená práva a zásady dodržovat,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

KAPITOLA I

OBECNÁ USTANOVENÍ

Článek 1

Předmět a cíle

S cílem zajistit účinnou ochranu cestujících a podpořit železniční dopravu stanoví toto nařízení pravidla pro železniční dopravu, týkající se:

- a) zákazu diskriminace cestujících, pokud jde o podmínky přepravy a poskytování přepravních dokladů;
- b) odpovědnosti železničních podniků a jejich pojistných závazků vůči cestujícím a za jejich zavazadla;
- c) práv cestujících v případě nehody, k níž došlo v souvislosti s využíváním železničních spojů a jejímž důsledkem je úmrtí nebo zranění cestujících či ztráta nebo poškození jejich zavazadel;
- d) práv cestujících v případě narušení cesty, například z důvodu odřeknutí či zpoždění spoje, včetně jejich práva na odškodnění;
- e) minimálních a přesných informací, včetně informací o vydávání přepravních dokladů, které mají být poskytnuty cestujícím v přístupném formátu a včas;
- f) zákazu diskriminace osob se zdravotním postižením a osob s omezenou schopností pohybu a orientace, jakož i pomoci těmto osobám;
- g) definování a sledování norem kvality služeb a řízení rizik osobní bezpečnosti cestujících;
- h) vyřizování stížností;
- i) obecných pravidel pro prosazování.

Článek 2

Oblast působnosti

1. Toto nařízení se vztahuje na mezinárodní a vnitrostátní železniční jízdy a spoje v Unii provozované jedním nebo více licencovanými železničními podniky podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/34/EU ⁽¹⁰⁾.
2. Členské státy mohou vyjmout z uplatňování tohoto nařízení spoje, které jsou provozovány výhradně pro historické nebo turistické účely. Toto vymezení neplatí v souvislosti s články 13 a 14.

⁽¹⁰⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/34/EU ze dne 21. listopadu 2012 o vytvoření jednotného evropského železničního prostoru (Úř. věst. L 343, 14.12.2012, s. 32).

3. Výjimky udělené v souladu s čl. 2 odst. 4 a 6 nařízení (ES) č. 1371/2007 do dne 6. června 2021 zůstávají platné až do dne, kdy skončí jejich platnost. Výjimky udělené v souladu s čl. 2 odst. 5 nařízení (ES) č. 1371/2007 do dne 6. června 2021 zůstávají platné až do dne 7. června 2023.

4. Členské státy mohou před skončením platnosti výjimky pro vnitrostátní osobní železniční spoje, udělené podle čl. 2 odst. 4 nařízení (ES) č. 1371/2007, vyjmout tyto vnitrostátní osobní železniční spoje na dobu nejvýše dalších pěti let z uplatňování článků 15, 17 a 19, čl. 20 odst. 2 písm. a) a b) a čl. 30 odst. 2 tohoto nařízení.

5. Členské státy mohou do dne 7. června 2030 stanovit, že článek 10 se nepoužije tam, kde není pro provozovatele infrastruktury technicky proveditelné poskytnout v reálném čase údaje ve smyslu čl. 10 odst. 1 jakémukoli železničnímu podniku, prodejci přepravních dokladů, poskytovateli souborných služeb cestovního ruchu nebo provozovateli stanice. Členské státy alespoň jednou za dva roky znovu posoudí, do jaké míry je technicky proveditelné tyto údaje poskytovat.

6. S výhradou odstavce 8 mohou členské státy vyjmout z uplatňování tohoto nařízení tyto spoje:

a) městské, příměstské a regionální osobní železniční spoje;

b) mezinárodní osobní železniční spoje, jejichž podstatná část, včetně nejméně jedné zastávky podle jízdního řádu, je provozována mimo Unii.

7. Členské státy uvědomí Komisi o výjimkách udělených podle odstavců 2, 4, 5 a 6 a předloží zdůvodnění těchto výjimek.

8. Výjimky udělené v souladu s odst. 6 písm. a) se nevztahují na články 5, 11, 13, 14, 21, 22, 27 a 28.

Pokud se tyto výjimky týkají regionálních osobních železničních spojů, nevztahují se rovněž na články 6 a 12, čl. 18 odst. 3 a na kapitulu V.

Bez ohledu na druhý pododstavec tohoto odstavce se mohou výjimky z uplatňování čl. 12 odst. 1 a čl. 18 odst. 3 pro regionální osobní železniční spoje použít do 7. června 2028.

Článek 3

Definice

Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

1) „železničním podnikem“ železniční podnik vymezený v čl. 3 bodu 1 směrnice 2012/34/EU;

2) „provozovatelem infrastruktury“ provozovatel infrastruktury vymezený v čl. 3 bodu 2 směrnice 2012/34/EU;

3) „provozovatelem stanice“ organizační subjekt v členském státě, který odpovídá za provozování jedné nebo více železničních stanic a který může být provozovatelem infrastruktury;

- 4) „poskytovatelem souborných služeb cestovního ruchu“ pořadatel nebo prodejce vymezený v čl. 3 bodů 8 a 9 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2302 ⁽¹⁾, odlišný od železničního podniku;
- 5) „prodejcem přepravních dokladů“ maloobchodní prodejce prodávající přepravní doklady, včetně přímých přepravních dokladů, na železniční spoje na základě smlouvy nebo jiného ujednání mezi maloobchodním prodejcem a jedním či více železničními podniky;
- 6) „přepravní smlouvou“ smlouva o železniční přepravě, za úhradu nebo bezplatně, mezi železničním podnikem a cestujícím za účelem jeho přepravy jedním nebo více dopravními spoji;
- 7) „přepravním dokladem“ platný doklad o uzavření přepravní smlouvy bez ohledu na jeho formu;
- 8) „rezervací“ povolení v listinné nebo elektronické podobě opravňující k přepravě s výhradou dříve potvrzeného individuálního ujednání o přepravě;
- 9) „přímým přepravním dokladem“ přímý přepravní doklad vymezený v čl. 3 bodu 35 směrnice 2012/34/EU;
- 10) „spojem“ osobní železniční spoj, který je provozován mezi železničními stanicemi podle jízdního řádu, včetně dopravních spojů nabízených za účelem přesměrování;
- 11) „cestou“ nebo „jízdou“ přeprava cestujícího mezi železniční stanicí v místě odjezdu a železniční stanicí v místě příjezdu;
- 12) „vnitrostátním osobním železničním spojem“ osobní železniční spoj, který nepřekračuje ani jednu hranici členského státu;
- 13) „městským a příměstským osobním železničním spojem“ osobní železniční spoj, jak je vymezen v čl. 3 bodu 6 směrnice 2012/34/EU;
- 14) „regionálním osobním železničním spojem“ osobní železniční spoj, jak je vymezen v čl. 3 bodu 7 směrnice 2012/34/EU;
- 15) „dálkovým osobním železničním spojem“ osobní železniční spoj, který není městským, příměstským ani regionálním osobním železničním spojem;
- 16) „mezinárodním osobním železničním spojem“ osobní železniční spoj, který překračuje alespoň jednu hranici členského státu a jehož hlavním účelem je přepravit cestující mezi stanicemi umístěnými v různých členských státech nebo v členském státě a ve třetí zemi;
- 17) „zpožděním“ časový rozdíl mezi dobou plánovaného příjezdu cestujícího podle zveřejněného jízdního řádu a dobou jeho skutečného nebo očekávaného příjezdu do stanice, která je cílovým místem;
- 18) „příjezdem“ okamžik, kdy se na nástupišti v cílové stanici otevřou dveře vlaku a je možné vystupovat;

⁽¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2302 ze dne 25. listopadu 2015 o souborných cestovních službách a spojených cestovních službách, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU a o zrušení směrnice Rady 90/314/EHS (Úř. věst. L 326, 11.12.2015, s. 1).

- 19) „pasem“ nebo „časovou jízdenkou“ přepravní doklad na neomezený počet jízd, který umožňuje oprávněnému držiteli cestovat po určité trase nebo v určité síti během stanoveného období;
- 20) „zmeškáním přípoje“ situace, kdy cestující v průběhu jízdy vlakem, na niž byl prodán přímý přepravní doklad, zmešká jeden nebo více spojů v důsledku zpoždění nebo odřeknutí jednoho nebo více předchozích spojů, nebo v důsledku odjezdu spoje před dobou odjezdu uvedenou v jízdním řádu;
- 21) „osobou se zdravotním postižením“ nebo „osobou s omezenou schopností pohybu a orientace“ osoba, která má trvalé nebo dočasné fyzické, mentální, duševní nebo smyslové postižení, které jí v interakci s různými překážkami může bránit v plném a účinném využívání dopravních prostředků na rovnoprávném základě s ostatními cestujícími, nebo - jejíž pohyblivost je při použití dopravního prostředku snížena v důsledku věku;
- 22) „stanici“ místo na železnici, kde může začít, zastavit nebo skončit osobní železniční spoj.

KAPITOLA II

PŘEPRAVNÍ SMLOUVA, INFORMACE A PŘEPRAVNÍ DOKLADY

Článek 4

Přepravní smlouva

S výhradou této kapitoly se uzavírání a plnění přepravní smlouvy a poskytování informací a přepravních dokladů řídí oddíly II a III přílohy I.

Článek 5

Nediskriminační smluvní podmínky a tarify

Aniž jsou dotčeny sociální tarify, nabízejí železniční podniky, prodejci přepravních dokladů či poskytovatelé souborných služeb cestovního ruchu přepravní podmínky a tarify široké veřejnosti bez přímé či nepřímé diskriminace na základě státní příslušnosti cestujícího nebo místa usazení železničního podniku v Unii, prodejce přepravních dokladů či poskytovatele souborných služeb cestovního ruchu.

První pododstavec tohoto článku se vztahuje rovněž na železniční podniky a prodejce přepravních dokladů při přijímání rezervací od cestujících v souladu s článkem 11.

Článek 6

Jízdní kola

1. Cestujícím je s výhradou omezení uvedených v odstavci 3, a případně za podmínky naúčtování přiměřeného poplatku, povolen vstup do vlaku s jízdními koly.

Ve vlacích, v nichž je vyžadována rezervace, je možné provést rezervaci na přepravu jízdního kola.

Pokud cestující provedl rezervaci na přepravu jízdního kola a pokud je přeprava daného jízdního kola bez řádného zdůvodnění zamítnuta, má cestující nárok na přesměrování nebo náhradu jízdného v souladu s článkem 18, odškodnění v souladu s článkem 19 a pomoc v souladu s čl. 20 odst. 2.

2. Pokud jsou ve vlaku k dispozici místa vyhrazená pro jízdní kola, umístí cestující svá jízdní kola na těchto místech. Pokud tato místa k dispozici nejsou, cestující si svá jízdní kola hlídají a vynaloží veškeré potřebné úsilí na zajištění toho, aby jejich kola nezpůsobovala újmu ostatním cestujícím, neomezovala vybavení pro mobilitu, zavazadla nebo železniční provoz nebo aby v této souvislosti nevznikla škoda.

3. Železniční podniky mohou omezit právo na přepravu jízdních kol z bezpečnostních či provozních důvodů, a to zejména z důvodu omezení kapacity v době dopravní špičky, nebo pokud to drážní vozidlo neumožňuje. Železniční podniky mohou přepravu jízdních kol omezit rovněž na základě jejich hmotnosti a rozměrů. Podmínky pro přepravu jízdních kol, včetně aktuálních informací o dostupnosti kapacity, zveřejní na svých internetových stránkách za použití telematických aplikací uvedených v nařízení (EU) č. 454/2011.

4. Při zahájení zadávacího řízení na nová drážní vozidla nebo při provádění významné modernizace stávajících drážních vozidel vedoucí k potřebě nového povolení k uvedení vozidla na trh podle čl. 21 odst. 12 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/797 ⁽¹²⁾ železniční podniky zajistí, aby sestavy vlaků, v nichž jsou tato kolejová vozidla používána, byly vybaveny dostatečným počtem míst pro jízdní kola. Tento pododstavec se nevztahuje na jídelní, lůžkové nebo lehátkové vozy.

Železniční podniky stanoví odpovídající počet míst pro jízdní kola s přihlédnutím k velikosti sestavy vlaku, druhu poje a poptávce po přepravě jízdních kol. Odpovídající počet míst pro jízdní kola musí být stanoven v plánech uvedených v odstavci 5. Pokud takové plány neexistují nebo takový počet nestanovují, musí mít každá sestava vlaku alespoň čtyři místa pro jízdní kola.

Členské státy mohou stanovit počet vyšší než čtyři jako minimální odpovídající počet pro určité druhy spojů, přičemž tento počet se použije místo počtu určeného podle druhého pododstavce.

5. Železniční podniky mohou vypracovat a průběžně aktualizovat plány, jak zvýšit a zlepšit přepravu jízdních kol, které obsahují další řešení podporující kombinované používání železnic a jízdních kol.

Příslušné orgány vymezené v čl. 2 písm. b) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1370/2007 ⁽¹³⁾ mohou takové plány vypracovat pro spoje poskytované v rámci smluv na veřejné služby. Členské státy mohou požadovat, aby tyto plány byly těmito příslušnými orgány nebo železničními podniky působícími na jejich území vypracovány.

6. Plány uvedené v odstavci 5 se vypracují po konzultaci s veřejností a příslušnými zastupujícími organizacemi. Tyto plány se podle okolností zveřejní na internetových stránkách železničního podniku nebo příslušného orgánu.

⁽¹²⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/797 ze dne 11. května 2016 o interoperabilitě železničního systému v Evropské unii (Úř. věst. L 138, 26.5.2016, s. 44).

⁽¹³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1370/2007 ze dne 23. října 2007 o veřejných službách v přepravě cestujících po železnici a silnici a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 1191/69 a č. 1107/70 (Úř. věst. L 315, 3.12.2007, s. 1).

Článek 7

Zákaz vyloučení nebo omezení odpovědnosti

1. Závazky vůči cestujícím podle tohoto nařízení nelze omezit ani vyloučit, zejména odchýlnými nebo omezujícími ustanoveními v přepravní smlouvě. Veškeré smluvní podmínky, jejichž účelem je přímo nebo nepřímo neumožnit uplatnění práv vyplývajících z tohoto nařízení, odchýlit se od nich nebo tato práva omezit, jsou pro cestující nezávazné.
2. Železniční podniky, poskytovatelé souborných služeb cestovního ruchu nebo prodejci přepravních dokladů mohou nabízet smluvní podmínky, které jsou pro cestujícího příznivější než podmínky stanovené v tomto nařízení.

Článek 8

Povinnost poskytnout informace týkající se zrušení dopravních spojů

Železniční podniky nebo případně příslušné orgány odpovědné za smlouvu na veřejné služby v železniční dopravě zveřejní vhodnými prostředky, včetně formátů přístupných v souladu s ustanoveními směrnice (EU) 2019/882 a nařízení (EU) č. 454/2011 a (EU) č. 1300/2014, rozhodnutí o trvalém, či dočasném zrušení dopravních spojů ještě před tím, než tato rozhodnutí provedou.

Článek 9

Cestovní informace

1. Železniční podniky, poskytovatelé souborných služeb cestovního ruchu a prodejci přepravních dokladů nabízející přepravní smlouvy jménem jednoho nebo více železničních podniků poskytují cestujícímu na požádání alespoň informace uvedené v části I přílohy II o mezinárodních jízdách, k nimž je daným železničním podnikem nabízena přepravní smlouva.
2. Železniční podniky a případně prodejci přepravních dokladů a poskytovatelé souborných služeb cestovního ruchu poskytnou cestujícímu během jízdy alespoň informace stanovené v části II přílohy II. Pokud má tyto informace k dispozici provozovatel stanice, rovněž je cestujícímu poskytne.
3. Informace uvedené v odstavcích 1 a 2 se poskytují v nejvhodnějším formátu, pokud možno na základě cestovních informací v reálném čase, a to i za využití vhodných komunikačních technologií. Zvláštní pozornost je věnována tomu, aby se zajistilo, že uvedené informace budou přístupné v souladu s ustanoveními směrnice (EU) 2019/882 a nařízení (EU) č. 454/2011 a č. 1300/2014.

Článek 10

Přístup k dopravním a cestovním informacím

1. Provozovatelé infrastruktury předávají v reálném čase údaje týkající se příjezdu a odjezdu vlaků železničním podnikům, prodejcům přepravních dokladů, poskytovatelům souborných služeb cestovního ruchu a provozovatelům stanic.
2. Železniční podniky poskytnou jiným železničním podnikům, prodejcům přepravních dokladů a poskytovatelům souborných služeb cestovního ruchu, kteří prodávají jejich služby, přístup k minimálním cestovním informacím stanoveným v příloze II částech I a II a k provozu rezervačních systémů uvedených v příloze II části III.

3. Informace se předávají a přístup k nim se poskytuje nediskriminačním způsobem a bez zbytečného odkladu. Jedna žádost musí být pro trvalý přístup k informacím postačující. Provozovatel infrastruktury a železniční podnik, kteří jsou povinni zpřístupnit informace v souladu s odstavci 1 a 2, mohou požádat o uzavření smlouvy nebo jiného ujednání, na jehož základě jsou informace předávány nebo je poskytnut přístup.

Podmínky jakékoli smlouvy nebo jakéhokoli ujednání o použití informací nesmí zbytečně omezovat možnosti jejich opětovného použití ani nesmějí být použity k omezení hospodářské soutěže.

Železniční podniky mohou od jiných železničních podniků, poskytovatelů souborných služeb cestovního ruchu a prodejců přepravních dokladů požadovat spravedlivé, odůvodněné a přiměřené finanční odškodnění za náklady vzniklé při poskytování přístupu a provozovatelé infrastruktury mohou požadovat odškodnění v souladu s příslušnými pravidly.

4. Informace jsou předávány a přístup se poskytuje vhodnými technickými prostředky, jako jsou aplikační programovací rozhraní.

5. Jsou-li informace, na něž se vztahují odstavce 1 nebo 2, poskytovány v souladu s jinými právními akty Unie, zejména s nařízením Komise v přenesené pravomoci (EU) 2017/1926⁽¹⁴⁾, považují se odpovídající povinnosti podle tohoto článku za splněné.

Článek 11

Dostupnost přepravních dokladů a rezervací

1. Železniční podniky, prodejci přepravních dokladů a poskytovatelé souborných služeb cestovního ruchu nabízejí přepravní doklady, a pokud jsou k dispozici, i přímé přepravní doklady a rezervace.

2. Aniž jsou dotčeny odstavce 3 a 4, prodávají železniční podniky, a to buď přímo, nebo prostřednictvím prodejců přepravních dokladů či poskytovatelů souborných služeb cestovního ruchu, přepravní doklady cestujícím alespoň jednou z těchto forem prodeje:

- a) ve výdejnách přepravních dokladů, v jiných prodejních místech nebo prostřednictvím prodejních automatů;
- b) pomocí telefonu, internetu nebo jakékoli jiné široce dostupné informační technologie;
- c) ve vlacích.

Příslušné orgány vymezené v čl. 2 písm. b) nařízení (ES) č. 1370/2007 mohou po železničních podnicích požadovat, aby v rámci smluv na veřejné služby poskytovaly přepravní doklady cestujícím více než jednou formou prodeje.

3. Pokud na železniční stanici v místě odjezdu není výdejna přepravních dokladů nebo automat pro prodej přepravních dokladů, musí být cestující na železniční stanici informováni o:

- a) možnosti zakoupení přepravních dokladů telefonicky, prostřednictvím internetu nebo ve vlaku a o postupech, jimiž se mají řídit;
- b) nejbližší železniční stanici nebo místu, kde jsou k dispozici výdejny přepravních dokladů nebo automaty pro prodej přepravních dokladů.

⁽¹⁴⁾ Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2017/1926 ze dne 31. května 2017, kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/40/EU, pokud jde o poskytování multimodálních informačních služeb o cestování v celé Unii (Úř. věst. L 272, 21.10.2017, s. 1).

4. Pokud v železniční stanici v místě odjezdu není výdejna přepravních dokladů nebo žádné dostupné automaty pro prodej přepravních dokladů ani není žádný jiný dostupný způsob, jak si přepravní doklad zakoupit předem, musí být osobám se zdravotním postižením umožněno zakoupit přepravní doklady ve vlaku bez dodatečných nákladů. Železniční podniky mohou toto právo omezit nebo odeprít z oprávněných důvodů souvisejících s bezpečností nebo povinnou rezervací místa ve vlaku.

Není-li ve vlaku k dispozici posádka, informuje železniční podnik osoby se zdravotním postižením o tom, zda je třeba zakoupit přepravní doklad a jakým způsobem.

Členské státy mohou umožnit železničním podnikům požadovat, aby osoby se zdravotním postižením byly uznány za takové osoby v souladu s příslušnými vnitrostátními právními předpisy a postupy země, kde mají své bydliště.

Členské státy mohou právo uvedené v prvním pododstavci rozšířit na všechny cestující. Pokud členské státy této možnosti využijí, informují o tom Komisi. Evropská agentura pro železnice uveřejní tyto informace na svých internetových stránkách týkajících se uplatňování nařízení (EU) č. 454/2011 a (EU) č. 1300/2014.

Článek 12

Přímé přepravní doklady

1. Jsou-li dálkové nebo regionální osobní železniční spoje provozovány jediným železničním podnikem, nabídne tento podnik pro tyto spoje přímý přepravní doklad. V případě jiných osobních železničních spojů vynaloží železniční podniky veškeré přiměřené úsilí, aby nabídlý přímé přepravní doklady, a za tímto účelem vzájemně spolupracují.

Pro účely prvního pododstavce zahrnuje pojem „jediný železniční podnik“ rovněž všechny železniční podniky, které jsou buď zcela vlastněny stejným vlastníkem, nebo které jsou dceřinými podniky v plném vlastnictví jednoho ze zúčastněných železničních podniků.

2. V případě cest zahrnujících jeden nebo více přípojí je cestující před zakoupením přepravního dokladu nebo dokladů informován o tom, zda uvedený přepravní doklad nebo doklady představují přímý přepravní doklad.

3. V případě jízdy zahrnujících jeden nebo více přípojí představuje přepravní doklad nebo doklady zakoupené u železničního podniku v rámci jediné obchodní transakce přímý přepravní doklad a daný železniční podnik je v souladu s články 18, 19 a 20 odpovědný, pokud cestující zmešká jeden nebo více přípojí.

4. Pokud je přepravní doklad zakoupen nebo jsou přepravní doklady zakoupeny v rámci jediné obchodní transakce a prodejce přepravních dokladů nebo poskytovatel souborných služeb cestovního ruchu tyto přepravní doklady zkombovali z vlastní iniciativy, odpovídá prodejce přepravních dokladů nebo poskytovatel souborných služeb cestovního ruchu, který přepravní doklad nebo přepravní doklady prodal, za náhradu celkové částky zaplacené během této transakce za přepravní doklad nebo přepravní doklady a dále za odškodnění ve výši 75 % uvedené částky, zmešká-li cestující jeden nebo více přípojí.

Prámem na náhradu zaplacené částky nebo na odškodnění, které je uvedeno v prvním pododstavci, nejsou dotčeny příslušné vnitrostátní právní předpisy, jež cestujícím přiznávají další náhradu škody.

5. Odpovědnosti stanovené v odstavcích 3 a 4 neplatí v případě, že na přepravních dokladech, na jiném dokladu nebo elektronicky je způsobem, který cestujícímu umožňuje informace reprodukovat pro budoucí potřebu, uvedeno, že se u předmětných přepravních dokladů jedná o samostatné přepravní smlouvy, a že byl cestující o této skutečnosti před zakoupením přepravního dokladu nebo dokladů informován.

6. Důkazní břemeno, že příslušné informace podle tohoto článku byly cestujícímu poskytnuty, nese železniční podnik, poskytovatel souborných služeb cestovního ruchu či prodejce přepravních dokladů, který daný přepravní doklad či doklady prodal.

7. Za vyřizování žádostí a případných stížností cestujících podle odstavce 4 nesou odpovědnost prodejci přepravních dokladů nebo poskytovatelé souborných služeb cestovního ruchu. Náhrady a odškodnění uvedené v odstavci 4 se uhradí do 30 dnů od obdržení žádosti.

KAPITOLA III

ODPOVĚDNOST ŽELEZNIČNÍCH PODNIKŮ VŮČI CESTUJÍCÍM A ZA JEJICH ZAVAZADLA

Článek 13

Odpovědnost vůči cestujícím a za zavazadla

S výhradou této kapitoly, a aniž jsou dotčeny vnitrostátní právní předpisy, které cestujícím přiznávají další náhradu škody, se odpovědnost železničních podniků vůči cestujícím a za jejich zavazadla řídí kapitolami I, III a IV oddílu IV a oddíly VI a VII přílohy I.

Článek 14

Pojištění a krytí odpovědnosti

Železniční podnik musí být odpovídajícím způsobem pojištěn nebo musí mít odpovídající záruky za tržních podmínek k pokrytí vlastní odpovědnosti v souladu s článkem 22 směrnice 2012/34/EU.

Článek 15

Zálohy

1. Při usmrcení cestujícího nebo jeho zranění provede železniční podnik, jak je uvedeno v čl. 26 odst. 5 přílohy I, neprodleně a v každém případě nejpozději do 15 dnů od zjištění totožnosti fyzické osoby, která má nárok na odškodnění, platbu zálohy ve výši potřebné k pokrytí okamžitých ekonomických potřeb a přiměřené utpěné újme.

2. Aniž je dotčen odstavec 1, činí výše zálohy v případě usmrcení alespoň 21 000 EUR na cestujícího.

3. Záloha nepředstavuje uznání odpovědnosti a může být započtena oproti jakékoli další částce vyplacené na základě tohoto nařízení, avšak je nevratná, s výjimkou případů, ve kterých byla škoda způsobena nedbalostí nebo zaviněním cestujícího, nebo pokud osoba, která obdržela zálohu, nebyla osobou oprávněnou k obdržení odškodnění.

Článek 16

Popření odpovědnosti

I když železniční podnik popírá svou odpovědnost za tělesné zranění cestujícího, kterého přepravuje, vynaloží veškeré potřebné úsilí, aby cestujícímu pomohl domáhat se náhrady škody od třetích osob.

KAPITOLA IV

ZPOŽDĚNÍ SPOJE, ZMEŠKANÉ PŘÍPOJE A ODŘEKNUTÉ SPOJE

Článek 17

Odpovědnost za zpoždění spoje, zmeškání přípoje a odřeknutí spoje

S výhradou této kapitoly se odpovědnost železničních podniků za zpoždění spoje, zmeškání přípoje a odřeknutí spoje řídí kapitolou II oddílu IV přílohy I.

Článek 18

Náhrada jízdného a přesměrování

1. V případě, kdy je důvodné očekávat, buď při odjezdu, nebo v případě zmeškání přípoje nebo odřeknutí spoje, že při příjezdu do cílové stanice podle přepravní smlouvy, bude zpoždění trvat 60 minut nebo déle, železniční podnik provozující zpožděný nebo odřeknutý spoj neprodleně nabídne cestujícímu některou z níže uvedených možností a přijme nezbytná opatření:

- a) náhradu plné ceny přepravního dokladu za podmínek, za nichž byl zakoupen, za neuskutečněnou část nebo části jeho cesty a za část nebo části již uskutečněné cesty, nemá-li cesta již žádný význam vzhledem k původnímu cestovnímu plánu cestujícího, spolu s případnou zpáteční přepravou do první výchozí stanice při nejbližší příležitosti.
- b) pokračování nebo přesměrování do cílové stanice při nejbližší příležitosti za srovnatelných podmínek přepravy;
- c) pokračování nebo přesměrování do cílové stanice později podle přání cestujícího za srovnatelných podmínek přepravy.

2. Pokud pro účely odst. 1 písm. b) a c) provádí srovnatelné přesměrování stejný železniční podnik nebo je provedením přesměrování pověřen jiný podnik, nesmí tím vzniknout cestujícímu dodatečné náklady. Tento požadavek platí i v případě, že přesměrování zahrnuje dopravu vyšší třídou a alternativními druhy dopravy. Železniční podniky vynaloží náležité úsilí, aby nebylo zapotřebí využít dodatečné přípoje a aby bylo zpoždění v rámci celkového času přepravy co možná nejkratší. Cestující nesmí být přepravováni v dopravních zařízeních nižší třídy, ledaže jsou tato zařízení jediným dostupným prostředkem v rámci přesměrování.

3. Aniž je dotčen odstavec 2, železniční podnik může dovolit, aby cestující uzavřel na vlastní žádost smlouvy s jinými poskytovateli dopravních služeb, které mu umožní dosáhnout cílové stanice za srovnatelných podmínek; v takovém případě mu železniční podnik nahradí vzniklé náklady.

Pokud dostupné možnosti přesměrování nejsou cestujícímu sděleny do 100 minut od plánovaného času odjezdu zpožděného nebo odřeknutého spoje nebo zmeškaného přípoje, je cestující oprávněn uzavřít takovou smlouvu s jinými poskytovateli veřejné železniční, autokarové nebo autobusové dopravy. Železniční podnik uhradí nezbytné, odpovídající a přiměřené náklady, které cestujícímu vznikly.

Tímto odstavcem nejsou dotčeny vnitrostátní právní a správní předpisy, které cestujícím poskytují příznivější podmínky pro přesměrování.

4. Poskytovatelé dopravních služeb, kteří zajišťují přesměrování, poskytnou osobám se zdravotním postižením a osobám s omezenou schopností pohybu a orientace srovnatelnou úroveň pomoci a přístupnosti v rámci nabídky alternativního spoje. Poskytovatelé dopravních služeb, kteří zajišťují přesměrování, mohou osobám se zdravotním postižením a osobám s omezenou schopností pohybu a orientace poskytnout alternativní služby, které odpovídají jejich potřebám a které se liší od služeb nabízených jiným cestujícím.

5. Náhrady uvedené v odst. 1 písm. a) a v odstavci 3 budou uhrazeny do 30 dnů od obdržení žádosti. Členské státy mohou od železničních podniků vyžadovat, aby takové žádosti přijímaly prostřednictvím určitých komunikačních prostředků, pokud příslušná žádost nemá diskriminační účinky. Náhradu lze uhradit prostřednictvím poukázek nebo jiných služeb, pokud jsou smluvní podmínky využití těchto poukázek a služeb dostatečně flexibilní, zejména ohledně období platnosti a cílové stanice, a pokud s cestující souhlasí přijmout tyto poukázky nebo služby. Náhrada za cenu přepravního dokladu se nesnižuje o finanční náklady transakce, jako jsou poplatky, náklady na telefonní hovory a poštovné.

6. Komise přijme prováděcí akt, který stanoví jednotný formulář pro žádosti o náhradu podle tohoto nařízení do 7. června 2023. Tento jednotný formulář je vypracován ve formátu přístupném osobám se zdravotním postižením nebo osobám s omezenou schopností pohybu a orientace. Tento prováděcí akt se přijme přezkumným postupem podle čl. 38 odst. 2.

7. Cestující mají právo podávat své žádosti prostřednictvím jednotného formuláře podle odstavce 6. Železniční podniky nesmějí zamítnout žádost o náhradu pouze z toho důvodu, že cestující tento formulář nepoužil. Není-li žádost dostatečně přesná, železniční podnik vyzve cestujícího, aby žádost objasnil, a cestujícímu je při tom nápomocen.

Článek 19

Odškodnění

1. Aniž ztratí právo na přepravu, má cestující nárok požadovat od železničního podniku odškodnění v případě, je-li postižen zpožděním mezi výchozí a cílovou stanicí uvedenými v přepravním dokladu nebo přímém přepravním dokladu, za které nebyla poskytnuta náhrada nákladů podle článku 18. Minimální odškodnění v případě zpoždění činí:

a) 25 % ceny přepravního dokladu v případě zpoždění o 60 až 119 minut;

b) 50 % ceny přepravního dokladu v případě zpoždění o 120 a více minut.

2. Odstavec 1 se rovněž vztahuje na cestující, kteří jsou držiteli pasu nebo časové jízdenky. Pokud tito cestující čelí opakovaným zpožděním nebo odřeknutím spojů v průběhu platnosti tohoto pasu nebo této časové jízdenky, mají nárok na přiměřené odškodnění v souladu s úpravou odškodnění platnou v železničním podniku. Tato úprava stanoví kritéria pro určení zpoždění a výpočet odškodnění. Dochází-li v průběhu platnosti pasu nebo časové jízdenky ke zpoždění kratšímu než 60 minut opakovaně, mohou se daná zpoždění počítat kumulativně a cestující mohou být odškodnění v souladu s úpravou odškodnění platnou v železničním podniku.

3. Aniž je dotčen odstavec 2, odškodnění za zpoždění spoje se vypočítá vzhledem k celkové ceně, kterou cestující skutečně zaplatil za zpožděný spoj. Pokud je přepravní smlouva uzavřena na zpáteční cestu, vypočítá se odškodnění za zpoždění při cestě tam nebo cestě zpátky vzhledem k ceně, která je pro daný úsek cesty uvedena na přepravním dokladu. Pokud cena jednotlivých úseků cesty uvedena není, odškodnění se vypočítá z poloviční ceny zaplacené za přepravní doklad. Stejně tak se cena za zpožděný dopravní spoj podle jakékoli jiné formy přepravní smlouvy umožňující cestujícímu uskutečnit dvě nebo více následných jízd vypočítá podle poměru k celkové ceně.

4. Výpočet doby zpoždění nebere v úvahu žádné zpoždění, u kterého železniční podnik může prokázat, že nastalo mimo Unii.

5. Komise přijme prováděcí akt, který stanoví jednotný formulář pro žádosti o odškodnění podle tohoto nařízení nejpozději do 7. června 2023. Tento jednotný formulář je vypracován ve formátu přístupném osobám se zdravotním postižením a osobám s omezenou schopností pohybu a orientace. Tento prováděcí akt se přijme přezkumným postupem podle čl. 38 odst. 2.

6. Členské státy mohou od železničních podniků vyžadovat, aby žádosti o odškodnění přijímaly prostřednictvím určitých komunikačních prostředků, pokud příslušná žádost nemá diskriminační účinky. Cestující mají právo podat žádost prostřednictvím jednotného formuláře podle odstavce 5. Železniční podniky nesmějí zamítnout žádost o odškodnění pouze z toho důvodu, že cestující tento formulář nepoužil. Není-li žádost dostatečně přesná, železniční podnik vyzve cestujícího, aby žádost objasnil, a cestujícímu je při tom nápomocen.

7. Odškodnění za cenu přepravního dokladu se vyplácí do jednoho měsíce od podání žádosti o odškodnění. Odškodnění lze uhradit prostřednictvím poukázek nebo jiných služeb, pokud jsou smluvní podmínky flexibilní, zejména ohledně období platnosti a cílové stanice. Na žádost cestujícího se odškodnění poskytne v penězích.

8. Odškodnění za cenu přepravního dokladu se nesnižuje o finanční náklady transakce, jako jsou poplatky, náklady na telefonní hovory a poštovné. Železniční podniky mohou zavést minimální výši částky, do níž nebude odškodnění vypláceno. Tato minimální částka nesmí být vyšší než 4 EUR na přepravní doklad.

9. Cestující nemá nárok na odškodnění, je-li o zpoždění informován před zakoupením přepravního dokladu nebo zůstane-li zpoždění vzhledem k pokračování jiným dopravním spojem nebo přesměrování menší než 60 minut.

10. Železniční podnik není povinen platit odškodnění, pokud může prokázat, že zpoždění, zmeškání přípoje nebo odřeknutí bylo způsobeno přímo nebo neoddělitelně spojeno s:

a) mimořádnými okolnostmi, které nemají původ v železničním provozu, jako jsou mimořádné povětrnostní podmínky, závažné přírodní katastrofy nebo závažné krize v oblasti veřejného zdraví, jimž železniční podnik nemohl zabránit a nemohl odvrátit jejich následky přesto, že vynaložil péči odpovídající konkrétní situaci;

b) zaviněním cestujícího; nebo

c) chováním třetí osoby, kterému železniční podnik nemohl zabránit přesto, že vynaložil péči odpovídající situaci, a jehož následky nemohl odvrátit, jako jsou osoby na trati, krádež kabelů, mimořádné události ve vlaku, činnosti v oblasti vymáhání práva, sabotáže nebo terorismus.

Na stávky zaměstnanců železničního podniku, jednání či opomenutí ze strany jiných železničních podniků využívajících tutéž železniční infrastrukturu a jednání nebo opomenutí ze strany provozovatelů infrastruktury a stanic se výjimka uvedená v písmenu c) prvního pododstavce nevztahuje.

Článek 20

Pomoc

1. V případě zpoždění při příjezdu či odjezdu nebo v případě odřeknutí spoje jsou cestující průběžně informováni železničním podnikem nebo provozovatelem stanice o situaci a předpokládaném čase odjezdu a příjezdu spoje nebo náhradního spoje, jakmile je taková informace k dispozici. Pokud takové informace mají k dispozici prodejci přepravních dokladů a poskytovatelé souborných služeb cestovního ruchu, poskytnou je cestujícímu i oni.

2. V případě zpoždění uvedeného v odstavci 1 trvajícího 60 minut nebo déle nebo v případě odřeknutí spoje nabídne železniční podnik provozující zpožděný nebo odřeknutý spoj cestujícímu zdarma:

- a) jídlo a občerstvení v množství odpovídajícím době čekání, pokud je ve vlaku nebo ve stanici k dispozici nebo může být za přiměřených okolností dodáno s přihlédnutím ke kritériím, jako je vzdálenost od dodavatele, čas potřebný pro dodání, jakož i náklady;
- b) hotelové nebo jiné ubytování a přepravu mezi železniční stanicí a místem ubytování v případě, že je nutný pobyt na jednu noc nebo na více nocí, nebo v případě nutnosti dalšího pobytu, pokud je to uskutečnitelné. V případech, kdy je tento pobyt nezbytný vzhledem k okolnostem uvedeným v čl. 19 odst. 10, může železniční podnik omezit délku ubytování na nejvýše tři noci. Je-li to možné, zohlední se požadavky na přístup osob se zdravotním postižením a osob s omezenou schopností pohybu a orientace a potřeby asistenčních psů,
- c) přepravu z vlaku do železniční stanice v případě, že vlak uvízl na trati, do náhradní výchozí stanice nebo do cílové stanice dopravního spoje, pokud je to uskutečnitelné.

3. Pokud je cesta železničním spojem přerušena a není možné v ní dále nebo v přiměřené době pokračovat, poskytnou železniční podniky cestujícím co nejdříve náhradní spoje a přijmou nezbytná opatření.

4. Železniční podniky informují dotčené cestující, jak požádat o potvrzení, že došlo ke zpoždění železničního spoje, ke zmeškání přípoje, nebo případně že došlo k odřeknutí železničního spoje. Toto potvrzení se použije rovněž v souvislosti s ustanoveními článku 19.

5. Při uplatňování odstavců 1 až 4 věnuje provozující železniční podnik zvláštní pozornost potřebám osob se zdravotním postižením a osob s omezenou schopností pohybu a orientace, jakož i osob, které je doprovázejí, a asistenčních psů.

6. Pokud jsou vypracovány pohotovostní plány podle čl. 13a odst. 3 směrnice 2012/34/EU, koordinují železniční podniky svou činnost s provozovatelem stanice a provozovatelem infrastruktury, aby byli připraveni na možnost vážného narušení dopravy a dlouhých zpoždění, kvůli kterým by ve stanici uvízl značný počet cestujících. Tyto pohotovostní plány zahrnují požadavky na přístupnost výstražných a informačních systémů.

KAPITOLA V

OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM A OSOBY S OMEZENOU SCHOPNOSTÍ POHYBU A ORIENTACE

Článek 21

Právo na přepravu

1. Železniční podniky a provozovatelé stanic zavedou nebo udržují, s aktivním zapojením organizací, které zastupují osoby se zdravotním postižením a osoby s omezenou schopností pohybu a orientace, a případně zástupců těchto osob, nediskriminační pravidla pro přístup platná pro přepravu osob se zdravotním postižením, včetně jejich osobních asistentů, kteří byli v souladu s vnitrostátními postupy jako takoví uznáni, a osob s omezenou schopností pohybu a orientace. Tato pravidla zohlední dohody uvedené v bodě 4.4.3 přílohy nařízení (EU) č. 1300/2014, zejména pokud jde o subjekt odpovědný za poskytování pomoci osobám se zdravotním postižením a osobám s omezenou schopností pohybu a orientace.

2. Rezervace a přepravní doklady se poskytují osobám se zdravotním postižením a osobám s omezenou schopností pohybu a orientace bez jakýchkoli dodatečných nákladů. Železniční podnik, prodejce přepravních dokladů a poskytovatel souborných služeb cestovního ruchu mohou odmítnout přijmout rezervaci osoby se zdravotním postižením nebo osoby s omezenou schopností pohybu a orientace nebo jí vystavit přepravní doklad nebo požadovat, aby byla doprovázena jinou osobou, pouze tehdy, je-li to bezpodmínečně nutné za účelem dodržení pravidel pro přístup uvedených v odstavci 1.

Článek 22

Informace pro osoby se zdravotním postižením a osoby s omezenou schopností pohybu a orientace

1. Provozovatel stanice, železniční podnik, prodejce přepravních dokladů nebo poskytovatel souborných služeb cestovního ruchu poskytují osobám se zdravotním postižením a osobám s omezenou schopností pohybu a orientace v souladu s pravidly pro přístup uvedenými v čl. 21 odst. 1 tohoto nařízení na požádání informace o přístupu do stanice a přidružených zařízení, železničních spojích a o přístupnosti drážních vozidel, a to i v přístupných formátech v souladu s ustanoveními nařízení (EU) č. 454/2011 a (EU) č. 1300/2014 a směrnice (EU) 2019/882, a informují osoby se zdravotním postižením a osoby s omezenou schopností pohybu a orientace o vybavení ve vlaku.

2. Pokud železniční podnik, prodejce přepravních dokladů nebo poskytovatel souborných služeb cestovního ruchu uplatní odchylnou úpravu stanovenou v čl. 21 odst. 2, vyrozumí na požádání písemně dotčenou osobu se zdravotním postižením nebo osobu s omezenou schopností pohybu a orientace o svých důvodech pro toto jednání do pěti pracovních dnů od odmítnutí rezervace nebo odmítnutí vydání přepravního dokladu nebo stanovení podmínky doprovodu. Železniční podnik, prodejce přepravních dokladů nebo poskytovatel souborných služeb cestovního ruchu vynaloží náležité úsilí, aby pro dotčenou osobu navrhl přijatelnou alternativní přepravu, jež by zohledňovala její potřeby, pokud jde o přístupnost.

3. Železniční podniky a provozovatelé stanic zajistí, aby v neobsazených stanicích byly v souladu s pravidly pro přístup podle čl. 21 odst. 1 uvedeny snadno dostupné informace, a to i v přístupných formátech v souladu s ustanoveními nařízení (EU) č. 454/2011 a (EU) č. 1300/2014 a směrnice (EU) 2019/882, o nejbližších obsazených stanicích a přímo dostupné pomoci pro osoby se zdravotním postižením a osoby s omezenou schopností pohybu a orientace.

Článek 23

Pomoc v železničních stanicích a ve vlaku

1. Osobám se zdravotním postižením a osobám s omezenou schopností pohybu a orientace je poskytována pomoc takto:

- a) osobní asistent, který byl v souladu s vnitrostátními postupy jako takový uznán, může cestovat se zvláštním tarifem a případně bezplatně, a je-li to možné, sedět vedle osoby se zdravotním postižením;
- b) pokud železniční podnik vyžaduje, aby určitý cestující byl v souladu s čl. 21 odst. 2 ve vlaku doprovázen, je doprovázející osoba oprávněna cestovat bezplatně, a je-li to proveditelné, sedět vedle osoby se zdravotním postižením nebo osoby s omezenou schopností pohybu a orientace;

- c) je jim umožněn doprovod asistenčního psa v souladu s příslušnými vnitrostátními právními předpisy;
- d) pro vlaky bez obsluhy poskytují provozovatelé stanic nebo železniční podniky bezplatnou pomoc v souladu s pravidly pro přístup uvedenými v čl. 21 odst. 1 při nastupování do vlaku a vystupování z vlaku, pokud jsou ve stanici ve službě vyškolení zaměstnanci;
- e) při odjezdu z obsazené železniční stanice, při průjezdu touto stanicí nebo po příjezdu do ní poskytuje provozovatel stanice nebo železniční podnik bezplatnou pomoc takovým způsobem, aby daná osoba byla schopna nastoupit do vlaku, přestoupit na železniční přípoj, na který má přepravní doklad, nebo z vlaku vystoupit, pokud jsou ve stanici ve službě vyškolení zaměstnanci; pokud byla potřeba pomoci předem oznámena podle čl. 24 písm. a), zajistí provozovatel stanice nebo železniční podnik poskytnutí požadované pomoci;
- f) v neobsazených stanicích poskytují železniční podniky bezplatnou pomoc ve vlaku a při nastupování do vlaku a vystupování z něj, jestliže je vlak doprovázen vyškolenou posádkou;
- g) není-li ve vlaku vyškolená doprovodná posádka a ve stanici vyškolení zaměstnanci, vynaloží provozovatelé stanic nebo železniční podniky veškeré náležité úsilí, aby zdravotně postižené osoby a osoby s omezenou schopností pohybu a orientace měly přístup k cestování vlakem;
- h) železniční podnik vynaloží veškeré potřebné úsilí, aby zajistil zdravotně postiženým osobám nebo osobám s omezenou schopností pohybu a orientace přístup ke stejným službám ve vlaku, jako mají jiní cestující, pokud tyto osoby nemohou mít k uvedeným službám přístup nezávisle a bezpečně.

2. V pravidlech uvedených v čl. 21 odst. 1 se stanoví úprava uplatňování práv uvedených v odstavci 1 tohoto článku.

Článek 24

Podmínky poskytování pomoci

Železniční podniky, provozovatelé stanic, prodejci přepravních dokladů a poskytovatelé souborných služeb cestovního ruchu navzájem spolupracují za účelem poskytnutí bezplatné pomoci osobám se zdravotním postižením a osobám s omezenou schopností pohybu a orientace, jak je uvedeno v článcích 21 a 23, a zavedou jednotný mechanismus oznamování, v souladu s těmito pravidly:

- a) pomoc se poskytuje za podmínky, že železničnímu podniku, provozovateli stanice, prodejci přepravních dokladů nebo poskytovateli souborných služeb cestovního ruchu, u kterého byl zakoupen přepravní doklad, nebo případně jednotnému kontaktnímu místu podle písmene f) je oznámeno alespoň 24 hodin předem, že uvedený cestující bude tuto pomoc potřebovat. Postačuje jediné oznámení na jízdu. Tato oznámení musí být předána všem železničním podnikům a provozovatelům stanic podílejícím se na dané jízdě.

Tato oznámení musí být přijata bez dodatečných nákladů, a to bez ohledu na použité komunikační prostředky.

Pokud přepravní doklad nebo časová jízdenka umožňují vykonat více jízd, je tato podmínka splněna jediným oznámením, v němž se uvedou patřičné informace o časech následujících jízd, učiněným v každém případě alespoň 24 hodin před tím, než je tato pomoc zapotřebí. Cestující nebo jeho zástupce vynaloží veškeré potřebné úsilí, aby alespoň 12 hodin předem informoval o případném zrušení těchto následných jízd.

Členské státy mohou, ovšem nikoliv po 30. červnu 2026, povolit, aby byla 24-hodinová lhůta pro oznámení uvedená v prvním, druhém a třetím pododstavci prodloužena až na 36 hodin. V takovém případě členské státy oznámí Komisi dané povolení a poskytnou informace o přijatých nebo plánovaných opatřeních ke zkrácení lhůty;

- b) železniční podniky, provozovatelé stanic, prodejci přepravních dokladů a poskytovatelé souborných služeb cestovního ruchu přijmou všechna nezbytná opatření pro příjem oznámení. Pokud nemohou prodejci přepravních dokladů tato oznámení zpracovat, uvedou alternativní místa prodeje nebo alternativní prostředky, jak oznámení učinit;
- c) není-li učiněno žádné oznámení podle písmene a), vynaloží železniční podnik a provozovatel stanice veškeré potřebné úsilí, aby poskytli pomoc takovým způsobem, aby osoba se zdravotním postižením nebo osoba s omezenou schopností pohybu a orientace mohla cestovat;
- d) aniž je dotčeno písmeno f) tohoto článku, provozovatel stanice nebo jiná oprávněná osoba určí místa, na nichž mohou osoby se zdravotním postižením a osoby s omezenou schopností pohybu a orientace ohlásit svůj příjezd do dané železniční stanice a požadovat pomoc. Odpovědnost za určování těchto míst a za poskytování informací o těchto místech se stanoví v pravidlech pro přístup uvedených v čl. 21 odst. 1;
- e) pomoc se poskytuje za podmínky, že se osoba se zdravotním postižením nebo osoba s omezenou schopností pohybu a orientace dostaví na určené místo v čase stanoveném železničním podnikem nebo provozovatelem stanice poskytujícím pomoc. Stanovený čas nesmí činit více než 60 minut před časem odjezdu podle jízdního řádu nebo před časem, kdy se mají všichni cestující dostavit k odbavení. Pokud není stanoven čas, do kterého se má osoba se zdravotním postižením nebo osoba s omezenou schopností pohybu a orientace dostavit na určené místo, dostaví se na určené místo nejpozději 30 minut před časem odjezdu podle jízdního řádu nebo před časem, kdy se mají všichni cestující dostavit k odbavení;
- f) členské státy mohou vyžadovat, aby provozovatelé stanic a železniční podniky na jejich území spolupracovali s cílem zřídit a provozovat jednotná kontaktní místa pro osoby se zdravotním postižením a osoby s omezenou schopností pohybu a orientace. Podmínky fungování jednotných kontaktních míst se stanoví v pravidlech pro přístup uvedených v čl. 21 odst. 1. Uvedená jednotná kontaktní místa mají povinnost:
 - i) přijímat žádosti o pomoc ve stanicích;
 - ii) předávat individuální žádosti o pomoc provozovatelům stanic a železničním podnikům; a
 - iii) poskytovat informace o přístupnosti.

Článek 25

Odškodnění ohledně vybavení pro mobilitu, pomocných zařízení a asistenčních psů

1. Pokud železniční podniky a provozovatelé stanic způsobí ztrátu nebo poškození vybavení pro mobilitu, včetně invalidních vozíků, a pomocných zařízení, nebo ztrátu či zranění asistenčních psů využívaných osobami se zdravotním postižením a osobami s omezenou schopností pohybu a orientace, odpovídají tyto podniky a provozovatelé stanic za uvedenou ztrátu, poškození nebo zranění a poskytnou v této souvislosti bez zbytečného odkladu odškodnění. Toto odškodnění pokrývá:

- a) náklady na nahrazení nebo opravu ztraceného nebo poškozeného vybavení pro mobilitu nebo pomocných zařízení;
- b) náklady na nahrazení daného asistenčního psa nebo na ošetření jeho zranění; a

- c) přiměřené náklady na dočasné nahrazení vybavení pro mobilitu, pomocných zařízení nebo asistenčních psů, pokud toto nahrazení nezajistí železniční podnik nebo provozovatel stanice v souladu s odstavcem 2.

2. Pokud se použije odstavec 1, vynaloží železniční podniky a provozovatelé stanic urychleně veškeré náležité úsilí, aby okamžitě poskytli potřebnou dočasnou náhradu vybavení pro mobilitu nebo pomocných zařízení. Osobám se zdravotním postižením nebo osobám s omezenou schopností pohybu a orientace je dovoleno ponechat si uvedené dočasné náhradní vybavení či zařízení do doby, než jim je vyplaceno odškodnění uvedené v odstavci 1.

Článek 26

Školení zaměstnanců

1. Železniční podniky a provozovatelé stanic zajistí, aby všichni pracovníci, včetně nově přijatých, kteří v rámci svých pravidelných povinností poskytují přímou pomoc osobám se zdravotním postižením a osobám s omezenou schopností pohybu a orientace, prošli školením zaměřeným na problematiku zdravotního postižení, tak aby dokázali vyhovět potřebám osob se zdravotním postižením a osobám s omezenou schopností pohybu a orientace.

Poskytují rovněž všem pracovníkům ve stanicích nebo posádkám ve vlacích, kteří nebo které přicházejí do přímého styku s cestující veřejností, školení a pravidelné opakovací školicí kurzy s cílem zvýšit povědomí o potřebách osob se zdravotním postižením a osob s omezenou schopností pohybu a orientace.

2. Železniční podniky a provozovatelé stanic mohou souhlasit s tím, aby se školení uvedených v odstavci 1 účastnili zaměstnanci se zdravotním postižením, a zvaží účast cestujících se zdravotním postižením a cestujících s omezenou schopností pohybu a orientace nebo organizací zastupujících tyto osoby.

KAPITOLA VI

BEZPEČNOST, STÍŽNOSTI A KVALITA DOPRAVNÍCH SLUŽEB

Článek 27

Osobní bezpečnost cestujících

Po dohodě s orgány veřejné správy přijmou železniční podniky, provozovatelé infrastruktury a provozovatelé stanic patřičná opatření v oblasti své odpovědnosti a přizpůsobí je úrovni bezpečnosti stanovené orgány veřejné správy, aby zajistili osobní bezpečnost cestujících v železničních stanicích a ve vlacích a aby řídili rizika. Uvedené subjekty navzájem spolupracují a vyměňují si informace o osvědčených postupech ohledně předcházení událostem, které mohou přispět ke snížení úrovně bezpečnosti.

Článek 28

Stížnosti

1. Železniční podniky a provozovatelé stanic zavedou u stanic, které průměrně v průběhu jednoho roku odbaví více než 10 000 cestujících denně, pro svou oblast odpovědnosti mechanismus pro vyřizování stížností, které se týkají práv a povinností podle tohoto nařízení. Obeznamí cestující se svými kontaktními údaji a pracovním jazykem nebo jazyky. Tento mechanismus se nepoužije pro účely kapitoly III.

2. Prostřednictvím mechanismů uvedených v odstavci 1 mohou cestující podat kterémukoli ze železničních podniků nebo provozovatelů stanice stížnost týkající se oblasti jejich odpovědnosti. Stížnosti musí být podány do tří měsíců od události, které se stížnost týká. Adresát stížnosti do jednoho měsíce od jejího obdržení buď odpoví s vysvětlením, nebo v odůvodněných případech uvědomí cestujícího o tom, že odpověď obdrží ve lhůtě kratší než tři měsíce ode dne

přijetí stížnosti. Železniční podniky a provozovatelé stanic uchovávají po dobu trvání celého postupu pro vyřizování stížností, včetně postupů pro vyřizování stížností uvedených v člancích 33 a 34, údaje nezbytné pro posouzení stížnosti a tyto údaje zpřístupňují na požádání vnitrostátním subjektům příslušným pro prosazování.

3. Podrobné informace o postupu vyřizování stížností musí být veřejně přístupné, a to i osobám se zdravotním postižením a osobám s omezenou schopností pohybu a orientace. Tyto informace musí být dostupné na požádání alespoň v úředním jazyce nebo úředních jazycích členského státu, v němž železniční podnik vykonává činnost.

4. Železniční podnik zveřejňuje ve zprávě uvedené v čl. 29 odst. 2 počet a kategorie obdržených a vyřízených stížností, délku vyřizování a případná přijatá opatření k nápravě.

Článek 29

Normy kvality služeb

1. Železniční podniky stanoví normy kvality služeb a zavedou systém řízení jakosti, aby kvalitu služeb udržely. Normy kvality služeb se vztahují alespoň na položky uvedené v příloze III.

2. Železniční podniky sledují kvalitu svých služeb v porovnání s příslušnými normami kvality služeb. Železniční podniky zveřejní na svých internetových stránkách do 30. června 2023 a poté každé dva roky zprávu o kvalitě poskytovaných služeb. Uvedené zprávy rovněž zpřístupní na internetových stránkách Agentury Evropské unie pro železnice.

3. Provozovatelé stanic stanoví normy kvality služeb na základě příslušných položek uvedených v příloze III. Sledují kvalitu svých služeb podle těchto norem a na požádání poskytují přístup k informacím o kvalitě svých služeb vnitrostátním orgánům veřejné správy.

KAPITOLA VII

INFORMACE A PROSAZOVÁNÍ

Článek 30

Informace pro cestující o jejich právech

1. Železniční podniky, provozovatelé stanic, prodejci přepravních dokladů a poskytovatelé souborných služeb cestovního ruchu při prodeji přepravních dokladů na jízdy vlakem informují cestující o jejich právech a povinnostech podle tohoto nařízení. Za účelem splnění této informační povinnosti mohou používat shrnutí ustanovení tohoto nařízení připravené Komisí v úředních jazycích Unie, které jim bude k dispozici. Tyto informace poskytnou v tištěné či elektronické podobě nebo jakýmkoli jinými prostředky, včetně přístupných formátů v souladu s ustanoveními směrnice (EU) 2019/882 a nařízení (EU) č. 1300/2014. Upřesní, kde lze tyto informace získat v případě odřeknutí spoje, zmeškání přípoje nebo velkého zpoždění.

2. Železniční podniky a provozovatelé stanic vhodným způsobem, a to i v přístupných formátech v souladu s ustanoveními směrnice (EU) 2019/882 a nařízení (EU) č. 1300/2014, informují cestující ve stanici, ve vlaku a na svých internetových stránkách o jejich právech a povinnostech podle tohoto nařízení a o kontaktních údajích subjektu nebo subjektů určených členskými státy podle článku 31.

Článek 31

Určení vnitrostátních subjektů příslušných pro prosazování

1. Každý členský stát určí subjekt nebo subjekty příslušné pro prosazování dodržování tohoto nařízení. Každý subjekt přijme opatření nezbytná k tomu, aby se zajistilo dodržování práv cestujících.
2. Všechny tyto subjekty musí být nezávislé z hlediska své organizace, financování, právní struktury a procesu rozhodování na jakémkoli provozovateli infrastruktury, správci poplatků, přidělováním subjektu nebo železničním podniku.
3. Členské státy informují Komisi o subjektu nebo subjektech, které byly určeny podle tohoto článku, a o jejich příslušných pravomocích. Komise a určené subjekty zveřejní tyto informace na svých internetových stránkách.
4. Požadavky na prosazování, pokud jde o provozovatele stanic a provozovatele infrastruktury stanovené v této kapitole, se nevztahují na Kypr nebo Maltu po dobu, po kterou není na jejich území zřízen žádný železniční systém, a pokud jde o železniční podniky, dokud nebyl žádný železniční podnik licencován orgánem vydávajícím licence určeným Kypru nebo Maltou v souladu s čl. 2 odst. 1.

Článek 32

Prosazování

1. Vnitrostátní subjekty příslušné pro prosazování důkladně sledují soulad s tímto nařízením, a rovněž s nařízeními (EU) č. 454/2011 a (EU) č. 1300/2014 v rozsahu, v němž se na uvedená nařízení v tomto nařízení odkazuje, a přijímají nezbytná opatření, aby zaručily, že jsou práva cestujících dodržována.
2. Pro účely odstavce 1 poskytují železniční podniky, provozovatelé stanic, provozovatelé infrastruktury, jakož i prodejci přepravních dokladů a poskytovatelé souborných služeb cestovního ruchu vnitrostátním subjektům příslušným pro prosazování na jejich žádost a bez zbytečného odkladu, nejpozději však do jednoho měsíce od obdržení žádosti, příslušné dokumenty a informace. Ve složitých případech může vnitrostátní subjekt příslušný pro prosazování tuto lhůtu prodloužit na nejvýše tři měsíce od obdržení žádosti. Při výkonu svých funkcí musí vnitrostátní subjekty příslušné pro prosazování zohlednit informace, které jim předloží subjekt určený podle článku 33 k vyřizování stížností, jedná-li se o jiný subjekt. Na základě jednotlivých stížností předaných tímto subjektem mohou též rozhodnout o opatřeních v oblasti prosazování.
3. Vnitrostátní subjekty příslušné pro prosazování zveřejňují každé dva roky zprávy se statistickými údaji o své činnosti, včetně uložených sankcí, a to do 30. června následujícího kalendářního roku. Uvedené zprávy se zpřístupní na internetových stránkách Agentury Evropské unie pro železnice.
4. Železniční podniky předají své kontaktní údaje vnitrostátním subjektům příslušným pro prosazování v členských státech, v nichž působí.

Článek 33

Vyřizování stížností vnitrostátními subjekty příslušnými pro prosazování a jinými subjekty

1. Aniž jsou dotčena práva spotřebitelů domáhat se nápravy alternativními prostředky podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/11/EU⁽¹⁵⁾, může cestující poté, co bez úspěchu stížnost podal u železničního podniku nebo provozovatele stanice v souladu s článkem 28, podat do tří měsíců od obdržení informace o zamítnutí původní stížnosti stížnost k vnitrostátnímu subjektu příslušnému pro prosazování nebo k jakémukoli jinému subjektu určenému podle odstavce 2 tohoto článku. Pokud není do tří měsíců od podání původní stížnosti obdržena žádná odpověď, má cestující právo podat stížnost vnitrostátnímu subjektu příslušnému pro prosazování nebo k jakémukoli jinému subjektu určenému podle odstavce 2. V případě potřeby uvedený subjekt informuje stěžovatele o jeho právu podávat stížnosti k subjektům pro alternativní řešení sporů za účelem domáhání se individuální nápravy.

⁽¹⁵⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/11/EU ze dne 21. května 2013 o alternativním řešení spotřebitelských sporů a o změně nařízení (ES) č. 2006/2004 a směrnice 2009/22/ES (Úř. věst. L 165, 18.6.2013, s. 63).

2. Cestující mohou podávat stížnosti týkající se údajného porušení tohoto nařízení buď k vnitrostátnímu subjektu příslušnému pro prosazování nebo k jinému subjektu určenému za tímto účelem některým členským státem.

3. Vnitrostátní subjekt příslušný pro prosazování nebo jiný subjekt určený podle odstavce 2 potvrdí stěžovateli obdržení stížnosti do dvou týdnů od jejího přijetí. Postup vyřizování stížností trvá nejvýše tři měsíce od data vytvoření spisu týkajícího se stížnosti. U složitých případů může tento subjekt prodloužit tuto dobu na šest měsíců. V takovémto případě informuje cestujícího o tom, z jakého důvodu je lhůta prodloužena a kdy se očekává ukončení daného postupu. Dále než šest měsíců mohou trvat pouze případy, které zahrnují soudní řízení. Je-li tento subjekt též subjektem pro alternativní řešení sporů ve smyslu směrnice 2013/11/EU, upřednostní se lhůty stanovené v uvedené směrnici.

K postupu vyřizování stížností musí mít přístup osoby se zdravotním postižením a osoby s omezenou schopností pohybu a orientace.

4. Stížnosti cestujících ohledně události týkající se železničního podniku jsou vyřizovány vnitrostátním subjektem příslušným pro prosazování nebo jiným subjektem určeným podle odstavce 2 v členském státě, který tomuto podniku udělil licenci.

5. Týká-li se stížnost údajného porušování tohoto nařízení provozovateli stanice či provozovateli infrastruktury, je stížnost vyřizována vnitrostátním subjektem příslušným pro prosazování nebo jiným subjektem určeným podle odstavce 2 v členském státě, na jehož území k této události došlo.

6. V rámci spolupráce podle článku 34 se mohou vnitrostátní subjekty příslušné pro prosazování od odstavce 4 nebo 5, či obou, tohoto článku odchýlit, je-li to v zájmu cestujícího z opodstatněných důvodů, zejména kvůli jazyku či místu pobytu.

Článek 34

Výměna informací a přeshraniční spolupráce mezi vnitrostátními subjekty příslušnými pro prosazování

1. Jsou-li podle článků 31 a 33 určeny různé subjekty, musí být za účelem výměny informací mezi uvedenými subjekty v souladu s nařízením (EU) 2016/679 zřízeny mechanismy pro podávání zpráv s cílem pomoci vnitrostátnímu subjektu příslušnému pro prosazování s plněním úkolů v oblasti dohledu a prosazování a umožnit subjektu pro vyřizování stížností určenému podle článku 33 shromažďovat informace nezbytné k prověřování jednotlivých stížností.

2. Vnitrostátní subjekty příslušné pro prosazování si vyměňují informace o své práci, zásadách pro rozhodování a praxi za účelem koordinace. Komise je při plnění tohoto úkolu podporuje.

3. Ve složitých případech, jako jsou případy zahrnující vícenásobné stížnosti nebo zapojení několika dopravců, přeshraniční cestování nebo nehody, k nimž došlo na území jiného členského státu, než je stát, který udělil podniku licenci, a zejména tehdy, pokud není jasné, který vnitrostátní subjekt je v dané souvislosti příslušný, nebo pokud by to usnadnilo nebo urychlilo řešení stížnosti, musí vnitrostátní subjekty příslušné pro prosazování spolupracovat s cílem identifikovat hlavní subjekt, který bude sloužit jako jednotné kontaktní místo pro cestující. Všechny zúčastněné vnitrostátní subjekty příslušné pro prosazování spolupracují, aby usnadnily řešení stížností, mimo jiné sdílením informací, pomocí s překladem dokumentů a poskytováním informací o okolnostech událostí. Cestující jsou informováni o tom, který subjekt jedná jako hlavní subjekt.

KAPITOLA VIII
ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 35

Sankce

1. Členské státy stanoví sankce za porušení tohoto nařízení a přijmou veškerá opatření nezbytná k zajištění jejich uplatňování. Stanovené sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující. Členské státy oznámí Komisi tyto sankce a opatření a oznámí jí bezodkladně veškeré změny, které se jich týkají.
2. V rámci spolupráce uvedené v článku 34 a na žádost vnitrostátního subjektu příslušného prosazování, který vyřizuje stížnost, vyšetří subjekt příslušný pro prosazování, který je příslušný pro účely čl. 33 odst. 4 nebo 5, porušení tohoto nařízení, které daný subjekt zjistil, a je-li to nezbytné, uloží sankce.

Článek 36

Akty v přenesené pravomoci

Komise má pravomoc přijímat v souladu s článkem 37 akty v přenesené pravomoci, kterými se mění toto nařízení za účelem:

- a) úpravy finanční částky uvedené v čl. 15 odst. 2 s ohledem na změny v celounijním harmonizovaném indexu spotřebitelských cen s výjimkou energie a nezpracovaných potravin, jak jej zveřejňuje Komise (Eurostat);
- b) změny přílohy I za účelem zohlednění změn Jednotných právních předpisů pro smlouvu o mezinárodní přepravě osob a zavazadel (CIV), jak jsou uvedeny v příloze A Úmluvy o mezinárodní železniční dopravě (COTIF).

Článek 37

Výkon přenesené pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.
2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v článku 36 je svěřena Komisi na dobu pěti let ode dne 6. června 2021. Komise vypracuje zprávu o přenesení pravomoci nejpozději devět měsíců před koncem tohoto pětiletého období. Přenesení pravomoci se automaticky prodlužuje o stejně dlouhá období, pokud Evropský parlament nebo Rada nevysloví proti tomuto prodloužení námitku nejpozději tři měsíce před koncem každého z těchto období.
3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v článku 36 kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm blíže určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie*, nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.
4. Před přijetím aktu v přenesené pravomoci Komise vede konzultace s odborníky jmenovanými jednotlivými členskými státy v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů.
5. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.
6. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle článku 36 vstoupí v platnost, pouze pokud proti němu Evropský parlament nebo Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

Článek 38

Postup projednávání ve výboru

1. Komisi je nápomocen výbor. Uvedený výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.
2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.

Článek 39

Zpráva

Do 7. června 2026 předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu o provádění tohoto nařízení a o jeho výsledcích.

Zpráva vychází z informací, které mají být poskytovány podle tohoto nařízení. V případě potřeby se zpráva doplní o vhodné návrhy.

Článek 40

Zrušení

Nařízení (ES) č. 1371/2007 se zrušuje s účinkem ode dne 7. června 2023.

Odkazy na zrušené nařízení se považují za odkazy na toto nařízení v souladu se srovnávací tabulkou obsaženou v příloze IV.

Článek 41

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne 7. června 2023.

Ustanovení čl. 6 odst. 4 se však použije ode dne 7. června 2025.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 29. dubna 2021.

Za Evropský parlament
předseda
D.M. SASSOLI

Za Radu
předseda nebo předsedkyně
A.P. ZACARIAS

PŘÍLOHA I

VÝŇATEK Z JEDNOTNÝCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ PRO SMLOUVU O MEZINÁRODNÍ ŽELEZNIČNÍ PŘEPRAVĚ OSOB (CIV)

Přípojek A k úmluvě o mezinárodní železniční přepravě (COTIF) ze dne 9. května 1980, ve znění pozměňovacího protokolu k úmluvě o mezinárodní železniční přepravě ze dne 3. června 1999

HLAVA I

OBEČNÁ USTANOVENÍ

Článek 3

Definice

Pro účely těchto Jednotných právních předpisů se rozumí:

- a) „dopravcem“ smluvní dopravce, s nímž cestující uzavřel přepravní smlouvu podle těchto jednotných právních předpisů, nebo následný dopravce, který je odpovědný na základě této smlouvy,
- b) „výkonným dopravcem“ dopravce, který s cestujícím neuzavřel přepravní smlouvu, ale na něhož dopravce uvedený v písmeni a) zcela nebo zčásti přenesl provádění přepravy po železničních tratích,
- c) „všeobecnými přepravními podmínkami“ podmínky dopravce ve formě všeobecných obchodních podmínek nebo tarifů, které podle práva existují v každém členském státě a které se uzavřením přepravní smlouvy stávají její nedílnou součástí,
- d) „vozidlem“ motorové vozidlo nebo přívěs, který se přepravuje v souvislosti s přepravou osob.

HLAVA II

UZAVŘENÍ A PROVÁDĚNÍ PŘEPRVNÍ SMLOUVY

Článek 6

Přepravní smlouva

- 1. Přepravní smlouva zavazuje dopravce k přepravě cestujícího a případně zavazadel a vozidel na místo určení a k vydání zavazadel a vozidel v místě určení.
- 2. Přepravní smlouva se zaznamenává v jednom nebo ve více přepravních dokladech, které se vydají cestujícímu. Chybí-li přepravní doklad, má-li nedostatky nebo byl-li ztracen, není tím dotčena existence a platnost přepravní smlouvy, která bez újmy ustanovení článku 9 podléhá těmto Jednotným právním předpisům.
- 3. Přepravní doklad slouží až do prokázání opaku jako doklad o uzavření a obsahu přepravní smlouvy.

Článek 7

Přepravní doklad

- 1. Všeobecné přepravní podmínky stanoví formu a obsah přepravních dokladů, jakož i jazyk a znaky písma, které se užívají v tisku a při vyplňování.
- 2. Do přepravního dokladu se zapíše nejméně:
 - a) dopravce nebo dopravci;
 - b) údaj, že přeprava podléhá i při opačném ujednání těmto Jednotným právním předpisům; uvedené lze vyznačit pomocí zkratky CIV;
 - c) každý další údaj, jímž lze prokázat uzavření a obsah přepravní smlouvy a který cestujícímu umožňuje uplatnit svá práva vyplývající z této smlouvy.
- 3. Cestující je povinen se při převzetí přepravního dokladu přesvědčit, zda je vystaven podle jeho údajů.

4. Převážní doklad je přenosný, nezní-li na jméno a nebyla-li cesta ještě nastoupena.
5. Převážní doklad může mít také podobu elektronických záznamů dat převoditelných na čitelné znaky písma. Postupy užití k záznamu a zpracování dat musejí být funkčně rovnocenné, zejména pokud jde o důkazní sílu takto zhotoveného převážního dokladu.

Článek 8

Placení a vrácení převážního

1. Nestanoví-li dohoda mezi cestujícím a dopravcem jinak, platí se převážné předem.
2. Všeobecné převážní podmínky stanoví podmínky, za nichž se převážné vrací.

Článek 9

Oprávnění k jízdě. Vyloučení z přepravy

1. Cestující je povinen mít od počátku jízdy platný převážní doklad a předložit jej při kontrole převážních dokladů. Všeobecné převážní podmínky mohou stanovit:
 - a) že cestující, který se neprokáže platným převážním dokladem, je povinen uhradit kromě jízdného přírážku;
 - b) že cestující, který odmítne ihned uhradit jízdné nebo přírážku, může být vyloučen z přepravy;
 - c) zda a za jakých podmínek se přírážka vrací.
2. Všeobecné převážní podmínky mohou stanovit, že cestující, kteří
 - a) představují nebezpečí pro bezpečnost a pořádek provozu nebo pro bezpečnost spolucestujících;
 - b) jsou spolucestujícím neúnosným způsobem na obtíž,jsou vyloučeni z přepravy nebo z ní mohou být vyloučeni cestou a že tyto osoby nemají nárok na vrácení jízdného a dovozného za cestovní zavazadla.

Článek 10

Dodržování předpisů orgánů státní správy

Cestující je povinen dodržovat celní a ostatní předpisy orgánů státní správy.

Článek 11

Odřeknutí a zpoždění vlaku. Zmeškání přípoje

Dopravce je povinen potvrdit případné odřeknutí vlaku nebo zmeškání přípoje v převážním dokladu.

HLAVA III

PŘEPRAVA PŘÍRUČNÍCH ZAVAZADEL, ZVÍŘAT, CESTOVNÍCH ZAVAZADEL A VOZIDEL

KAPITOLA I

Společná ustanovení

Článek 12

Předměty a zvířata připuštěné k přepravě

1. Cestující smí vzít do vozu snadno přenosné předměty (příruční zavazadla) a živá zvířata podle všeobecných přepravních podmínek. Cestující smí dále vzít do vozu neskladné předměty podle zvláštních ustanovení všeobecných přepravních podmínek. Předměty a zvířata, jež ostatní cestující omezují nebo obtěžují nebo mohou způsobit škodu, nelze vzít do vozu.
2. Cestující může podávat předměty a zvířata jako cestovní zavazadla podle všeobecných přepravních podmínek.

3. Dopravce může v souvislosti s přepravou osob připustit k přepravě vozidla podle zvláštních ustanovení všeobecných přepravních podmínek.

4. Přeprava nebezpečného zboží jako příručních zavazadel, cestovních zavazadel, jakož i ve vozidlech nebo na vozidlech přepravovaných po železničních tratích podle tohoto oddílu, je připuštěna pouze podle Řádu pro mezinárodní železniční přepravu nebezpečného zboží (RID).

Článek 13

Přezkoumání

1. Domnívá-li se dopravce odůvodněně, že přepravní podmínky nebyly dodrženy, je oprávněn přezkoumat, nezakazují-li to zákony a předpisy státu, v němž má k přezkoumání dojít, zda přepravované předměty (příruční zavazadla, cestovní zavazadla, vozidla včetně nákladu) a zvířata odpovídají přepravním podmínkám. Cestující musí být vyzván, aby se přezkoumání zúčastnil. Nedostaví-li se nebo nelze-li ho zastihnout, je dopravce povinen přizvat k přezkoumání dva nezávislé svědky.

2. Zjistí-li se, že přepravní podmínky nebyly dodrženy, může dopravce vyžadovat od cestujícího uhrazení nákladů na přezkoumání.

Článek 14

Dodržování předpisů orgánů státní správy

Při přepravě předmětů (příručních zavazadel, cestovních zavazadel, vozidel včetně nákladu) a zvířat v souvislosti s přepravou své osoby je cestující povinen dodržovat celní a jiné předpisy orgánů státní správy. Cestující je povinen být přítomen prohlídce těchto předmětů, nepředvídají-li zákony a předpisy příslušného státu výjimku.

KAPITOLA II

Příruční zavazadla a zvířata

Článek 15

Dohled

Cestující dohlíží na příruční zavazadla a na zvířata, která si bere do vozu.

KAPITOLA III

Cestovní zavazadla

Článek 16

Podávání cestovních zavazadel

1. Smluvní povinnosti při přepravě cestovních zavazadel se zaznamenávají v zavazadlovém lístku, který se vydá cestujícímu.

2. Chybí-li zavazadlový lístek, má-li nedostatky nebo byl-li ztracen, není tím dotčena existence a platnost ujednání o přepravě cestovních zavazadel, která bez újmy ustanovení článku 22 nadále podléhají těmto jednotným právním předpisům.

3. Zavazadlový lístek slouží až do prokázání opaku jako doklad o podání cestovního zavazadla a o podmínkách jeho přepravy.

4. Do prokázání opaku se má za to, že cestovní zavazadlo bylo při převzetí dopravcem v bezvadném stavu a že počet kusů a hmotnost zavazadla souhlasily s údaji v zavazadlovém lístku.

Článek 17

Zavazadlový lístek

1. Všeobecné přepravní podmínky stanoví formu a obsah zavazadlového lístku, jakož i jazyk a znaky písma, které se užívají v tisku a při vyplňování. Čl. 7 odst. 5 se použije obdobně.

2. Do zavazadlového lístku je nutno zapsat nejméně:
 - a) dopravce nebo dopravci;
 - b) údaj, že přeprava podléhá i při opačném ujednání těmto Jednotným právním předpisům; uvedené lze vyznačit pomocí zkratky CIV;
 - c) každý další údaj, který je nutný k prokázání smluvních závazkových vztahů při přepravě cestovního zavazadla a který umožňuje cestujícímu uplatnit svá práva vyplývající z přepravní smlouvy.
3. Cestující je povinen se při převzetí zavazadlového lístku přesvědčit, zda je vystaven podle jeho údajů.

Článek 18

Odbavení a přeprava

1. Nepředvídají-li všeobecné přepravní podmínky výjimku, podává se cestovní zavazadlo k přepravě pouze po předložení přepravního dokladu, který platí nejméně do místa určení cestovního zavazadla. V ostatním se odbavení cestovního zavazadla provádí podle předpisů platných v místě podání.
2. Pripouštějí-li všeobecné přepravní podmínky přijetí cestovního zavazadla k přepravě bez předložení přepravního dokladu, platí, pokud jde o cestovní zavazadla, ustanovení těchto Jednotných právních předpisů o právech a povinnostech cestujícího obdobně pro odesílatele cestovního zavazadla.
3. Dopravce může přepravovat cestovní zavazadlo jiným vlakem, jiným dopravním prostředkem a jinou cestou, než jsou ty, jichž použije cestující.

Článek 19

Placení dovozného za cestovní zavazadla

Není-li mezi cestujícím a dopravcem dohodnuto jinak, platí se dovozné za cestovní zavazadla při podeji.

Článek 20

Označení cestovního zavazadla

Cestující je povinen uvést na každém kusu cestovního zavazadla, na dobře viditelném místě, trvanlivě a zřetelně:

- a) své jméno a svou adresu;
- b) cílové místo určení.

Článek 21

Dispoziční právo k cestovnímu zavazadlu

1. Dovolují-li to okolnosti a nebrání-li tomu celní nebo jiné předpisy orgánů státní správy, může cestující po vrácení zavazadlového lístku a, předvídají-li to všeobecné přepravní podmínky, po předložení přepravního dokladu požadovat vrácení zavazadla v podací stanici.
2. Všeobecné přepravní podmínky mohou předvídat také jiná ustanovení týkající se dispozičního práva, zejména změnu cílového místa a s tím související případné následky pro cestujícího, pokud jde o náklady.

Článek 22

Výdej

1. Cestovní zavazadlo se vydá po vrácení zavazadlového lístku a po uhrazení případných výloh váznoucích na zásilce.

Dopravce je oprávněn, nikoli však povinen, zkontrolovat, zda je držitel zavazadlového lístku oprávněn cestovní zavazadlo přijmout.

2. Vydání cestovního zavazadla držiteli zavazadlového lístku, pokud je uskutečněno v souladu s předpisy platnými v cílovém místě určení, je postaveno na roveň
 - a) předání cestovního zavazadla celní nebo daňové správě v jejich odbavovacích nebo skladovacích prostorech, nejsou-li tyto prostory pod dohledem dopravce;
 - b) předání živých zvířat do opatrování třetí osobě.
3. Držitel zavazadlového lístku může po uplynutí dohodnuté doby a doby potřebné k případnému odbavení celními nebo jinými orgány státní správy požadovat v cílovém místě určení vydání cestovního zavazadla.
4. Není-li zavazadlový lístek vrácen, vydá dopravce cestovní zavazadlo pouze tomu, kdo své oprávnění prokáže; při nedostatečném prokázání nároku může dopravce požadovat složení jistoty.
5. Cestovní zavazadlo se vydá v cílovém místě určení, do něhož bylo vypraveno.
6. Držitel zavazadlového lístku, kterému cestovní zavazadlo nebude vydáno podle odstavce 3, může požadovat, aby mu na zavazadlovém lístku byly vyznačeny den a hodina, kdy o vydání cestovního zavazadla požádal.
7. Nevyhoví-li dopravce žádosti oprávněné osoby o přezkoumání cestovního zavazadla v její přítomnosti s cílem zjistit škodu uváděnou oprávněnou osobou, může oprávněná osoba přijetí zavazadla odmítnout.
8. Ve všech ostatních náležitostech se vydání cestovního zavazadla řídí předpisy platnými v cílovém místě určení.

KAPITOLA IV

Vozidla

Článek 23

Přepravní podmínky

Zvláštní ustanovení o přepravě vozidel ve všeobecných přepravních podmínkách stanoví zejména podmínky pro přijetí vozidla k přepravě, odbavení, nakládku a přepravu, vykládku a výdej vozidla, jakož i povinnosti cestujících.

Článek 24

Přepravní lístek

1. Smluvní povinnosti při přepravě vozidel je nutno uvést v přepravním lístku, který se vydá cestujícímu. Přepravní lístek může být součástí přepravního dokladu cestujícího.
2. Zvláštní ustanovení o přepravě vozidel ve všeobecných přepravních podmínkách stanoví formu a obsah přepravního lístku, jakož i jazyk a znaky písma, které se užívají v tisku a při vyplňování. Čl. 7 odst. 5 se použije obdobně.
3. Do přepravního lístku je nutno zapsat nejméně:
 - a) dopravce nebo dopravci;
 - b) údaj, že přeprava podléhá i při opačném ujednání těmto Jednotným právním předpisům; uvedené lze vyznačit pomocí zkratky CIV;
 - c) každý další údaj, který je nutný k prokázání smluvních závazkových vztahů při přepravě vozidel a který umožňuje cestujícímu uplatnit svá práva vyplývající z přepravní smlouvy.
4. Cestující je povinen se při převzetí přepravního lístku přesvědčit, zda je vystaven podle jeho údajů.

*Článek 25***Rozhodné právo**

S výhradou ustanovení této kapitoly platí pro vozidla ustanovení kapitoly III o přepravě cestovních zavazadel.

HLAVA IV

ODPOVĚDNOST DOPRAVCE

KAPITOLA I

Odpovědnost při usmrcení a zranění cestujících*Článek 26***Základ odpovědnosti**

1. Dopravce odpovídá za škodu vzniklou tím, že cestující byl usmrcen, zraněn nebo bylo jinak postiženo jeho tělesné nebo duševní zdraví při úrazu, k němuž došlo v souvislosti s železničním provozem během pobytu cestujícího v železničních vozech nebo při nastupování nebo vystupování, nezávisle na tom, které železniční infrastruktury se použije.
2. Dopravce je této odpovědnosti zproštěn:
 - a) byl-li úraz způsoben okolnostmi, které nemají původ v železničním provozu, a dopravce těmito okolnostem nemohl zabránit a nemohl odvrátit jejich následky přesto, že vynaložil péči odpovídající situaci;
 - b) byl-li úraz vyvolán zaviněním cestujícího;
 - c) byl-li úraz vyvolán chováním třetí osoby a dopravce tomuto chování nemohl zabránit přesto, že vynaložil péči odpovídající situaci, a nemohl odvrátit jeho následky; jiný podnik, který užívá téže železniční infrastruktury, se nepovažuje za třetí osobu; právo na postih zůstává nedotčeno.
3. Byl-li úraz způsoben chováním třetí osoby a dopravce není zcela zbaven odpovědnosti podle odst. 2 písm. c), odpovídá s omezeními těchto Jednotných právních předpisů plně, bez újmy případného postihu vůči třetí osobě.
4. Případná odpovědnost dopravce v případech nepředvídaných v odstavci 1 není těmito Jednotnými právními předpisy dotčena.
5. Provádějí-li přepravu, která je předmětem jediné přepravní smlouvy, na sebe navazující dopravci, odpovídá při usmrcení a zranění cestujících dopravce, který byl podle přepravní smlouvy povinen poskytnout přepravní službu, při které se úraz stal. Neposkytl-li tuto přepravní službu dopravce, ale výkonný dopravce, mají odpovědnost oba jako společný dlužník podle těchto Jednotných právních předpisů.

*Článek 27***Náhrada škody při usmrcení**

1. Při usmrcení cestujícího zahrnuje náhrada škody:
 - a) nutné výdaje vzniklé úmrtím cestujícího, zvláště náklady na převoz a na pohřeb;
 - b) náhradu škody předvídanou v článku 28, nenastala-li smrt okamžitě.
2. V případě, že smrtí cestujícího ztratily svého živitele osoby, které byl cestující ze zákona povinen vyživovat, nebo které by byl povinen vyživovat v budoucnu, musí být poskytnuta náhrada také za tuto ztrátu. Nárok na náhradu škody u osob, kterým cestující poskytoval výživu bez zákonné povinnosti, se řídí vnitrostátním právem.

Článek 28

Náhrada škody při zranění

Při zranění nebo jiném poškození tělesného nebo duševního zdraví cestujícího zahrnuje náhrada škody:

- a) nutné výdaje, zejména na ošetření a léčebnou péči a výdaje za přepravu;
- b) majetkovou újmu, kterou cestující utrpěl v důsledku úplné nebo částečné pracovní neschopnosti nebo tím, že se zvětšily jeho potřeby.

Článek 29

Náhrada jiných škod způsobených osobám

Zda a v jaké míře je dopravce povinen poskytnout náhradu za jiné škody než za škody předvídané v článcích 27 a 28, se řídí vnitrostátním právem.

Článek 30

Forma a výše náhrady škody při usmrcení a zranění

1. Náhrada škody předvídaná v čl. 27 odst. 2 a čl. 28 písm. b) se poskytne ve formě kapitálu. Připouští-li však vnitrostátní právo přiznání renty, poskytne se náhrada škody touto formou, jestliže zraněný cestující nebo osoby oprávněné podle čl. 27 odst. 2 o vyplácení renty požádají.

2. Výše náhrady škody, která má být poskytnuta podle odstavce 1, se řídí vnitrostátním právem. Při použití těchto Jednotných právních předpisů však platí pro každého cestujícího maximální hranice ve výši 175 000 zúčtovacích jednotek za kapitálový obnos nebo roční renta odpovídající této částce, předvídá-li vnitrostátní právo nižší maximální hranici.

Článek 31

Jiné dopravní prostředky

1. Ustanovení o odpovědnosti při usmrcení a zranění cestujících se s výhradou odstavce 2 nepoužijí na škody vzniklé během přepravy, která se podle přepravní smlouvy neuskutečňuje po železničních tratích.
2. Přepravují-li se však železniční vozy na trajektu, použijí se ustanovení o odpovědnosti při usmrcení a zranění cestujících na škody uvedené v čl. 26 odst. 1 a v čl. 33 odst. 1, které cestující utrpěl při nehodě v souvislosti s železničním provozem během svého pobytu v těchto vozech, při nastupování do vozů nebo při vystupování z vozů.
3. Je-li železniční provoz v důsledku výjimečných okolností dočasně přerušen a jsou-li cestující přepravováni jiným dopravním prostředkem, odpovídá dopravce podle těchto Jednotných právních předpisů.

KAPITOLA II

Odpovědnost při nedodržení jízdního řádu

Článek 32

Odpovědnost při odřeknutí nebo zpoždění spoje a při zmeškání přípoje

1. Dopravce odpovídá cestujícímu za škodu, která vznikla tím, že v cestě nebylo možné pokračovat téhož dne kvůli odřeknutí, zpoždění nebo zmeškání přípojného vlaku nebo proto, že pokračování v cestě nebylo za daných okolností únosné téhož dne. Náhrada škody zahrnuje přiměřené výdaje, které cestujícímu vznikly v souvislosti s přenocováním a informováním čekajících osob.

2. Dopravce je této odpovědnosti zproštěn, je-li odřeknutí či zpoždění spoje nebo zmeškání přípoje vyvoláno následujícími důvody:

- a) okolnostmi, které nemají původ v železničním provozu a dopravce těmito okolnostem nemohl zabránit a nemohl odvrátit jejich následky přesto, že vynaložil péči odpovídající situaci;

- b) zaviněním cestujícího; nebo
- c) chováním třetí osoby, kterému dopravce nemohl zabránit přesto, že vynaložil péči odpovídající situaci, a jehož následky nemohl odvrátit; jiný podnik, který užívá téže železniční infrastruktury, se nepovažuje za třetí osobu; právo na postih zůstává nedotčeno.
3. Povinnost dopravce poskytnout náhradu za jiné škody než za škody předvídané v odstavci 1 upravuje vnitrostátní právo. Článek 44 zůstává nedotčen.

KAPITOLA III

Odpovědnost za příruční zavazadla, zvířata, cestovní zavazadla a vozidla

Oddíl 1

Příruční zavazadla a zvířata

Článek 33

Odpovědnost

1. Při usmrcení a zranění cestujících odpovídá dopravce také za škodu, která vznikla úplnou nebo částečnou ztrátou nebo poškozením věcí, které měl cestující na sobě nebo které vezl jako příruční zavazadlo; totéž platí také pro zvířata, která veze cestující s sebou. Článek 26 se použije přiměřeně.
2. V ostatních případech odpovídá dopravce za škodu z důvodů částečné nebo úplné ztráty nebo poškození věcí, příručních zavazadel nebo zvířat, na něž je povinen podle článku 15 dohlížet cestující, pouze tehdy, je-li škoda zaviněna dopravcem. Ostatní články oddílu IV, s výjimkou článku 51, a oddílu VI se v tomto případě nepoužijí.

Článek 34

Omezení náhrady škody při ztrátě nebo poškození věcí

Odpovídá-li dopravce podle čl. 33 odst. 1, činí maximální hranice odškodnění 1 400 zúčtovacích jednotek na každého cestujícího.

Článek 35

Zproštění odpovědnosti

Doprovce neodpovídá cestujícímu za ztrátu nebo škodu, která vznikla tím, že cestující nedodržel své povinnosti vyplývající z celních nebo jiných předpisů orgánů státní zprávy.

Oddíl 2

Cestovní zavazadla

Článek 36

Základ odpovědnosti

1. Dopravce odpovídá za škodu, která vznikla úplnou nebo částečnou ztrátou nebo poškozením cestovního zavazadla v době od jeho převzetí dopravcem až do vydání zavazadla, jakož i jeho opožděným vydáním.
2. Dopravce je této odpovědnosti zproštěn, jestliže ztráta, poškození nebo opožděné vydání zavazadla byly zaviněny cestujícím, jeho příkazem, který nezavinil dopravce, zvláštními vadami cestovního zavazadla nebo okolnostmi, kterým dopravce nemohl zabránit a jejichž následky nemohl odvrátit.
3. Dopravce je této odpovědnosti zproštěn, vznikne-li ztráta nebo poškození z jedné nebo více následujících skutečností, spojených se zvláštním nebezpečím:
- a) chyběním nebo nedostatkem obalu;
- b) přirozenou povahou cestovního zavazadla;
- c) podejmím předmětů, které jsou z přepravy vyloučeny, jako cestovních zavazadel.

Článek 37

Důkazní břemeno

1. Důkaz o tom, že ztráta, poškození nebo opožděné vydání byly způsobeny některou ze skutečností uvedených v čl. 36 odst. 2, přísluší dopravci.
2. Prokáže-li dopravce, že ztráta nebo poškození mohly podle okolností případu vzniknout na základě jednoho nebo více zvláštních nebezpečí uvedených v čl. 36 odst. 3, platí domněnka, že z nich škoda vznikla. Oprávněná osoba však má právo dokázat, že škoda nebyla nebo nebyla výlučně způsobena některým z těchto nebezpečí.

Článek 38

Navazující dopravci

Provádí-li přepravu, která je předmětem jediné přepravní smlouvy, více na sebe navazujících dopravců, vstupuje z hlediska přepravy cestovních zavazadel nebo vozidel každý z dopravců tím, že převezme cestovní zavazadlo se zavazadlovým lístkem nebo vozidlo s přepravním lístkem, do přepravní smlouvy podle údajů v zavazadlovém lístku nebo v přepravním lístku a přebírá závazky, které z toho vyplývají. V tomto případě odpovídá každý z dopravců za provedení přepravy po celé cestě až do výdeje zavazadel nebo vozidel.

Článek 39

Výkonný dopravce

1. Přenesl-li dopravce provádění přepravy zcela nebo zčásti na výkonného dopravce, bez ohledu na to, zda k tomu na základě přepravní smlouvy byl oprávněn, či nikoli, zůstává i nadále odpovědný za celou přepravu.
2. Všechna ustanovení těchto Jednotných právních předpisů o odpovědnosti dopravce platí také pro odpovědnost výkonného dopravce za přepravu, kterou provedl. Článek 48 a článek 52 se použijí, je-li uplatňován nárok vůči pracovníkům nebo jiným osobám, které výkonný dopravce používá při provádění přepravy.
3. Zvláštní ujednání, na jehož základě dopravce přebírá závazky, které mu tyto Jednotné právní předpisy neukládají, nebo se vzdává práv, která mu tyto Jednotné právní předpisy zaručují, se týká výkonného dopravce pouze tehdy, vyslovil-li s ním písemný souhlas. Dopravce zůstává vázán povinnostmi, které vyplývají z tohoto zvláštního ujednání nebo z prohlášení o vzdání se práv, nezávisle na tom, zda výkonný dopravce takový souhlas vyslovil.
4. Nesou-li odpovědnost jak dopravce, tak i výkonný dopravce, odpovídají jako společní dlužníci.
5. Celková částka odškodnění, kterou lze vyžadovat od dopravce, výkonného dopravce, jakož i od jejich pracovníků a ostatních osob, které při provádění přepravy používají, nesmí překročit maximální částky stanovené v těchto Jednotných právních předpisech.
6. Práva dopravce a výkonného dopravce na vzájemný postih nejsou tímto článkem dotčena.

Článek 40

Domněnka o ztrátě

1. Oprávněná osoba může jednotlivý kus zavazadla bez dalšího dokazování považovat za ztracený, nebyl-li jí vydán nebo připraven k vydání do čtrnácti dnů poté, kdy o jeho vydání podle čl. 22 odst. 3 požádala.
2. Nalezne-li se cestovní zavazadlo, které bylo považováno za ztracené, do jednoho roku poté, kdy bylo o jeho vydání požádáno, je dopravce povinen vyrozumět o tom oprávněnou osobu, pokud je její adresa známa nebo je-li možné ji zjistit.

3. Oprávněná osoba může do třiceti dnů po obdržení zprávy podle odstavce 2 požádat, aby jí bylo cestovní zavazadlo vydáno. V tomto případě uhradí náklady na přepravu zavazadla z podacího místa do místa, ve kterém bude zavazadlo vydáno, a vrátí přijaté odškodnění, po odečtení případných výdajů, které v něm byly zahrnuty. Nároky oprávněné osoby na odškodnění za opožděné vydání podle článku 43 však zůstávají zachovány.

4. Nepožádá-li oprávněná osoba o vydání nalezeného zavazadla ve lhůtě předvídané v odstavci 3, nebo nalezne-li se zavazadlo až po uplynutí jednoho roku od žádosti o jeho vydání, naloží s ním dopravce podle zákonů a předpisů v místě, ve kterém se zavazadlo nachází.

Článek 41

Odškodnění při ztrátě

1. Při úplné nebo částečné ztrátě cestovního zavazadla je dopravce povinen bez další náhrady škody vyplatit:
 - a) je-li výše utrpěné ztráty nebo škody prokázána, odškodnění v této výši, nepřesahuje-li 80 zúčtovacích jednotek za každý chybějící kilogram hrubé hmotnosti nebo 1 200 zúčtovacích jednotek za každý kus zavazadla;
 - b) není-li výše utrpěné ztráty nebo škody prokázána, paušální odškodnění ve výši 20 zúčtovacích jednotek za každý chybějící kilogram hrubé hmotnosti nebo 300 zúčtovacích jednotek za každý kus zavazadla.

Způsob odškodnění, buď za každý chybějící kilogram, nebo za každý kus zavazadla, stanoví všeobecné přepravní podmínky.

2. Dopravce je kromě toho povinen nahradit dovozní za zavazadlo, zaplacená cla, spotřební daně a jiné částky zaplacené v souvislosti s přepravou ztraceného zavazadla.

Článek 42

Odškodnění při poškození

1. Při poškození cestovního zavazadla je dopravce povinen bez další náhrady škody vyplatit odškodnění, které odpovídá znehodnocení cestovního zavazadla.
2. Odškodnění nepřesáhne:
 - a) je-li poškozením znehodnoceno celé zavazadlo, částku, která by musela být zaplacená při úplné ztrátě;
 - b) je-li poškozením znehodnocena pouze část cestovního zavazadla, částku, která by musela být zaplacená při ztrátě znehodnocené části.

Článek 43

Odškodnění při opožděném vydání

1. Při opožděném vydání cestovního zavazadla je dopravce povinen vyplatit za každých započatých 24 hodin od doby, kdy bylo o vydání požádáno, nejvýše však za 14 dní:
 - a) prokáže-li oprávněná osoba, že opožděným vydáním vznikla škoda včetně poškození, odškodnění ve výši ztráty nebo škody až do maximální částky 0,80 zúčtovacích jednotek za každý kilogram hrubé hmotnosti zavazadla nebo 14 zúčtovacích jednotek za každý kus opožděně vydaného zavazadla;
 - b) neprokáže-li oprávněná osoba, že opožděným vydáním vznikla ztráta nebo škoda, paušální odškodnění ve výši 0,14 zúčtovacích jednotek za každý kilogram hrubé hmotnosti zavazadla nebo 2,80 zúčtovacích jednotek za každý kus opožděně vydaného zavazadla.

Způsob odškodnění, buď za každý chybějící kilogram, nebo za kus zavazadla, stanoví všeobecné přepravní podmínky.

2. Při úplné ztrátě cestovního zavazadla se neposkytuje odškodnění podle odstavce 1 souběžně s odškodněním podle článku 41.

3. Při částečné ztrátě cestovního zavazadla se poskytuje odškodnění podle odstavce 1 za neztracenou část.
4. Při poškození cestovního zavazadla, které není způsobeno opožděným vydáním, se poskytuje odškodnění podle odstavce 1, případně spolu s odškodněním podle článku 42.
5. Odškodnění podle odstavce 1 spolu s odškodněním podle článků 41 a 42 nesmí být v žádném případě vyšší než odškodnění při úplné ztrátě cestovního zavazadla.

Oddíl 3

Vozidla

Článek 44

Odškodnění při zpoždění

1. Je-li vozidlo z důvodu zaviněného dopravcem naloženo později nebo vydáno opožděně, je dopravce povinen, prokáže-li oprávněná osoba, že tím vznikla škoda, vyplatit odškodnění, jehož výše nepřekročí cenu dovozného.
2. Dojde-li při nakládce z důvodu zaviněného dopravcem ke zpoždění a upustí-li proto oprávněný od provedení přepravní smlouvy, vrátí se mu přepravné. Prokáže-li, že tímto zpožděním vznikla škoda, může kromě toho žádat odškodnění, jehož výše nepřekročí cenu přepravného.

Článek 45

Odškodnění při ztrátě

Při úplné nebo částečné ztrátě vozidla se oprávněné osobě vypočítá odškodnění vyplácené za prokázanou ztrátu nebo škodu podle zůstatkové hodnoty vozidla. Toto odškodnění činí nejvýše 8 000 zúčtovacích jednotek. Příväs s nákladem i bez nákladu se považuje za samostatné vozidlo.

Článek 46

Odpovědnost za další předměty

1. Za škody na předmětech ponechaných ve vozidle nebo umístěných ve schránkách (např. v boxech na zavazadla nebo na lyže), které jsou namontované na vozidle, odpovídá dopravce pouze v případě, že je zavinil. Celkové odškodnění činí nejvýše 1 400 zúčtovacích jednotek.
2. Za předměty, které jsou upevněny mimo vozidlo, včetně schrán uvezených v odstavci 1, odpovídá dopravce pouze tehdy, prokáže-li se, že škodu zavinil svým jednáním nebo opomenutím, k němuž došlo buď se záměrem takovou škodu způsobit, nebo lehkomyšlností a s vědomím, že by k takové škodě pravděpodobně mohlo dojít.

Článek 47

Rozhodné právo

S výhradou ustanovení této části platí pro vozidla ustanovení části 2 o odpovědnosti za cestovní zavazadla.

KAPITOLA IV

Společná ustanovení

Článek 48

Zánik práva na omezení odpovědnosti

Omezení odpovědnosti předvídaná v těchto Jednotných právních předpisech, jakož i ustanovení vnitrostátního práva, která náhradu škody omezují pevnou částkou, se nepoužijí, prokáže-li se, že ztráta nebo škoda byla způsobena jednáním nebo opomenutím dopravce, k němuž došlo buď se záměrem takovou škodu způsobit, nebo lehkomyšlností a s vědomím, že by k takové škodě pravděpodobně mohlo dojít.

Článek 49

Přepočet a zúročení odškodnění

1. Je-li nutné přepočítat částky odškodnění vyjádřené v cizí měně, přepočítají se podle kurzu platného v den a v místě výplaty odškodného.
2. Oprávněný může vznášet nárok na úroky z odškodnění ve výši pěti procent ročně, a to ode dne reklamace podle článku 55, nebo, nebyla-li podána reklamace, ode dne podání žaloby.
3. U odškodnění podle článků 27 a 28 se však úroky počítají teprve ode dne, kdy nastaly okolnosti rozhodné pro výpočet náhrady škody, je-li tento den pozdější než den reklamace nebo podání žaloby.
4. U cestovních zavazadel mohou být úroky požadovány pouze tehdy, přesahuje-li odškodnění 16 zúčtovacích jednotek na každý zavazadlový lístek.
5. Nepředloží-li oprávněný dopravci doklady k cestovnímu zavazadlu potřebné ke konečnému vyřízení reklamace v přiměřené lhůtě, která je mu poskytnuta, pozastaví se běh úroků počínaje uplynutím této lhůty až do předložení dokladů.

Článek 50

Odpovědnost při jaderné události

Dopravce je zproštěn odpovědnosti, která mu přísluší podle těchto Jednotných právních předpisů, byla-li ztráta nebo škoda způsobena jadernou událostí a odpovídá-li podle zákonů a předpisů státu o odpovědnosti v oblasti jaderné energie za tuto škodu vlastník jaderného zařízení nebo osoba postavená mu na roveň.

Článek 51

Osoby, za které dopravce odpovídá

Dopravce odpovídá za své zaměstnance a za jiné osoby, které používá k provádění přepravy, vykonávají-li tito zaměstnanci a jiné osoby své povinnosti. Provozovatelé železniční infrastruktury, po které se přeprava uskutečňuje, jsou považováni za osoby, které dopravce používá k provádění přepravy.

Článek 52

Jiné nároky

1. Ve všech případech, ve kterých se použijí tyto Jednotné právní předpisy, může být vůči dopravci uplatňován nárok na náhradu škody, ať již spočívá na jakémkoli právním základě, pouze za předpokladů uvedených v těchto Jednotných právních předpisech.
2. Totéž platí pro nároky vůči zaměstnancům a jiným osobám, za které dopravce odpovídá podle článku 51.

HLAVA V

ODPOVĚDNOST CESTUJÍCÍHO

Článek 53

Zvláštní důvody odpovědnosti

Cestující odpovídá dopravci za každou ztrátu nebo škodu:

- a) která vznikla tím, že cestující nesplnil své závazky, které pro něho vyplývají:

1. z článků 10, 14 a 20,

2. ze zvláštních ustanovení o přepravě vozidel ve všeobecných přepravních podmínkách nebo

3. z Řádu pro mezinárodní železniční přepravu nebezpečného zboží (RID) nebo

b) která je způsobena předměty nebo zvířaty, které má cestující s sebou,

pokud cestující neprokáže, že ztráta nebo škoda byla vyvolána okolnostmi, jimž i přes péči vyžadovanou od svědomitého cestujícího nemohl zabránit a jejichž následky nemohl odvrátit. Tímto ustanovením není dotčena odpovědnost dopravce podle článku 26 a čl. 33 odst. 1.

HLAVA VI

UPLATŇOVÁNÍ NÁROKŮ

Článek 54

Zjištění částečné ztráty nebo škody

1. Zjistí-li nebo předpokládá-li dopravce částečnou ztrátu nebo poškození předmětu (cestovního zavazadla, vozidla) přepravovaného pod dohledem dopravce, nebo tvrdí-li to oprávněná osoba, je dopravce povinen bez průtahů, a je-li to možné, v přítomnosti oprávněné osoby sepsat zápis, v němž se podle povahy škody zaznamená stav předmětu, a pokud je to možné, rozsah škody, její příčina a doba, kdy vznikla.

2. Opis tohoto zápisu se bezplatně vydá oprávněné osobě.

3. Neuzná-li oprávněný zjištění uvedená v zápise, může požadovat, aby stav cestovního zavazadla nebo vozidla, jakož i příčina a výše škody byly zjištěny znalcem určeným stranami přepravní smlouvy nebo soudem. Postup se řídí zákony a předpisy státu, ve kterém se zjištění provádí.

Článek 55

Reklamace

1. Reklamace týkající se odpovědnosti dopravce při usmrcení a zranění cestujících je nutno podat písemně tomu dopravci, vůči němuž mohou být nároky soudně uplatňovány. V případě přepravy, která byla předmětem jediné smlouvy a byla prováděna na sebe navazujícími dopravci, mohou být reklamace uplatněny také u prvního nebo posledního dopravce, jakož i u dopravce, který má ve státě bydliště nebo v místě trvalého pobytu cestujícího své sídlo nebo pobočku nebo obchodní zastoupení, jejichž prostřednictvím byla přepravní smlouva uzavřena.

2. Ostatní reklamace na základě přepravní smlouvy je nutno podat písemně tomu dopravci, který je uveden v čl. 56 odst. 2 a 3.

3. Doklady, které chce oprávněná osoba připojit k reklamaci, musí být předloženy v originále nebo v kopii, na požádání dopravce v náležitě ověřené formě. Při vyřizování reklamace může dopravce požadovat předložení přepravního dokladu, zavazadlového lístku a přepravního lístku.

Článek 56

Dopravci, vůči nimž lze uplatňovat nároky soudní cestou

1. Nároky na náhradu škody na základě odpovědnosti dopravce při usmrcení a zranění cestujících mohou být soudně uplatňovány pouze vůči dopravci odpovědnému podle čl. 26 odst. 5.

2. Ostatní nároky cestujícího na základě přepravní smlouvy mohou být uplatňovány s výhradou odstavce 4 pouze vůči prvnímu, poslednímu nebo vůči tomu dopravci, který prováděl část přepravy, v jejímž průběhu nastala skutečnost odůvodňující nárok.

3. Je-li při přepravách prováděných navazujícími dopravci zapsán do zavazadlového nebo přepravního lístku se svým souhlasem dopravce, který má povinnost výdeje, mohou být nároky podle odstavce 2 uplatňovány vůči němu i tehdy, jestliže neobdržel zavazadlo nebo nepřevzal vozidlo.

4. Nároky na vrácení částek, které byly zaplacený na základě přepravní smlouvy, mohou být soudně uplatňovány vůči dopravci, který částku vybral, nebo vůči dopravci, v jehož prospěch byla částka vybrána.

5. Cestou protižaloby nebo námitky mohou být uplatňovány nároky také vůči jiným dopravcům, než kteří jsou uvedeni v odstavcích 2 a 4, zakládá-li se žaloba na téže přepravní smlouvě.
6. Použijí-li se tyto Jednotné právní předpisy na výkonného dopravce, mohou být nároky soudně uplatňovány také vůči němu.
7. Může-li žalobce volit mezi více dopravci, zaniká jeho právo volby podáním žaloby vůči jednomu z dopravců; to platí i tehdy, může-li žalobce volit mezi jedním nebo více dopravci a výkonným dopravcem.

Článek 58

Zánik nároků při usmrcení nebo zranění cestujících

1. Všechny nároky oprávněné osoby, které se zakládají na odpovědnosti dopravce při usmrcení a zranění cestujících, zanikají, neoznámí-li oprávněná osoba úraz cestujícího nejpozději do dvanácti měsíců poté, kdy se o škodě dozvěděla, některému z dopravců, u nichž může být podána reklamace podle čl. 55 odst. 1. Oznámí-li oprávněná osoba úraz ústně, dopravce jí o tomto ústním oznámení vystaví potvrzení.
2. Nároky však nezanikají, jestliže
- a) oprávněná osoba podala během lhůty stanovené v odstavci 1 reklamaci některému z dopravců uvedených v čl. 55 odst. 1;
 - b) odpovědný dopravce se dozvěděl během lhůty stanovené v odstavci 1 o úrazu cestujícího jiným způsobem;
 - c) v důsledku okolností, které nelze přičíst k tíži oprávněné osoby, nebyl úraz oznámen nebo nebyl oznámen včas;
 - d) oprávněná osoba prokáže, že úraz byl způsoben zaviněním dopravce.

Článek 59

Zánik nároků při přepravě zavazadel

1. Přijetím cestovního zavazadla oprávněnou osobou zanikají všechny nároky z přepravní smlouvy vůči dopravci při částečné ztrátě, poškození nebo opožděném vydání.
2. Nároky však nezanikají:
- a) při částečné ztrátě nebo škodě, jestliže
 - 1. ztráta nebo škoda byly zjištěny podle článku 54 před přijetím zavazadla oprávněnou osobou,
 - 2. zjištění, k němuž by muselo dojít podle článku 54, bylo opomenuto pouze zaviněním dopravce;
 - b) při zevně neznatelné ztrátě nebo škodě, která byla zjištěna oprávněnou osobou teprve po přijetí zavazadla, jestliže oprávněná osoba
 - 1. požádá o zjištění podle článku 54 ihned po zjištění ztráty nebo škody a nejpozději tři dny po přijetí zavazadla a
 - 2. kromě toho prokáže, že škoda vznikla v době mezi přijetím k přepravě a vydáním;
 - c) při opožděném vydání, uplatnila-li oprávněná osoba svá práva vůči jednomu z dopravců uvedených v čl. 56 odst. 3 do 21 dnů;
 - d) prokáže-li oprávněná osoba, že ztráta nebo škoda byla způsobena zaviněním dopravce.

Článek 60

Promlčení nároku

1. Nároky na náhradu škody, které se zakládají na odpovědnosti dopravce při usmrcení a zranění cestujících, se promlčují takto:
- a) nároky cestujícího po třech letech, počítáno od prvního dne po úrazu;

b) nároky ostatních oprávněných osob po třech letech, počítáno od prvního dne po úmrtí cestujícího, nejpozději však po pěti letech, počítáno od prvního dne po úrazu.

2. Ostatní nároky z přepravní smlouvy se promlčují po jednom roce. Promlčecí lhůta však činí dva roky kvůli ztrátě nebo škodě způsobené jednáním nebo opomenutím, k němuž došlo buď se záměrem takovou ztrátu nebo škodu způsobit, nebo lehkomyšlností a s vědomím, že by taková ztráta nebo škoda pravděpodobně mohla vzniknout.

3. Promlčecí lhůta podle odstavce 2 začíná u nároků

a) na odškodnění za úplnou ztrátu čtrnáctým dnem po uplynutí lhůty podle čl. 22 odst. 3;

b) na odškodnění za částečnou ztrátu, poškození nebo opožděné vydání dnem vydání;

c) ve všech ostatních případech týkajících se přepravy cestujícího dnem uplynutí doby platnosti přepravního dokladu.

Den označený jako začátek promlčecí lhůty se do této doby nepočítá.

4. V ostatních náležitostech platí pro pozastavení a přerušení promlčení vnitrostátní právo.

HLAVA VII

VZÁJEMNÉ VZTAHY MEZI DOPRAVCI

Článek 61

Rozdělení přepravného

1. Každý dopravce je povinen vyplatit zúčastněným dopravcům podíl připadající na ně z přepravného, které vybral nebo měl vybrat. Způsob placení stanoví dohody mezi dopravci.

2. Čl. 6 odst. 3, čl. 16 odst. 3 a článek 25 platí také pro vztahy mezi navazujícími dopravci.

Článek 62

Právo na postih

1. Vyplatil-li dopravce odškodnění podle těchto Jednotných právních předpisů, má právo na postih vůči dopravcům, kteří se podíleli na přepravě, podle následujících ustanovení:

a) dopravce, který ztrátu nebo škodu způsobil, odpovídá za tuto škodu výlučně sám;

b) je-li ztráta nebo škoda způsobena více dopravci, odpovídá každý z nich za ztrátu nebo škodu, kterou způsobil; není-li takové rozlišení možné, rozdělí se odškodnění mezi dopravce podle písmene c);

c) nelze-li dokázat, který z dopravců ztrátu nebo škodu způsobil, rozdělí se odškodnění mezi všechny dopravce s výjimkou těch, kteří prokáží, že ztrátu nebo škodu nezpůsobili; rozdělení se uskuteční v poměru jim příslušejícího podílu na přepravném.

2. Při platební neschopnosti některého z dopravců se podíl připadající na tohoto dopravce, avšak jím neuhrazený, rozdělí mezi všechny ostatní dopravce, kteří se podíleli na přepravě, v poměru jim příslušejícího podílu na přepravném.

Článek 63

Řízení o postihu

1. Dopravce, vůči němuž je uplatňováno právo na postih podle článku 62, nemůže popírat, že dopravce, který právo na postih uplatňuje, platil po právu, bylo-li odškodnění určeno soudem, poté co byla prvně jmenovanému dopravci dána řádným ohlášením možnost vstoupit do sporu. Soud, u něhož se vede hlavní spor, určí lhůty pro ohlášení sporu a pro vstup do sporu.

2. Dopravce uplatňující právo na postih musí podat jedinou žalobu na všechny dopravce, se kterými se nedohodl; jinak právo na postih vůči nezažalovaným dopravcům zaniká.

3. Soud je povinen rozhodnout o všech postizích, kterými se zabývá, v jediném rozsudku.
4. Dopravce, který chce své právo na postih uplatnit soudně, může vznést svůj nárok u příslušného soudu státu, ve kterém má jeden ze zúčastněných dopravců své sídlo, pobočku nebo obchodní zastoupení, jejichž prostřednictvím byla přepravní smlouva uzavřena.
5. Je-li třeba podat žalobu na více dopravců, má žalující dopravce právo volby mezi soudy příslušnými podle odstavce 4.
6. Řízení o postihu nesmějí být zahrnuta do řízení o odškodnění, které osoba oprávněná podle přepravní smlouvy zahájila.

Článek 64

Dohody o postihu

Dopravci mohou mezi sebou uzavírat dohody, které se od článků 61 a 62 odchylují.

PŘÍLOHA II

MINIMÁLNÍ INFORMACE POSKYTOVANÉ ŽELEZNIČNÍMI PODNIKY A PRODEJCI PŘEPRAVNÍCH DOKLADŮ

Část I: Informace před cestou

Všeobecné podmínky platné pro danou smlouvu

Jízdní řády a podmínky pro nejrychlejší cestu

Jízdní řády a podmínky pro veškeré dostupné jízdné zdůrazňující nejlevnější jízdné

Přístupnost, podmínky pro přístup a dostupnost zařízení ve vlaku pro osoby se zdravotním postižením a osoby s omezenou schopností pohybu a orientace v souladu se směrnicí (EU) 2019/882 a nařízeními (EU) č. 454/2011 a (EU) č. 1300/2014

Dostupnost kapacity a podmínky přístupu pro jízdní kola

Dostupnost míst k sezení v první a druhé třídě, jakož i v lehátkových a lůžkových vozech

Narušení cesty a zpoždění (plánovaná i ta v reálném čase)

Dostupnost palubních zařízení, včetně wifi a toalet, a palubních služeb, včetně asistenčních služeb, které cestujícím poskytují pracovníci

Informace poskytované před zakoupením přepravního dokladu nebo dokladů, které se týkají toho, zda tento doklad nebo doklady představují přímý přepravní doklad

Postupy pro reklamaci ztracených zavazadel

Postupy pro předkládání stížností

Část II: Informace během jízdy

Palubní služby a zařízení, včetně wifi

Příští stanice

Narušení cesty a zpoždění (plánovaná i ta v reálném čase)

Hlavní návazné spoje

Otázky bezpečnosti

Část III: Operace týkající se rezervačních systémů:

Žádosti o dostupnost služeb železniční dopravy, včetně platných tarifů

Žádosti o rezervaci služeb železniční dopravy

Žádosti o částečné nebo úplné zrušení rezervace

PŘÍLOHA III

MINIMÁLNÍ NORMY KVALITY SLUŽEB

Informace a přepravní doklady

Přesnost dopravních spojů a obecné zásady postupu v případě provozních mimořádností

Zpoždění

- i) celkové průměrné zpoždění spojů jako procentní podíl za kategorii spojů (dálkové, regionální a městské/příměstské);
- ii) procentní podíl zpoždění způsobených okolnostmi uvedenými v čl. 19 odst. 10;
- iii) procentní podíl spojů zpožděných při odjezdu;
- iv) procentní podíl spojů zpožděných při příjezdu;
 - procentní podíl zpoždění kratších než 60 minut;
 - procentní podíl zpoždění v rozmezí 60-119 minut;
 - procentní podíl zpoždění v délce 120 minut či více.

Odřeknutí dopravních spojů

- i) odřeknutí spojů jako procentní podíl za kategorii spojů (mezinárodní, vnitrostátní dálkové, regionální a městské/příměstské);
- ii) odřeknutí spojů jako procentní podíl za kategorii spojů (mezinárodní, vnitrostátní dálkové, regionální a městské/příměstské) způsobené okolnostmi uvedenými v čl. 19 odst. 10.

Čistota drážních vozidel a zařízení železničních stanic (kontrola kvality a teploty vzduchu ve vozech, hygiena sociálních zařízení atd.)

Průzkum spokojenosti zákazníků

Vyřizování stížností, vracení přepravného a odškodnění v případě nedodržení norem kvality služeb

Pomoc poskytovaná osobám se zdravotním postižením a osobám s omezenou schopností pohybu a orientace a diskuze o této pomoci s organizacemi tyto osoby zastupujícími a případně se zástupci osob se zdravotním postižením a osob s omezenou schopností pohybu a orientace.

PŘÍLOHA IV

SROVNÁVACÍ TABULKA

Nařízení (ES) č. 1371/2007	Toto nařízení
Článek 1	Článek 1
Čl. 1 písm. a)	Čl. 1 písm. a)
Čl. 1 písm. b)	Čl. 1 písm. b)
—	Čl. 1 písm. c)
Čl. 1 písm. c)	Čl. 1 písm. d)
—	Čl. 1 písm. e)
Čl. 1 písm. d)	Čl. 1 písm. f)
Čl. 1 písm. e)	Čl. 1 písm. g)
—	Čl. 1 písm. h)
Čl. 1 písm. f)	Čl. 1 písm. i)
Článek 2	Článek 2
Čl. 2 odst. 1	Čl. 2 odst. 1
Čl. 2 odst. 2	—
Čl. 2 odst. 3	—
Čl. 2 odst. 4	—
Čl. 2 odst. 5	Čl. 2 odst. 6 písm. a), čl. 2 odst. 8
Čl. 2 odst. 6	Čl. 2 odst. 6 písm. b)
Čl. 2 odst. 7	Čl. 2 odst. 7
—	Čl. 2 odst. 2
—	Čl. 2 odst. 3
—	Čl. 2 odst. 4
—	Čl. 2 odst. 5
Článek 3	Článek 3
Čl. 3 odst. 1	Čl. 3 odst. 1
Čl. 3 odst. 2 a 3	—
Čl. 3 odst. 4	Čl. 3 odst. 2

Nařízení (ES) č. 1371/2007	Toto nařízení
Čl. 3 odst. 5	Čl. 3 odst. 3
Čl. 3 odst. 6	Čl. 3 odst. 4
Čl. 3 odst. 7	Čl. 3 odst. 5
Čl. 3 odst. 8	Čl. 3 odst. 6
—	Čl. 3 odst. 7
Čl. 3 odst. 9	Čl. 3 odst. 7
Čl. 3 odst. 10	Čl. 3 odst. 8
—	Čl. 3 odst. 9
—	Čl. 3 odst. 10
—	Čl. 3 odst. 11
Čl. 3 odst. 11	Čl. 3 odst. 12
—	Čl. 3 odst. 13
—	Čl. 3 odst. 14
—	Čl. 3 odst. 15
—	Čl. 3 odst. 16
Čl. 3 odst. 12	Čl. 3 odst. 17
—	Čl. 3 odst. 18
Čl. 3 odst. 13	Čl. 3 odst. 19
—	Čl. 3 odst. 20
Čl. 3 odst. 15	Čl. 3 odst. 21
—	Čl. 3 odst. 22
Článek 4	Článek 4
—	Článek 5
Článek 5	Článek 6
Článek 6	Článek 7
Článek 7	Článek 8
Článek 8	Článek 9
—	Článek 10
Článek 9	Článek 11
—	Článek 12

Nařízení (ES) č. 1371/2007	Toto nařízení
Článek 11	Článek 13
Článek 12	Článek 14
Článek 13	Článek 15
Článek 14	Článek 16
Článek 15	Článek 17
Článek 16	Článek 18
—	Čl. 18 odst. 2, 3, 4, 5, 6, a 7
Článek 17 odst. 1	Čl. 19 odst. 1, 2, 3 a 4
—	Čl. 19 odst. 5 a 6
Čl. 17 odst. 2	Čl. 19 odst. 7
Čl. 17 odst. 3	Čl. 19 odst. 8
Čl. 17 odst. 4	Čl. 19 odst. 9
—	Čl. 19 odst. 10
Článek 18	Článek 20
—	Čl. 20 odst. 6
Článek 19	Článek 21
Článek 20	Článek 22
Čl. 21 odst. 1	—
Čl. 21 odst. 2	Čl. 23 odst. 1 písm. g)
Článek 22, článek 23	Článek 23
Čl. 22 odst. 2	—
Článek 24	Článek 24
Článek 25	Čl. 25 odst. 1, 2 a 3
—	Článek 26
Článek 26	Článek 27
Článek 27	Článek 28
—	Čl. 28 odst. 3
Čl. 27 odst. 3	Čl. 28 odst. 4

Nařízení (ES) č. 1371/2007	Toto nařízení
Článek 28	Článek 29
Článek 29	Článek 30
Článek 30	Článek 31
—	Článek 32, 33
Článek 31	Článek 34
—	Čl. 34 odst. 1 a 3
Článek 32	Článek 35
—	Čl. 35 odst. 2
Článek 33	—
Článek 34	Článek 36
Článek 35	Článek 38
—	Článek 37
Článek 36	Článek 39
—	Článek 40
Článek 37	Článek 41
Příloha I	Příloha I
Příloha II	Příloha II
Příloha III	Příloha III
—	Příloha IV

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2021/783**ze dne 29. dubna 2021****o zavedení Programu pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE) a o zrušení nařízení (EU) č. 1293/2013****(Text s významem pro EHP)**

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 192 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,s ohledem na stanovisko Výboru regionů ⁽²⁾,v souladu s řádným legislativním postupem ⁽³⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Politika a právní předpisy Unie v oblasti životního prostředí a klimatu a příslušná politika a právní předpisy Unie v oblasti energetiky dosáhly značného zlepšení stavu životního prostředí. Nadále však v oblasti životního prostředí a klimatu přetrvávají značné problémy, které v případě, že nebudou řešeny, budou mít pro Unii a dobré životní podmínky jejích občanů výrazné negativní důsledky.
- (2) Program pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE), zavedený nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1293/2013 ⁽⁴⁾ na období 2014–2020, je posledním z řady programů Unie, které od roku 1992 podporují provádění právních předpisů a politických priorit v oblasti životního prostředí a klimatu. V nedávném hodnocení v polovině období byl program LIFE pozitivně vyhodnocen jako program, který má potenciál být účinný, účelný a relevantní. Program LIFE na období 2014–2020 by tedy měl pokračovat s určitými úpravami, jež byly identifikovány v rámci hodnocení v polovině období a následných hodnocení. Program pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE) (dále jen „program LIFE“) by proto měl být zaveden na období sedmi let s cílem sladit jeho trvání s dobou trvání víceletého finančního rámce stanoveného v nařízení Rady (EU, Euratom) 2020/2093 ⁽⁵⁾.
- (3) Program LIFE by měl úsilím o dosažení cílů a záměrů stanovených právními předpisy, politikou a plány, zejména cílů stanovených ve sdělení Komise ze dne 11. prosince 2019 nazvaném „Zelená dohoda pro Evropu“ (dále jen „Zelená dohoda pro Evropu“), a mezinárodními závazky Unie v oblasti životního prostředí, klimatu a v relevantních případech v oblasti energetiky přispět ke spravedlivé transformaci na udržitelné, oběhové, energeticky účinné hospodářství založené na energii z obnovitelných zdrojů, které je neutrální z hlediska změny klimatu a odolné vůči změně klimatu, k ochraně, obnově a zlepšování kvality životního prostředí, včetně ovzduší, vody a půdy, a zdraví, k zastavení a zvrácení úbytku biologické rozmanitosti, mimo jiné prostřednictvím podpory provádění a spravování sítě Natura 2000 a řešení degradace ekosystémů, a to buď prostřednictvím přímých zásahů, nebo

⁽¹⁾ Úř. věst. C 62, 15.2.2019, s. 226.⁽²⁾ Úř. věst. C 461, 21.12.2018, 156.⁽³⁾ Postoj Evropského parlamentu ze dne 17. dubna 2019 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a postoj Rady v prvním čtení ze dne 16. března 2021 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku). Postoj Evropského parlamentu ze dne ... (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku).⁽⁴⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1293/2013 ze dne 26. června 2013 o zřízení programu pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE) a o zrušení nařízení (ES) č. 614/2007 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 185).⁽⁵⁾ Nařízení Rady (EU, Euratom) 2020/2093 ze dne 17. prosince 2020, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027 (Úř. věst. L 433I, 22.12.2020, s. 11).

podporou začlenění těchto cílů do jiných politik. Program LIFE by měl rovněž podporovat provádění obecných akčních programů přijatých v souladu s čl. 192 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“), jako je 7. akční program pro životní prostředí ⁽⁶⁾, a jakéhokoli následného akčního programu Unie pro životní prostředí.

- (4) Unie je odhodlána rozvíjet komplexní přístup k cílům udržitelného rozvoje Agendy Organizace spojených národů pro udržitelný rozvoj 2030, v jejichž rámci se zdůrazňuje úzká vazba mezi správou přírodních zdrojů k zajištění jejich dlouhodobé dostupnosti a ekosystémovými službami, jakož i spojitostí těchto obou aspektů s lidským zdravím a udržitelným hospodářským růstem podporujícím sociální začlenění. V tomto duchu by měl program LIFE zohledňovat zásady solidarity a přitom výrazně přispívat k hospodářskému rozvoji i sociální soudržnosti.
- (5) S cílem podporovat udržitelný rozvoj by měla být do vymezování a provádění všech unijních politik a činností začleněna ochrana životního prostředí a klimatu. Měly by proto být podporovány synergie a doplňkovost s dalšími finančními programy Unie, například umožněním financování činností, které doplňují strategické integrované projekty a strategické projekty na ochranu přírody a podporují využívání a replikaci řešení vyvinutých v rámci programu LIFE. Je nutná koordinace, aby se předešlo dvojímu financování. Komise a členské státy by měly zajistit, aby nedocházelo k administrativnímu překrývání a aby příjemcům v rámci projektů nevznikala administrativní zátěž v důsledku povinnosti vykazování plynoucích z různých finančních nástrojů.
- (6) Program LIFE by měl přispět k udržitelnému rozvoji a k dosažení cílů a záměrů právních předpisů, strategií, plánů a mezinárodních závazků Unie v oblasti životního prostředí, klimatu a rovněž příslušných právních předpisů, strategií, plánů a mezinárodních závazků Unie v oblasti energetiky, především Agendy Organizace spojených národů 2030 pro udržitelný rozvoj, Úmluvy o biologické rozmanitosti ⁽⁷⁾, Pařížské dohody přijaté v rámci Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu ⁽⁸⁾ (dále jen „Pařížská dohoda o změně klimatu“), a mimo jiné Úmluvy Evropské hospodářské komise Organizace spojených národů (EHK OSN) o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí ⁽⁹⁾ (dále jen „Aarhuská úmluva“), Úmluvy EHK OSN o dálkovém znečišťování ovzduší přecházejícím hranice států, Basilejské úmluvy OSN o kontrole pohybu nebezpečných odpadů přes hranice států a jejich zneškodňování, Rotterdamské úmluvy OSN o postupu předchozího souhlasu pro určité nebezpečné chemické látky a pesticidy v mezinárodním obchodu a Stockholmské úmluvy OSN o perzistentních organických znečišťujících látkách.
- (7) Unie přikládá velkou důležitost dlouhodobé udržitelnosti výsledků projektů financovaných programem LIFE a schopnosti zajistit a udržovat je po realizaci projektu, mimo jiné pokračováním projektů a replikací nebo přenosem projektů.
- (8) Předpokladem ke splnění závazků Unie v rámci Pařížské dohody o změně klimatu je transformace Unie v udržitelnou, oběhovou, energeticky účinnou společnost založenou na energii z obnovitelných zdrojů, která je neutrální z hlediska změny klimatu a je vůči změnám klimatu odolná. Tato transformace si zase vyžaduje akce, jež prosazují energetickou účinnost a energii z obnovitelných zdrojů a přispívají k provádění rámce politiky v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030, integrovaných vnitrostátních plánů členských států v oblasti energetiky a klimatu a provádění dlouhodobé strategie Unie v oblasti klimatu a energetiky, a to zejména v odvětvích, která nejvíce přispívají k současným úrovním emisí skleníkových plynů a znečištění, v souladu s dlouhodobými cíli stanovenými v Pařížské dohodě o změně klimatu. Program LIFE by měl také obsahovat akce přispívající k provádění politiky Unie v oblasti přizpůsobení se změně klimatu, jejichž cílem je snížit zranitelnost vůči nepříznivým dopadům změny klimatu.

⁽⁶⁾ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1386/2013/EU ze dne 20. listopadu 2013 o všeobecném akčním programu Unie pro životní prostředí na období do roku 2020 „Spokojený život v mezích naší planety“ (Úř. věst. L 354, 28.12.2013, s. 171).

⁽⁷⁾ Rozhodnutí Rady 93/626/EHS ze dne 25. října 1993 o uzavření Úmluvy o biologické rozmanitosti (Úř. věst. L 309, 13.12.1993, s. 1).

⁽⁸⁾ Úř. věst. L 282, 19.10.2016, s. 4.

⁽⁹⁾ Úř. věst. L 124, 17.5.2005, s. 4.

- (9) Projekty v rámci nového podprogramu „Přechod na čistou energii“ tvořícího součást programu LIFE by měly být zaměřeny na umožnění budování kapacit a šíření poznatků, dovedností, inovativních technik, metod a řešení za účelem dosažení cílů unijních právních předpisů a politiky týkajících se přechodu na energii z obnovitelných zdrojů a zvýšení energetické účinnosti. Takové budování kapacit a šíření poznatků má zpravidla formu koordinačních a podpůrných akcí s vysokou přidanou hodnotou na úrovni Unie, jejichž cílem je odstranit překážky na trhu, které brání socioekonomickému přechodu k udržitelné energii, a které zapojují hlavně malé a střední subjekty, jakož i další subjekty, včetně místních a regionálních orgánů veřejné správy a neziskových organizací. Tyto akce přinášejí mnoho vedlejších přínosů, jako je boj proti energetické chudobě, zlepšení kvality vzduchu v interiérech, omezení místních znečišťujících látek díky zlepšení energetické účinnosti a větší míře využívání decentralizovaných obnovitelných zdrojů energie a příspěvi k pozitivním dopadům na místní úrovni a k růstu podporujícímu sociální začlenění.
- (10) S cílem přispět ke zmírňování změny klimatu a k mezinárodním závazkům Unie týkajícím se dekarbonizace je třeba transformaci odvětví energetiky urychlit. Akce pro budování kapacit na podporu energetické účinnosti a energie z obnovitelných zdrojů financované do roku 2020 v rámci programu Horizont 2020⁽¹⁰⁾ by měly být začleněny do nového podprogramu „Přechod na čistou energii“, který je součástí programu LIFE, protože jejich cílem není financovat excelenci a vytvářet inovace, ale usnadnit využití již dostupných technologií pro energii z obnovitelných zdrojů a energetickou účinnost, které přispějí ke zmírnění změny klimatu. Do programu LIFE by měly být zapojeny všechny zúčastněné strany a odvětví podílející se na přechodu na čistou energii. Začlenění těchto akcí pro budování kapacit do programu LIFE nabízí potenciál pro synergie mezi podprogramy a zvyšuje celkovou soudržnost unijního financování. Z tohoto důvodu by se měly shromažďovat a rozšiřovat údaje o využívání stávajících výzkumných a inovativních řešení v rámci projektů programu LIFE, včetně programu Horizont Evropa zavedeného na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/695⁽¹¹⁾ (dále jen „Horizont Evropa“), které mu předcházely.
- (11) V posouzení dopadů, které je připojeno k návrhu Komise směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2002⁽¹²⁾, kterým se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU⁽¹³⁾, se odhaduje, že plnění cílů Unie v oblasti energetiky do roku 2030 bude v období 2021 až 2030 vyžadovat dodatečné investice ve výši 177 miliard EUR ročně. Největší volná místa se týkají investic do dekarbonizace budov ke zvýšení energetické účinnosti a využívání energie z obnovitelných zdrojů malého rozsahu, kde kapitál musí být nasměrován na projekty s vysoce decentralizovanou povahou. Jedním z cílů podprogramu „Přechod na čistou energii“, který se týká rychlého zavádění obnovitelných zdrojů energie a zvýšení energetické účinnosti, je vybudovat kapacity pro vývoj a sdružování těchto projektů, čímž se rovněž napomůže čerpání prostředků z evropských strukturálních a investičních fondů a jeho působení jakožto katalyzátor pro investice do obnovitelných zdrojů energie a energetické účinnosti, a to i s použitím finančních nástrojů stanovených v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/523⁽¹⁴⁾.
- (12) Program LIFE je jediným programem, který se zaměřuje specificky na oblast životního prostředí a klimatu, a proto hraje rozhodující úlohu při uplatňování právních předpisů a politik Unie v těchto oblastech.
- (13) Synergie s programem Horizont Evropa by měly usnadnit, aby během jeho strategického plánovacího procesu v oblasti výzkumu a inovací byly zjištěny a stanoveny potřeby výzkumu a inovací za účelem řešení problémů v oblasti životního prostředí, klimatu a energetiky v rámci Unie. Program LIFE by měl i nadále působit jako katalyzátor provádění právních předpisů a politiky Unie v oblasti životního prostředí, klimatu a rovněž příslušných

⁽¹⁰⁾ Rozhodnutí Rady 2013/743/EU ze dne 3. prosince 2013 o zavedení zvláštního programu, kterým se provádí Horizont 2020 – rámcový program pro výzkum a inovace (2014–2020), a o zrušení rozhodnutí 2006/971/ES, 2006/972/ES, 2006/973/ES, 2006/974/ES a 2006/975/ES (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 965).

⁽¹¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/695 ze dne 28. dubna 2021, kterým se zavádí rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa a stanoví pravidla pro účast a šíření výsledků a zrušují nařízení (EU) č. 1290/2013 a (EU) č. 1291/2013. (Úř. věst. L 170, 12.5.2021, s. 1).

⁽¹²⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2002 ze dne 11. prosince 2018, kterou se mění směrnice 2012/27/EU o energetické účinnosti (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 210).

⁽¹³⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU ze dne 25. října 2012 o energetické účinnosti, o změně směrnic 2009/125/ES a 2010/30/EU a o zrušení směrnic 2004/8/ES a 2006/32/ES (Úř. věst. L 315, 14.11.2012, s. 1).

⁽¹⁴⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/523 ze dne 24. března 2021, kterým se zavádí Program InvestEU a mění nařízení (EU) 2015/1017 (Úř. věst. L 107, 26.3.2021, s. 30).

právních předpisů a politiky Unie v oblasti energetiky, mimo jiné převzetím a uplatňováním výsledků výzkumu a inovací z programu Horizont Evropa a pomocí jejich zavádění v širším měřítku, pokud mohou pomoci řešit otázky životního prostředí, klimatu nebo transformace energetiky. Evropská rada pro inovace programu Horizont Evropa může poskytnout podporu při šíření a komercializaci nových převratných myšlenek, které by mohly vyplynout z provádění projektů programu LIFE. Obdobně je třeba zohlednit i synergie s Inovačním fondem v rámci Systému obchodování s emisemi zřízeným podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ⁽¹⁵⁾.

- (14) Na akce, na něž byl získán příspěvek z programu LIFE, by mělo být rovněž možno získat příspěvek z jiného programu Unie, pokud tyto příspěvky nepokrývají tytéž náklady. Akce, které obdrží kumulativní financování z různých programů Unie, by měly být předmětem pouze jediného auditu tak, aby zahrnoval všechny dotčené programy Unie a pravidla, která se na ně použijí.
- (15) Ve sdělení Komise ze dne 3. února 2017 nazvaném „Přezkum provádění právních předpisů EU v oblasti životního prostředí: společné výzvy a jak sjednotit úsilí za účelem dosažení lepších výsledků“ (EIR) se uvádí, že je zapotřebí značně pokročit, aby se urychlilo provádění unijního *acquis* v oblasti životního prostředí a aby se cíle v oblasti životního prostředí a klimatu více integrovaly a začleňovaly do ostatních politik. Program LIFE by měl tedy působit jako katalyzátor řešení horizontálních, systémových problémů i hlavních příčin nedostatků při provádění, které byly zjištěny v rámci EIR, a při dosahování požadovaného pokroku tím, že bude rozvíjet, zkoušet a přejímat nové postupy; podporovat vývoj, sledování a přezkum politiky; zlepšovat správu v oblasti životního prostředí, změny klimatu a souvisejících záležitostí týkajících se transformace energetiky, mimo jiné tak, že bude posilovat zapojení zúčastněných stran na všech úrovních, budování kapacit, komunikační činnosti a zvyšování informovanosti; mobilizovat investice ze všech unijních investičních programů nebo jiných finančních zdrojů a podporovat akce k překonání různých překážek, které brání účinnému provádění klíčových plánů vyžadovaných právními předpisy v oblasti životního prostředí.
- (16) K tomu, aby se zastavil a zvrátil úbytek biologické rozmanitosti a degradace ekosystémů, včetně mořských ekosystémů, je zapotřebí podpořit vypracování, provádění, vymáhání a hodnocení příslušných unijních právních předpisů a politik, mezi něž mimo jiné patří sdělení Komise ze dne 20. května 2020 nazvané „Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 - Navrácení přírody do našeho života“, směrnice Rady 92/43/EHS ⁽¹⁶⁾, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES ⁽¹⁷⁾ a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1143/2014 ⁽¹⁸⁾, a to zejména vytvořením znalostní základny pro přípravu a provádění politiky a prostřednictvím vývoje, testování, předvádění a uplatňování osvědčených postupů a řešení, jako je účinná správa, v malém měřítku nebo přizpůsobených konkrétním místním, regionálním nebo vnitrostátním podmínkám, včetně integrovaných přístupů k provádění akčních programů, které stanoví priority financování, přijatých podle směrnice 92/43/EHS. Toto nařízení by mělo přispět k začleňování opatření v oblasti biologické rozmanitosti do politik Unie a k dosažení celkové ambice poskytnout na cíle v oblasti biologické rozmanitosti 7,5 % ročních výdajů v rámci víceletého finančního rámce v roce 2024 a 10 % ročních výdajů v rámci víceletého finančního rámce v letech 2026 a 2027, přičemž se zohlední, jak se cíle v oblasti klimatu a cíle v oblasti biologické rozmanitosti překrývají.

Unie a členské státy by měly sledovat své výdaje související s biologickou rozmaností, aby splnily své povinnosti týkající se podávání zpráv podle Úmluvy o biologické rozmanitosti. Měly by být splněny též požadavky na sledování stanovené v jiných příslušných právních předpisech Unie. Výdaje Unie na biologickou rozmanitost by měly být sledovány v souladu s účinnou, transparentní a komplexní metodikou stanovenou Komisí ve spolupráci

⁽¹⁵⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství a o změně směrnice Rady 96/61/ES (Úř. věst. L 275, 25.10.2003, s. 32).

⁽¹⁶⁾ Směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (Úř. věst. L 206, 22.7.1992, s. 7).

⁽¹⁷⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES ze dne 30. listopadu 2009 o ochraně volně žijících ptáků (Úř. věst. EU L 20, 26.1.2010, s. 7).

⁽¹⁸⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1143/2014 ze dne 22. října 2014 o prevenci a regulaci zavlékání či vysazování a šíření invazních neptůvodních druhů (Úř. věst. L 317, 4.11.2014, s. 35).

s Evropským parlamentem a Radou, jak je uvedeno v Interinstitucionální dohodě ze dne 16. prosince 2021 mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o rozpočtové kázní, spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení, jakož i o nových vlastních zdrojích, včetně plánu zavádění nových vlastních zdrojů⁽¹⁹⁾.

- (17) V nedávných hodnoceních a posouzeních, včetně přezkumu v polovině období týkajícího se strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020 a kontroly účelnosti právních předpisů týkajících se ochrany přírody, se uvádí, že jednou z hlavních příčin nedostatečného provádění právních předpisů Unie v oblasti ochrany přírody a strategie pro biologickou rozmanitost je nedostatek přiměřeného financování.

K uspokojení těchto potřeb by mohly významně přispět hlavní unijní nástroje financování, včetně Evropského fondu pro regionální rozvoj zřízeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1301/2013⁽²⁰⁾ (dále jen „Evropský fond pro regionální rozvoj“), Fondu soudržnosti zřízeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1300/2013⁽²¹⁾ (dále jen „Fond soudržnosti“), Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova zřízeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013⁽²²⁾ (dále jen „Evropský zemědělský fond na rozvoj venkova“) a Evropského námořního, rybářského a akvakulturního fondu zřízeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 508/2014 (dále jen „Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond“), a to doplňkově. Program LIFE by mohl dále zlepšit účinnost tohoto začleňování pomocí strategických projektů na ochranu přírody, které mají působit jako katalyzátor provádění unijních právních předpisů a politiky v oblasti ochrany přírody a biologické rozmanitosti, včetně opatření stanovených v akčních programech, které stanoví priority financování, přijatých podle směrnice 92/43/EHS. Strategické projekty na ochranu přírody by měly v členských státech podpořit akční programy zaměřené na začlenění příslušných cílů v oblasti ochrany přírody a biologické rozmanitosti do dalších politik a programů financování, a zajistit tak, že budou na provádění těchto politik uvolněny příslušné finanční prostředky.

Členské státy by měly být oprávněny v rámci svého strategického plánu pro společnou zemědělskou politiku rozhodnout, že využijí určitou část přidělu prostředků z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova k mobilizaci podpory pro akce, které doplňují strategické projekty na ochranu přírody vymezené v tomto nařízení.

- (18) Pro podporu oběhového hospodářství a účinného využívání zdrojů je zapotřebí změnit způsob navrhování, výroby, spotřeby, opravy, opětovného použití, recyklace a likvidace materiálů a výrobků, včetně plastů, a zaměřit se při tom na celý životní cyklus výrobků. K přechodu na model oběhového hospodářství by měl program LIFE přispět finanční podporou zaměřenou na různé subjekty, jako jsou podniky, orgány veřejné správy a spotřebitelé, zejména uplatňováním, vývojem a přejímáním osvědčených technologií, postupů a řešení přizpůsobených konkrétním místním, regionálním nebo vnitrostátním podmínkám, mimo jiné prostřednictvím integrovaných přístupů k uplatňování hierarchie způsobů nakládání s odpady a provádění plánů nakládání s odpady a předcházení jejich vzniku. V rámci podpory provádění sdělení Komise ze dne 16. ledna 2018 nazvaného „Evropská strategie pro plasty v oběhovém hospodářství“ by mohla být přijata opatření, jejichž cílem je zejména vyřešit problém odpadu v mořích.
- (19) Vysoká úroveň ochrany životního prostředí má zásadní význam pro zdraví a kvalitu života občanů Unie. Program LIFE by měl podporovat cíle Unie, pokud jde o výrobu a používání chemických látek způsobem, které vedou k minimalizaci významných nepříznivých účinků na lidské zdraví a životní prostředí, s cílem dosáhnout

⁽¹⁹⁾ Úř. věst. L 433I, 22.12.2020, s. 28.

⁽²⁰⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1301/2013 ze dne 17. prosince 2013 o Evropském fondu pro regionální rozvoj, o zvláštních ustanoveních týkajících se cíle Investice pro růst a zaměstnanost a o zrušení nařízení (ES) č. 1080/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 289).

⁽²¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1300/2013 ze dne 17. prosince 2013 o Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1084/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 281).

⁽²²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1305/2013 ze dne 17. prosince 2013 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 487).

netoxického prostředí v Unii. Program LIFE by měl rovněž podporovat činnosti na usnadnění provádění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES ⁽²³⁾ za účelem dosažení úrovně hluku, které nemají významné negativní dopady na zdraví lidí a neohrožují je.

- (20) Dlouhodobým cílem politiky Unie v oblasti ochrany ovzduší je dosáhnout úrovně kvality ovzduší a životního prostředí, které nezpůsobují významné negativní dopady na zdraví lidí a neohrožují je, a posilovat přitom synergie mezi zlepšováním kvality ovzduší a snižováním emisí skleníkových plynů. Informovanost veřejnosti o znečištění ovzduší je vysoká a občané očekávají, že orgány budou jednat, zejména v oblastech, kde jsou obyvatelstvo a ekosystémy vystaveny vysokým hladinám látek znečišťujících ovzduší. Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2284 ⁽²⁴⁾ zdůrazňuje úlohu, již může unijní financování hrát při dosahování cílů v oblasti čistého ovzduší. Program LIFE by tedy měl podporovat projekty, včetně strategických integrovaných projektů, které mají potenciál mobilizovat veřejné a soukromé prostředky, aby se staly ukázkou osvědčených postupů a působily jako katalyzátor provádění plánů a právních předpisů v oblasti kvality ovzduší na místní, regionální, multiregionální, celostátní a nadnárodní úrovni.
- (21) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ⁽²⁵⁾ stanoví rámec pro ochranu unijních povrchových, pobřežních, brakických a podzemních vod. Cíle uvedené směrnice by podporovalo lepší provádění a větší začlenění cílů vodní politiky do jiných oblastí politiky. Program LIFE by proto měl podporovat projekty, které přispějí k účinnému provádění směrnice 2000/60/ES a dalších příslušných právních předpisů Unie v oblasti vody, jež pomáhají k dosažení dobrého stavu vodních útvarů Unie uplatňováním, vývojem a přejímáním osvědčených postupů, jakož i prostřednictvím využívání doplňkových akcí v rámci jiných unijních programů či finančních zdrojů.
- (22) Ochrana a obnova mořského prostředí je jedním z celkových cílů politiky Unie v oblasti životního prostředí. Program LIFE by měl podporovat řízení, zachování, obnovu a monitorování biologické rozmanitosti a mořských ekosystémů, zejména v mořských lokalitách sítě Natura 2000, a ochranu druhů v souladu s akčními programy, které stanoví priority financování, přijatými podle směrnice 92/43/EHS, dosažení dobrého stavu životního prostředí v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2008/56/ES ⁽²⁶⁾, propagaci čistých a zdravých moří, provádění sdělení Komise ze dne 16. ledna 2018 nazvaného „Evropská strategie pro plasty v oběhovém hospodářství“, a to zejména za účelem řešení problému ztracených rybolovných zařízení a odpadu v mořích, a propagaci zapojení Unie v mezinárodní správě oceánů, které je zásadní pro dosažení cílů Agendy Organizace spojených národů pro udržitelný rozvoj 2030 a zajištění zdravých oceánů pro budoucí generace. Strategické integrované projekty a strategické projekty na ochranu přírody v rámci programu LIFE by měly obsahovat příslušné akce zaměřené na ochranu mořského prostředí.
- (23) Zlepšení správy v záležitostech životního prostředí, změny klimatu a související energetické transformace vyžaduje zapojení občanské společnosti prostřednictvím zvyšování informovanosti veřejnosti, včetně komunikační strategie, která zohlední nové sdělovací prostředky a sociální sítě, zapojení spotřebitelů a rozšířeného zapojení zúčastněných stran, včetně nevládních organizací, na všech úrovních do konzultací a provádění souvisejících politik. Je proto vhodné, aby program LIFE podporoval širokou škálu nevládních organizací a sítí neziskových subjektů, které usilují o cíle, jež jsou v obecném zájmu Unie, a které primárně působí v oblasti životního prostředí nebo klimatu, a to tím, že bude konkurenčním a transparentním způsobem poskytovat provozní granty s cílem pomoci těmto nevládním organizacím, sítím a subjektům účinně přispívat k politice Unie a budovat a posilovat jejich schopnost stát se účinnějšími partnery.

⁽²³⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES ze dne 25. června 2002 o hodnocení a řízení hluku ve venkovním prostředí (Úř. věst. L 189, 18.7.2002, s. 12).

⁽²⁴⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2284 ze dne 14. prosince 2016 o snížení národních emisí některých látek znečišťujících ovzduší, o změně směrnice 2003/35/ES a o zrušení směrnice 2001/81/ES (Úř. věst. L 344, 17.12.2016, s. 1).

⁽²⁵⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky (Úř. věst. L 327, 22.12.2000, s. 1).

⁽²⁶⁾ Směrnice Evropského Parlamentu a Rady 2008/56/ES ze dne 17. června 2008, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti mořské environmentální politiky (rámcová směrnice o strategii pro mořské prostředí) (Úř. věst. L 164, 25.6.2008, s. 19).

- (24) Zatímco zlepšení správy na všech úrovních by mělo být průřezovým cílem všech podprogramů programu LIFE, program LIFE by měl podporovat vypracování, provádění, vymáhání a dodržování *acquis* v oblasti životního prostředí a klimatu, zejména horizontálních právních předpisů týkajících se správy záležitostí v oblasti životního prostředí, včetně právních předpisů provádějících Aarhuskou úmluvu.
- (25) Program LIFE by měl účastníky trhu připravit na přechod na udržitelné, oběhové, energeticky účinné hospodářství založené na energii z obnovitelných zdrojů, neutrální z hlediska změny klimatu a odolné vůči změně klimatu a podpořit je v tom testováním nových obchodních příležitostí, zlepšováním odborných schopností, usnadňováním přístupu spotřebitelů k udržitelným výrobkům a službám, zapojením a posílením postavení lobbistů a zkoušením nových metod k přizpůsobení stávajících postupů a podnikatelského prostředí. Aby se podpořilo širší tržní uplatnění udržitelných řešení, je třeba prosazovat přijetí širokou veřejností a zapojení spotřebitelů.
- (26) Program LIFE je koncipován tak, aby podporoval předvádění technik, přístupů a osvědčených postupů, které lze přejímat a rozšířit. Inovativní řešení by přispěla ke zlepšení environmentální výkonnosti a udržitelnosti, zejména za účelem rozvoje udržitelných zemědělských postupů v oblastech, v nichž je aktivně vyvíjena činnost z hlediska klimatu, vody, půdy, biologické rozmanitosti a odpadu. V tomto ohledu je třeba zdůraznit synergie s dalšími programy a politikami, jako je evropské inovační partnerství v oblasti produktivity a udržitelnosti zemědělství a systém EU pro environmentální řízení podniků a audit.
- (27) Na úrovni Unie jsou velké investice do opatření v oblasti životního prostředí a klimatu převážně financovány z hlavních unijních programů financování. Proto je zásadně důležité zvýšit úsilí o systematické začleňování těchto hledisek s cílem zajistit, aby byly udržitelnost, ochrana biologické rozmanitosti a klimatu nedílnou součástí také dalších programů financování Unie a aby byly do všech nástrojů Unie začleněny záruky pro udržitelnost. Strategické integrované projekty a strategické projekty na ochranu přírody, které se mají v rámci programu LIFE vypracovat, by měly v souvislosti se svou úlohou katalyzátoru mobilizovat možnosti financování v rámci těchto programů financování a jiné zdroje financování, jako jsou například vnitrostátní fondy, a vytvářet synergie.
- (28) Úspěch strategických projektů na ochranu přírody a strategických integrovaných projektů závisí na úzké spolupráci mezi vnitrostátními, regionálními a místními orgány a nestátními subjekty, kterých se cíle programu LIFE týkají. Zásady transparentnosti a zveřejňování rozhodnutí týkajících se vývoje, provádění, posuzování a sledování projektů by se proto měly uplatňovat zejména v případě začleňování, nebo pokud je s projektem spojeno více zdrojů financování.
- (29) S ohledem na význam koordinovaného a ambiciózního boje proti změně klimatu v souladu se závazky Unie provádět Pařížskou dohodu a cíle Organizace spojených národů pro udržitelný rozvoj bude program LIFE přispívat k začleňování opatření v oblasti klimatu a k dosahování obecného cíle, kterým je vynakládat alespoň 30 % výdajů z rozpočtu Unie na podporu cílů v oblasti klimatu. Očekává se, že 61 % celkového finančního krytí programu LIFE bude vynaloženo na akce v rámci tohoto programu, které přispějí k dosažení cílů v oblasti klimatu. Příslušná opatření budou určena během přípravy a provádění programu LIFE a opětovně posouzena v rámci příslušných postupů hodnocení a přezkumu. V souladu se Zelenou dohodou pro Evropu by akce v rámci programu LIFE měly respektovat zásadu nepůsobit škodu.
- (30) Při provádění programu LIFE by měla být s ohledem na článek 349 Smlouvy o fungování EU a specifické potřeby a zranitelná místa nejvzdálenějších regionů, jak jsou uvedeny ve sdělení Komise ze dne 24. října 2017 nazvaném „Silnější a obnovené strategické partnerství s nejvzdálenějšími regiony EU“, věnována náležitá pozornost strategií pro tyto regiony. Zohlednit by se měly také jiné politiky Unie, než je politika v oblasti životního prostředí a klimatu a příslušná oblast energetické politiky.
- (31) Na podporu provádění programu LIFE by Komise měla spolupracovat se sítí vnitrostátních kontaktních míst programu LIFE s cílem podnítit spolupráci zaměřenou na zlepšení služeb vnitrostátních kontaktních míst v celé Unii a zvýšení jejich účinnosti a rovněž zvýšit celkovou kvalitu předložených návrhů, pořádat semináře a workshopy, zveřejňovat seznamy projektů financovaných v rámci programu LIFE nebo podnikat jiné činnosti, jako

jsou mediální kampaně, k lepšímu šíření výsledků projektů a usnadnění výměny zkušeností, znalostí a osvědčených postupů a replikace výsledků projektů v celé Unii, čímž se podpoří spolupráce a komunikace. Tyto činnosti by měly být zaměřeny zejména na členské státy s nízkou mírou využívání finančních prostředků a měly by usnadňovat komunikaci a spolupráci mezi příjemci projektu, žadateli nebo zúčastněnými stranami projektů v téže oblasti. Je nezbytné, aby se takovými sděleními a spoluprací zabývaly rovněž regionální a místní orgány a zúčastněné strany.

- (32) Jednotčím kritériem pro hodnocení projektů a postup přidělování v programu LIFE by měla být kvalita. S cílem usnadnit plnění cílů programu LIFE v celé Unii a podpořit vysokou kvalitu návrhů projektů by mělo být k dispozici financování pro projekty technické pomoci zaměřené na účinnou účast v programu LIFE. Komise by měla v celé Unii usilovat o efektivní zeměpisné pokrytí založené na kvalitě, a to i podporou členských států při zvyšování kvality projektů prostřednictvím budování kapacit. Nízké účinné účasti, způsobilé činnosti a kritéria přidělení programu LIFE by měly být blíže stanoveny ve víceletém pracovním programu a měly by se řídit mírou účasti a úspěšnosti žadatelů z příslušných členských států, přičemž se u každého členského státu zohlední mimo jiné počet obyvatel a hustota obyvatelstva, celková rozloha lokalit sítě Natura 2000 vyjádřená jako podíl celkové rozlohy sítě Natura 2000 a podíl území členského státu, na němž se lokality sítě Natura 2000 nacházejí. Způsobilé činnosti by měly být ze své povahy zaměřeny na zlepšování kvality projektových žádostí.
- (33) V souladu se sdělením Komise ze dne 18. ledna 2018 nazvaným „Opatření EU ke zlepšení dodržování právních předpisů v oblasti životního prostředí a správy věcí veřejných v této oblasti“ byly k usnadnění spolupráce mezi členskými státy a pro svou nezastupitelnou roli ve vymáhání právních předpisů Unie v oblasti životního prostředí vytvořeny Síť Evropské unie pro provádění a vymáhání práva v oblasti životního prostředí (IMPEL), Evropská síť státních zástupců pro životní prostředí (ENPE) a Fórum soudců Evropské unie pro životní prostředí (EUFJE). Tyto sítě významně přispívají k posílení soudržnosti při provádění a vymáhání právních předpisů Unie v oblasti životního prostředí v celé Unii, brání narušení hospodářské soutěže, přispívají ke zlepšení kvality inspekce životního prostředí a donucovacích mechanismů prostřednictvím vytváření systému sítí na úrovni Unie i členských států a zajišťují výměnu informací a zkušeností na různých správních úrovních, jakož i prostřednictvím odborné přípravy a podrobné diskuse o otázkách životního prostředí a aspektech vymáhání právních předpisů, včetně postupů sledování a povolování. S ohledem na přínos sítí IMPEL, ENPE a EUFJE k cílům programu LIFE je vhodné schválit pro ně udělení grantů bez výzvy k podávání návrhů, aby se tak i nadále podporovala činnost těchto zúčastněných stran. Kromě toho by nemusela být výzva k podávání návrhů povinná v jiných případech v souladu s obecnými požadavky nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046⁽²⁷⁾ (dále jen „finanční nařízení“), například pro subjekty určené členskými státy a jednající v mezích jejich odpovědnosti, pokud jsou tyto členské státy označeny právním aktem Unie za příjemce grantu.
- (34) Je vhodné stanovit pro program LIFE finanční krytí, které má v ročním rozpočtovém procesu pro Evropský parlament a Radu představovat hlavní referenční částku ve smyslu bodu 18 Interinstitucionální dohody ze dne 16. prosince 2020 mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o rozpočtové kázní, spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení, jakož i o nových vlastních zdrojích, včetně plánu zavádění nových vlastních zdrojů.
- (35) Maximální míry spolufinancování grantů financovaných v rámci programu LIFE by měly být stanoveny na úrovni potřebné k tomu, aby byla zachována efektivní úroveň podpory poskytované z programu LIFE. Aby se zohlednila nezbytná adaptabilita, která je zapotřebí, aby bylo možné reagovat na stávající škálu akcí a subjektů, měly by zvláštní míry spolufinancování poskytnout jistotu a zároveň zachovat určitý stupeň flexibility, který je úměrný konkrétním potřebám nebo požadavkům. Zvláštní míry spolufinancování by měly vždy podléhat stanovené příslušné maximální míře spolufinancování.

⁽²⁷⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. července 2018, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie, mění nařízení (EU) č. 1296/2013, (EU) č. 1301/2013, (EU) č. 1303/2013, (EU) č. 1304/2013, (EU) č. 1309/2013, (EU) č. 1316/2013, (EU) č. 223/2014 a (EU) č. 283/2014 a rozhodnutí č. 541/2014/EU a zrušuje nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012 (Úř. věst. L 193, 30.7.2018, s. 1).

- (36) Na toto nařízení se použije finanční nařízení přijaté Evropským parlamentem a Radou na základě článku 322 Smlouvy o fungování EU. Finanční nařízení stanoví pravidla pro plnění rozpočtu Unie, včetně pravidel týkajících se grantů, cen, zadávání veřejných zakázek, nepřímého řízení, finančních nástrojů, rozpočtových záruk, finanční pomoci a náhrad vyplacených externím odborníkům a stanoví kontroly odpovědnosti účastníků finančních operací. Pravidla přijatá na základě článku 322 Smlouvy o fungování EU rovněž zahrnují obecný režim podmíněnosti na ochranu rozpočtu Unie.
- (37) V souladu s finančním nařízením, nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013 ⁽²⁸⁾, nařízením Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 ⁽²⁹⁾, (Euratom, ES) č. 2185/96 ⁽³⁰⁾ a (EU) 2017/1939 ⁽³¹⁾ mají být finanční zájmy Unie chráněny prostřednictvím přiměřených opatření, včetně opatření týkajících se prevence, odhalování, nápravy a vyšetřování nesrovnalostí včetně podvodů, zpětného získávání ztracených, neoprávněně vyplacených či nesprávně použitých finančních prostředků a případného ukládání správních sankcí. Zejména má Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) v souladu s nařízením (Euratom, ES) č. 2185/96 a (EU, Euratom) č. 883/2013 pravomoc provádět správní vyšetřování, včetně kontrol a inspekcí na místě s cílem zjistit, zda nedošlo k podvodu, korupci nebo jinému protiprávnímu jednání poškozujícímu nebo ohrožujícímu finanční zájmy Unie.
- V souladu s nařízením (EU) 2017/1939 má Úřad evropského veřejného žalobce pravomoc vyšetřovat a stíhat trestné činy poškozující nebo ohrožující finanční zájmy Unie, jak je stanoveno ve směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371 ⁽³²⁾. V souladu s finančním nařízením mají všechny osoby nebo subjekty, kterým jsou poskytovány finanční prostředky Unie, plně spolupracovat na ochraně finančních zájmů Unie, udělit Komisi, OLAFu, Účetnímu dvoru a v případě členských států účastnících se posílené spolupráce podle nařízení (EU) 2017/1939 Úřadu evropského veřejného žalobce nezbytná práva a potřebný přístup a zajistit, aby rovnocenná práva udělily i třetí osoby podílející se na vynakládání finančních prostředků Unie.
- (38) Formy financování a způsoby plnění rozpočtu programu LIFE by se měly vybírat na základě toho, nakolik jsou schopny dosáhnout specifických cílů akce a přinést výsledky, přičemž se přihlíží zejména k nákladům na kontroly, administrativní zátěži a očekávanému riziku nesouladu. Co se týče grantů, mělo by se zvážit použití jednorázových částek, paušálních sazeb a stupnice jednotkových nákladů. Komise by měla zajistit, aby bylo plnění rozpočtu srozumitelné, a měla by prosazovat skutečné zjednodušení pro tvůrce projektů.
- (39) Ve vhodných případech by politické cíle programu LIFE měly být rovněž řešeny prostřednictvím finančních nástrojů a rozpočtových záruk podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/523, a to i s pomocí částky přidělené z programu LIFE, která je specifikována ve víceletých pracovních programech v rámci tohoto programu.
- (40) Podle článku 94 rozhodnutí Rady 2013/755/EU ⁽³³⁾ jsou subjekty usazené v zámořských zemích a územích způsobilé k získání finančních prostředků s výhradou pravidel a cílů programu LIFE a případných režimů použitelných na členský stát, s nímž je příslušná zámořská země nebo území spojeny. Účast těchto subjektů na programu LIFE by měla být přednostně zaměřena na projekty v rámci podprogramu „Příroda a biologická rozmanitost“.

⁽²⁸⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013 ze dne 11. září 2013 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nařízení Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Úř. věst. L 248, 18.9.2013, s. 1).

⁽²⁹⁾ Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 ze dne 18. prosince 1995 o ochraně finančních zájmů Evropských společenství (Úř. věst. L 312, 23.12.1995, s. 1).

⁽³⁰⁾ Nařízení Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 ze dne 11. listopadu 1996 o kontrolách a inspekcích na místě prováděných Komisí za účelem ochrany finančních zájmů Evropských společenství proti podvodům a jiným nesrovnalostem (Úř. věst. L 292, 15.11.1996, s. 2).

⁽³¹⁾ Nařízení Rady (EU) 2017/1939 ze dne 12. října 2017, kterým se provádí posílená spolupráce za účelem zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce (Úř. věst. L 283, 31.10.2017, s. 1).

⁽³²⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371 ze dne 5. července 2017 o boji vedeném trestněprávní cestou proti podvodům poškozujícím finanční zájmy Unie (Úř. věst. L 198, 28.7.2017, s. 29).

⁽³³⁾ Rozhodnutí Rady 2013/755/EU ze dne 25. listopadu 2013 o přidružení zámořských zemí a území k Evropské unii („rozhodnutí o přidružení zámoří“) (Úř. věst. L 344, 19.12.2013, s. 1).

- (41) Dobrovolný program pro služby v oblasti biologické rozmanitosti a ekosystémů na evropských zámořských územích (program BEST) podporuje zachování biologické rozmanitosti, včetně biologické rozmanitosti moří, a udržitelné využívání ekosystémových služeb, včetně ekosystémových přístupů k přizpůsobování se změně klimatu a jejímu zmírňování v nejvzdálenějších regionech a zámořských zemích a územích Unie. Program BEST pomohl prostřednictvím přípravné akce BEST přijaté v roce 2011 a návazného programu BEST 2.0 a projektu BEST RUP zvýšit informovanost o ekologickém významu nejvzdálenějších regionů a zámořských zemí a území a jejich klíčové důležitosti při zachovávání celosvětové biologické rozmanitosti. Komise odhaduje, že potřeba finanční podpory pro projekty v terénu realizované na těchto územích dosahuje 8 milionů EUR ročně. Zámořské země a území tento malý grantový program pro biologickou rozmanitost ocenily v prohlášení ministrů v roce 2017 a 2018. Je proto vhodné umožnit, aby program LIFE malé granty pro biologickou rozmanitost, včetně budování kapacit a akcí působících jako katalyzátor, v nejvzdálenějších regionech i zámořských zemích a územích nadále financoval.
- (42) Program LIFE by měl být otevřený pro účast třetích zemí v souladu s dohodami mezi Unií a těmito zeměmi, jimiž se stanoví zvláštní podmínky pro jejich účast.
- (43) Třetí země, které jsou členy Evropského hospodářského prostoru (EHP), se mohou účastnit programů Unie v rámci spolupráce zavedené podle Dohody o Evropském hospodářském prostoru⁽³⁴⁾, která stanoví provádění programů na základě rozhodnutí přijatého podle uvedené dohody. Třetí země se mohou rovněž účastnit na základě jiných právních nástrojů. Toto nařízení by mělo obsahovat zvláštní ustanovení požadující po třetích zemích, aby udělily nezbytná práva a potřebný přístup příslušné schvalující osobě, OLAFu a Účetnímu dvoru, aby mohly komplexně vykonávat své pravomoci.
- (44) Podle bodů 22 a 23 interinstitucionální dohody ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů⁽³⁵⁾ by měl být program LIFE hodnocen na základě informací shromážděných v souladu se zvláštními požadavky na monitorování a zároveň zamezit administrativní zátěži, zejména pro členské státy, a nadměrné regulaci. Tyto požadavky by měly v příslušných případech zahrnovat měřitelné ukazatele jakožto základ pro hodnocení toho, jaké má program LIFE účinky v praxi. Celkový účinek programu LIFE zahrnuje nepřímé, dlouhodobé a obtížně měřitelné příspěvky k dosažení celé řady cílů Unie v oblasti životního prostředí a klimatu. K monitorování programu LIFE by ukazatele přímých výstupů a požadavky na sledování stanovené v tomto nařízení měly být doplněny sdružením zvláštních ukazatelů na úrovni projektu, které budou popsány ve víceletých pracovních programech nebo výzvách k podávání návrhů týkajících se mimo jiné sítě Natura 2000 a emisí některých látek znečišťujících ovzduší.
- (45) Za účelem zajištění jednotných podmínek k provedení tohoto nařízení v souvislosti s přijímáním víceletých pracovních programů by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011⁽³⁶⁾.
- (46) K zajištění toho, aby podpora z programu LIFE a jeho provádění byly v souladu s politikami a prioritami Unie, by měla být na Komisi přenesena pravomoc přijímat v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování EU akty, jimiž se mění toto nařízení za účelem revize nebo doplnění ukazatelů, nebo jimiž se toto nařízení doplňuje za účelem stanovení specifických ukazatelů pro každý podprogram a typ projektu, a jimiž se zavádí rámec pro monitorování a hodnocení. Je obzvláště důležité, aby Komise v rámci přípravné činnosti vedla odpovídající konzultace, a to i na odborné úrovni, a aby tyto konzultace probíhaly v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů. Pro zajištění rovné účasti na vypracovávání aktů v přenesené pravomoci obdrží Evropský parlament a Rada veškeré dokumenty současně s odborníky z členských států a jejich odborníci mají automaticky přístup na zasedání skupin odborníků Komise, jež se věnují přípravě aktů v přenesené pravomoci.

⁽³⁴⁾ Úř. věst. L 1, 3.1.1994, s. 3.

⁽³⁵⁾ Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s.1.

⁽³⁶⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (47) Jelikož cílů tohoto nařízení, totiž přispět k vysoké úrovni ochrany životního prostředí a ambiciózním opatřením v oblasti klimatu, k udržitelnému rozvoji a dosažení cílů a záměrů právních předpisů, strategií, plánů a mezinárodních závazků Unie v oblasti životního prostředí, biologické rozmanitosti, klimatu, oběhového hospodářství a rovněž příslušných právních předpisů, strategií, plánů nebo mezinárodních závazků Unie v oblasti energie z obnovitelných zdrojů a energetické účinnosti prostřednictvím řádné správy a zapojením více zúčastněných stran, nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jich, z důvodu rozsahu a účinků tohoto nařízení, může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.
- (48) Nařízení (EU) č. 1293/2013 by proto mělo být zrušeno.
- (49) Je vhodné zajistit hladký a plynulý přechod mezi předchozím programem pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE) a programem LIFE a uvést začátek programu LIFE do souladu se zahájením víceletého finančního rámce, jak je stanoveno v nařízení (EU, Euratom) 2020/2093. Toto nařízení by proto mělo vstoupit v platnost co nejdříve a použít se se zpětnou působností od 1. ledna 2021,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

KAPITOLA I

Obecná ustanovení

Článek 1

Předmět

Tímto nařízením se zavádí Program pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE) (dále jen „program LIFE“) na období víceletého finančního rámce pro roky 2021 až 2027. Doba trvání programu LIFE je sladěna s dobou trvání víceletého finančního rámce.

Toto nařízení rovněž stanoví cíle programu LIFE, rozpočet na období 2021–2027, formy financování z prostředků Unie a pravidla pro poskytování tohoto financování.

Článek 2

Definice

Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

- 1) „strategickými projekty na ochranu přírody“ projekty, které podporují dosažení cílů Unie v oblasti ochrany přírody a biologické rozmanitosti prováděním soudržných akčních programů v členských státech s cílem začlenit tyto cíle a priority do dalších politik a finančních nástrojů, mimo jiné prostřednictvím koordinovaného provádění akčních programů, které stanoví priority financování, přijatých podle směrnice 92/43/EHS;
- 2) „strategickými integrovanými projekty“ projekty, které provádějí na regionální, multiregionální, celostátní nebo nadnárodní úrovni akční plány nebo strategie v oblasti životního prostředí nebo klimatu vypracované orgány členských států a vyžadované zvláštními právními předpisy a politikou Unie v oblasti životního prostředí a klimatu nebo příslušnými právními předpisy a politikou Unie v oblasti energetiky a zároveň zajišťují zapojení zúčastněných subjektů a podporují koordinaci alespoň jednoho dalšího unijního, vnitrostátního nebo soukromého zdroje financování a jeho využití;
- 3) „projekty technické pomoci“ projekty, které s ohledem na plnění cílů programu LIFE stanovených v článku 3 podporují rozvoj kapacity pro účast na standardních akčních projektech, přípravu strategických projektů na ochranu přírody a strategických integrovaných projektů, přípravu pro přístup k dalším finančním nástrojům Unie nebo jiná opatření nezbytná pro přípravu rozšíření nebo replikace výsledků z jiných projektů financovaných z programu LIFE, programů, které mu předcházely, nebo jiných programů Unie. Tyto projekty mohou rovněž zahrnovat budování kapacit souvisejících s činnostmi orgánů členských států zaměřenými na účinnou účast v programu LIFE;

- 4) „standardními akčními projekty“ projekty, jiné než strategické integrované projekty, strategické projekty na ochranu přírody nebo projekty technické pomoci, které sledují specifické cíle programu LIFE;
- 5) „operacemi kombinování zdrojů“ akce podporované z rozpočtu Unie, včetně v rámci nástrojů kombinování zdrojů podle čl. 2 bodu 6 finančního nařízení, které kombinují nevratné formy podpory, finanční nástroje z rozpočtu Unie, nebo obojí, a vratné formy podpory od rozvojových či jiných veřejných finančních institucí, jakož i od komerčních finančních institucí a investorů;
- 6) „právním subjektem“ jakákoli fyzická nebo právnická osoba založená a uznaná jako taková podle unijního, vnitrostátního nebo mezinárodního práva, která má právní subjektivitu a způsobilost jednat vlastním jménem, nabývat pro sebe práva a zavazovat se k povinnostem, nebo subjekt bez právní subjektivity, jak je uvedeno v čl. 197 odst. 2 písm. c) finančního nařízení.

Článek 3

Cíle

1. Obecným cílem programu LIFE je přispět k přechodu na udržitelné, oběhové, energeticky účinné hospodářství založené na energii z obnovitelných zdrojů, které je neutrální z hlediska změny klimatu a odolné vůči změně klimatu, k ochraně, obnově a zlepšování kvality životního prostředí, včetně ovzduší, vody a půdy, a k zastavení a zvrácení úbytku biologické rozmanitosti a k řešení degradace ekosystémů, mimo jiné prostřednictvím podpory provádění a řízení sítě Natura 2000, a tím přispět k udržitelnému rozvoji. Program LIFE rovněž podporuje provádění obecných akčních programů přijatých v souladu s čl. 192 odst. 3 Smlouvy o fungování EU.

2. Program LIFE má tyto specifické cíle:

- a) vyvíjet, předvádět a podporovat inovativní techniky, metody a přístupy za účelem dosažení cílů právních předpisů a politiky Unie v oblasti životního prostředí, včetně ochrany přírody a biologické rozmanitosti, a opatření v oblasti klimatu, včetně přechodu na energii z obnovitelných zdrojů a zvyšování energetické účinnosti, a přispět k vybudování znalostní základny a uplatňování osvědčených postupů, zejména týkajících se ochrany přírody a biologické rozmanitosti, mimo jiné prostřednictvím podpory sítě Natura 2000;
- b) podporovat vypracování, provádění, sledování a vymáhání příslušných právních předpisů a politik Unie v oblasti životního prostředí, včetně ochrany přírody a biologické rozmanitosti, nebo opatření v oblasti klimatu a přechodu na energii z obnovitelných zdrojů nebo zvýšení energetické účinnosti, mimo jiné zlepšením správy na všech úrovních, zejména prostřednictvím posílení kapacit veřejných a soukromých subjektů a zapojení občanské společnosti;
- c) působit jako katalyzátor rozsáhlého zavádění úspěšných technických a koncepčních řešení k provádění příslušných právních předpisů a politik Unie v oblasti životního prostředí, včetně ochrany přírody a biologické rozmanitosti, a opatření v oblasti klimatu a přechodu na energii z obnovitelných zdrojů nebo zvýšení energetické účinnosti prostřednictvím replikace výsledků, začlenění souvisejících cílů do dalších politik a postupů veřejného a soukromého sektoru, mobilizace investic a zlepšení přístupu k financování.

Článek 4

Struktura

Program LIFE má tuto strukturu:

1) oblast "Životní prostředí", která zahrnuje:

a) podprogram "Příroda a biologická rozmanitost";

b) podprogram "Oběhové hospodářství a kvalita života";

- 2) oblast "Opatření v oblasti klimatu", která zahrnuje:
- a) podprogram "Zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně";
 - b) podprogram "Přechod na čistou energii".

Článek 5

Rozpočet

1. Finanční krytí pro provádění programu LIFE na období od 1. ledna 2021 do 31. prosince 2027 činí 5 432 000 000 EUR v běžných cenách.
2. Částka uvedená v odstavci 1 se rozděluje orientačně takto:
 - a) 3 488 000 000 EUR na oblast „Životní prostředí“, z toho
 - i) 2 143 000 000 EUR na podprogram „Příroda a biologická rozmanitost“ a
 - ii) 1 345 000 000 EUR na podprogram „Oběhové hospodářství a kvalita života“;
 - b) 1 944 000 000 EUR na oblast „Opatření v oblasti klimatu“, z čehož
 - i) 947 000 000 EUR na podprogram „Zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně“ a
 - ii) 997 000 000 EUR na podprogram „Přechod na čistou energii“.
3. Částkami uvedenými v odstavcích 1 a 2 nejsou dotčena ustanovení o flexibilitě uvedená v nařízení (EU, Euratom) 2020/2093 a ve finančním nařízení.
4. Bez ohledu na odstavec 2 musí být alespoň 60 % rozpočtových zdrojů přidělených na projekty podporované formou grantů na akce v oblasti "Životní prostředí" uvedených v odst. 2 písm. a) věnováno na granty pro projekty podporující podprogram "Příroda a biologická rozmanitost" podle odst. 2 písm. a) bodu i).
5. Z programu LIFE mohou být financovány činnosti Komise v oblasti technické a administrativní pomoci při provádění programu LIFE, jako jsou přípravné, monitorovací, kontrolní, auditní a hodnotící činnosti, včetně systémů informačních technologií na úrovni organizace a rozsáhlých činností v rámci sítě podporujících vnitrostátní kontaktní místa programu LIFE, včetně odborné přípravy, činností vzájemného učení a akcí zaměřených na sdílení zkušeností.
6. Z prostředků programu LIFE mohou být financovány činnosti, kterými Komise podporuje přípravu, provádění a začleňování právních předpisů a politik Unie v oblasti životního prostředí, klimatu nebo příslušných právních předpisů a politik Unie v oblasti energetiky za účelem dosažení cílů stanovených v článku 3. Tyto činnosti mohou zahrnovat:
 - a) informační a komunikační činnosti včetně kampaní ke zvyšování informovanosti a institucionální komunikaci o politických prioritách Unie, jakož i o stavu uplatňování a provádění právních předpisů Unie v oblasti životního prostředí, klimatu nebo příslušných právních předpisů Unie v oblasti energetiky;
 - b) studie, průzkumy, modelování a tvorbu scénářů;
 - c) přípravu, provádění, monitorování, kontrolu a hodnocení právních předpisů, politik a programů, jakož i posuzování a analýzu projektů, které nejsou financovány z programu LIFE, pokud slouží cílům stanoveným v článku 3;

- d) semináře, konference a setkání;
- e) vytváření sítí a platforem pro šíření osvědčených postupů;
- f) jiné činnosti, jako je udělování cen.

Článek 6

Třetí země přidružené k programu LIFE

1. Program LIFE je otevřen účasti těchto třetích zemí:

- a) členů Evropského sdružení volného obchodu, kteří jsou členy Evropského hospodářského prostoru (EHP), v souladu s podmínkami stanovenými v Dohodě o Evropském hospodářském prostoru;
- b) přístupujících zemí, kandidátských zemí a potenciálních kandidátů v souladu s obecnými zásadami a obecnými podmínkami pro účast těchto zemí v programech Unie stanovenými v příslušných rámcových dohodách a rozhodnutích Rady přidružení nebo obdobných dohodách a v souladu se zvláštními podmínkami stanovenými v dohodách mezi Uní a těmito zeměmi;
- c) zemí evropské politiky sousedství v souladu s obecnými zásadami a obecnými podmínkami pro účast těchto zemí v programech Unie stanovenými v příslušných rámcových dohodách a rozhodnutích Rady přidružení nebo obdobných dohodách a v souladu se zvláštními podmínkami stanovenými v dohodách mezi Uní a těmito zeměmi;
- d) dalších třetích zemí v souladu s podmínkami stanovenými ve zvláštní dohodě upravující účast dané třetí země v některém programu Unie, pokud tato dohoda:
 - i) zajišťuje spravedlivou rovnováhu mezi příspěvky třetí země, která se účastní programů Unie, a přínosy pro ni,
 - ii) stanoví podmínky účasti na programech, včetně výpočtu finančních příspěvků pro jednotlivé programy a jejich správních nákladů,
 - iii) nesvěřuje dané třetí zemi žádnou rozhodovací pravomoc ohledně daného programu Unie,
 - iv) zaručuje práva Unie zajistit řádné finanční řízení a chránit své finanční zájmy.

Příspěvky uvedené v prvním pododstavci písm. d) bodě ii) představují účelově vázané příjmy v souladu s čl. 21 odst. 5 finančního nařízení

2. Účastní-li se programu LIFE na základě rozhodnutí přijatého podle mezinárodní dohody nebo na základě jakéhokoli jiného právního nástroje třetí země, udělí nezbytná práva a potřebný přístup příslušné schvalující osobě, OLAFu a Účetnímu dvoru, aby mohly komplexně vykonávat své pravomoci. V případě OLAFu tato práva zahrnují právo provádět vyšetřování, včetně kontrol a inspekcí na místě, jak je stanoveno v nařízení (EU, Euratom) č. 883/2013.

Článek 7

Mezinárodní spolupráce

V průběhu provádění programu LIFE je spolupráce s příslušnými mezinárodními organizacemi a s jejich institucemi a orgány možná, pokud je to zapotřebí k dosažení cílů uvedených v článku 3.

Článek 8

Synergie s dalšími programy Unie

Komise usnadňuje jednotné provádění programu LIFE. Komise a členské státy usnadňují koordinaci a konzistentnost s Evropským fondem pro regionální rozvoj, Evropským sociálním fondem+ zřízeným nařízením Evropského parlamentu a Rady o Evropském sociálním fondu plus (ESF+) (dále jen „Evropský sociální fond plus“), Fondem soudržnosti, Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova a Evropským námořním, rybářským a akvakulturním fondem, programem Horizont Evropa, Nástrojem pro propojení Evropy zřízeným nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1316/2013⁽³⁷⁾ a Programem InvestEU zavedeným nařízením (EU) 2021/523, aby bylo možné vytvářet synergie, zejména pokud jde o strategické projekty na ochranu přírody a strategické integrované projekty, a podporovat využití a reprodukci řešení vyvinutých v rámci programu LIFE. Komise a členské státy tuto doplňkovost zajistí na všech úrovních.

Článek 9

Provádění a formy financování z prostředků Unie

1. Komise provádí program LIFE v přímém řízení nebo v nepřímém řízení společně se subjekty uvedenými v čl. 62 odst. 1 písm. c) finančního nařízení.

2. Program LIFE může poskytovat financování jednou z forem stanovených ve finančním nařízení, zejména formou grantů, cen a zadávání veřejných zakázek. Zároveň může poskytovat financování formou finančních nástrojů v rámci operací kombinování zdrojů.

3. Alespoň 85 % rozpočtových prostředků na program LIFE bude přiděleno:

a) na granty podle čl. 11 odst. 2 a 6;

b) na projekty financované prostřednictvím jiných forem financování v rozsahu určeném ve víceletém pracovním programu uvedeném v článku 18; nebo

c) ve vhodných případech a v rozsahu určeném ve víceletém pracovním programu uvedeném v článku 18 na financování formou finančních nástrojů v rámci operací kombinování zdrojů podle odstavce 2 tohoto článku.

Komise zajistí, aby projekty financované jinými formami financování byly plně v souladu s cíli stanovenými v článku 3.

Maximální částka přidělená na granty podle čl. 11 odst. 4 činí 15 000 000 EUR.

4. Maximální míra spolufinancování způsobilých akcí uvedených v čl. 11 odst. 2 písm. a) až d) tohoto nařízení činí až 60 % způsobilých nákladů a až 75 % pro projekty financované v rámci podprogramu „Příroda a biologická rozmanitost“, zejména ty, které se týkají prioritních přírodních stanovišť nebo druhů v rámci provádění směrnice 92/43/EHS nebo druhů ptáků považovaných Výborem pro přizpůsobení vědeckému a technickému pokroku zřízeným článkem 16 směrnice 2009/147/ES za prioritu z hlediska financování, pokud je to nezbytné pro dosažení cíle ochrany. Maximální míra spolufinancování akcí uvedených v čl. 11 odst. 6 tohoto nařízení činí 70 % způsobilých nákladů. Aniž je dotčena příslušná a stanovená maximální míra spolufinancování, zvláštní míra se dále upřesní ve víceletém pracovním programu uvedeném v článku 18 tohoto nařízení. Tuto zvláštní míru je možné upravit v souladu s požadavky jednotlivých podprogramů, typu projektů nebo typu grantů.

⁽³⁷⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1316/2013 ze dne 11. prosince 2013, kterým se vytváří Nástroj pro propojení Evropy, mění nařízení (EU) č. 913/2010 a zrušují nařízení (ES) č. 680/2007 a (ES) č. 67/2010 (Úř. věst. L 348, 20.12.2013, s. 129).

V případě projektů uvedených v čl. 11 odst. 4 maximální míra spolufinancování nesmí překročit 95 % způsobilých nákladů pro projekty v období prvního víceletého pracovního programu. V průběhu druhého víceletého pracovního programu a s výhradou potvrzení v uvedeném pracovním programu činí míra spolufinancování 75 % způsobilých nákladů.

5. Jednotícím kritériem pro hodnocení projektů a postup přidělování v programu LIFE je kvalita. Komise usiluje o účinné zeměpisné pokrytí v rámci celé Unie, které bude založeno na kvalitě, a to i podporou členských států při zvyšování kvality projektů budováním kapacit.

KAPITOLA II

Způsobilost

Článek 10

Granty

Granty v rámci programu LIFE se udělují a spravují v souladu s hlavou VIII finančního nařízení.

Článek 11

Způsobilé akce

1. Pro financování jsou způsobilé pouze akce určené k provádění cílů stanovených v článku 3.
2. Granty mohou financovat tyto druhy akcí:
 - a) strategické projekty na ochranu přírody v rámci podprogramu uvedeného v čl. 4 bodu 1 písm. a);
 - b) strategické integrované projekty v rámci podprogramů uvedených v čl. 4 bodu 1 písm. b) a bodu 2 písm. a) a b);
 - c) projekty technické pomoci;
 - d) standardní akční projekty;
 - e) ostatní akce, jež jsou nezbytné pro dosažení obecných cílů uvedených v čl. 3 odst. 1, včetně koordinačních a podpůrných akcí zaměřených na budování kapacit, šíření informací a znalostí a zvyšování informovanosti s cílem podpořit přechod k energii z obnovitelných zdrojů a zvyšování energetické účinnosti.
3. Projekty v rámci podprogramu „Příroda a biologická rozmanitost“ týkající se řízení, obnovy a monitorování lokalit Natura 2000 podle směrnic 92/43/EHS a 2009/147/ES zohlední priority stanovené ve vnitrostátních a regionálních plánech, strategiích a politikách v oblasti ochrany přírody a biologické rozmanitosti, včetně akčních programů, které stanoví priority financování, přijatých podle směrnice 92/43/EHS.
4. Projekty technické pomoci na budování kapacit související s činností orgánů členských států, které jsou zaměřené na zlepšení účinné účasti v programu LIFE, podporují činnosti těchto členských států s nízkou mírou účinné účasti s cílem zlepšit služby vnitrostátních kontaktních míst v celé Unii a zvýšit celkovou kvalitu předložených návrhů.
5. Granty mohou financovat činnosti mimo členský stát nebo zámořskou zemi či území s ním spojené za předpokladu, že projekt sleduje cíle Unie v oblasti životního prostředí a klimatu a dané činnosti jsou nezbytné k zajištění účinnosti intervencí prováděných v členském státě nebo v zámořské zemi či území s ním spojených nebo k podpoře mezinárodních dohod, jejichž smluvní stranou je Unie, prostřednictvím poskytnutí příspěvku na organizaci mnohostranných konferencí. Pro účely mezinárodních dohod lze na pořádání mnohostranných konferencí poskytnout maximální příspěvek 3 500 000 EUR na dobu trvání programu LIFE uvedenou v článku 1 a tyto granty se nezapočítávají pro účely splnění prahové hodnoty uvedené v čl. 9 odst. 3 prvním pododstavci.

6. Granty na provozní náklady poskytují podporu pro fungování neziskových subjektů, které jsou zapojeny do vypracování, provádění a vymáhání politiky a právních předpisů Unie a které jsou činné především v oblasti životního prostředí nebo klimatu, včetně přechodu na čistou energii, v souladu s cíli programu LIFE stanovenými v článku 3.

Článek 12

Způsobilé subjekty

1. Kromě kritérií stanovených v článku 197 finančního nařízení se na subjekty použijí kritéria způsobilosti stanovená v odstavcích 2 a 3 tohoto článku.

2. Způsobilé jsou tyto subjekty:

a) právní subjekty usazené v jedné z těchto zemí nebo na jednom z těchto území:

i) členský stát nebo zámořská země nebo území s ním spojené,

ii) třetí země přidružená k programu LIFE,

iii) jiné třetí země uvedené ve víceletém pracovním programu podle článku 18 za podmínek uvedených v odstavcích 4 a 5 tohoto článku;

b) jakýkoli právní subjekt založený podle práva Unie nebo jakákoli mezinárodní organizace;

3. Fyzické osoby nejsou způsobilé.

4. Právní subjekty usazené ve třetí zemi, která není přidružena k programu LIFE, jsou ve výjimečných případech způsobilé k účasti, pokud je to nezbytné pro dosažení cílů dané akce, aby se zajistila účinnost intervencí uskutečněných v Unii.

5. Právní subjekty usazené ve třetí zemi, která není přidružena k programu LIFE, nesou zpravidla náklady své účasti.

Článek 13

Přímé udělování grantu

Aniž je dotčen článek 188 finančního nařízení, mohou být granty poskytnuty subjektům uvedeným v příloze I tohoto nařízení bez výzvy k podávání návrhů.

Článek 14

Specifikace kritérií pro udělení grantu

Komise stanoví kritéria pro udělení grantu ve víceletém pracovním programu uvedeném v článku 18 a ve výzvě k podávání návrhů, přičemž zohlední tyto zásady:

a) projekty financované z programu LIFE musí být v zájmu Unie, jelikož zásadním způsobem přispívají k dosažení obecných a specifických cílů programu LIFE stanovených v článku 3, a nesmí tyto cíle narušovat, a je-li to možné, musí podporovat využívání zelených veřejných zakázek;

b) projekty musí zaručovat nákladově efektivní přístup a být technicky a finančně soudržné;

c) upřednostněny musí být projekty, které mají největší potenciál přispět k dosažení cílů stanovených v článku 3;

- d) projekty, které přinášejí vedlejší přínosy a podporují součinnost mezi podprogramy uvedenými v článku 4, musí získat při hodnocení bonus;
- e) projekty, které mají největší potenciál, že budou opětovně použity a převzaty veřejným nebo soukromým sektorem nebo že přitáhnou největší investice nebo finanční zdroje (potenciál působit jako katalyzátor) musí získat v hodnocení bonus;
- f) musí být zaručena reprodukovatelnost výsledků standardních akčních projektů;
- g) projekty, které vycházejí z výsledků projektů financovaných z programu LIFE, programů, které mu předcházely, nebo jiných fondů Unie, nebo které tyto projekty vylepšují, musí získat v hodnocení bonus;
- h) zvláštní pozornost se případně věnuje projektům v zeměpisných oblastech se zvláštními potřebami nebo v zeměpisných oblastech, které jsou obzvláště zranitelné, jako jsou oblasti se specifickými problémy v oblasti životního prostředí nebo oblasti s přírodními omezeními, přeshraniční oblasti, oblasti s vysokou přírodní hodnotou a nejvzdálenější regiony.

Článek 15

Způsobilé náklady související s nákupem pozemků

Kromě kritérií stanovených v článku 186 finančního nařízení se náklady na nákup pozemků považují za způsobilé za předpokladu, že jsou splněny tyto podmínky:

- a) nákup přispěje ke zlepšení, k udržení a k obnově celistvosti sítě Natura 2000 zřízené podle článku 3 směrnice 92/43/EHS, včetně lepšího propojení vytvořením koridorů nebo spojovacích ostrůvků nebo jiných prvků zelené infrastruktury;
- b) nákup pozemku je jedinou nebo nákladově nejefektivnější možností, jak dosáhnout požadovaného ochranného výsledku;
- c) koupený pozemek je dlouhodobě vyhrazen pro způsoby užití, které jsou v souladu se specifickými cíli programu LIFE a
- d) dotýcný členský stát převodem nebo jiným způsobem zajistí dlouhodobé postoupení tohoto pozemku pro účely ochrany přírody.

Článek 16

Kumulativní a alternativní financování

1. Na akce, na něž byl získán příspěvek z jiného programu Unie, lze rovněž získat příspěvek v rámci programu LIFE, pokud tyto příspěvky nepokrývají tytéž náklady a pokud tato akce sleduje cíle v oblasti životního prostředí nebo klimatu stanovené v článku 3 a nenarušuje žádný z nich. Na takový příspěvek na akci se použijí pravidla příslušného programu Unie. Kumulativní financování nesmí překročit celkové způsobilé náklady na akce. Podporu z jednotlivých programů Unie lze vypočítat na poměrném základě v souladu s dokumenty, v nichž jsou stanoveny podmínky podpory.

2. Z Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu + nebo Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova v souladu s příslušnými ustanoveními nařízení Evropského parlamentu a Rady o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu plus, Fondu soudržnosti, Fondu pro spravedlivou transformaci a Evropském námořním, rybářském a akvakulturním fondu a o finančních pravidlech pro tyto fondy a pro Azylový, migrační a integrační fond, Fond pro vnitřní bezpečnost a Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky a s příslušnými ustanoveními nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví pravidla

podpory pro strategické plány, jež mají být vypracovány členskými státy v rámci společné zemědělské politiky (strategické plány SZP) a financovány Evropským zemědělským záručním fondem (EZZF) a Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova (EZFRV), a zrušují nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013 a (EU) č. 1307/2013, mohou obdržet podporu akce, kterým byla udělena certifikace „pečeť excelence“ v rámci programu LIFE, pokud splňují všechny tyto podmínky:

- a) byly posouzeny v rámci výzvy k podávání návrhů podle programu LIFE;
- b) splňují minimální požadavky na kvalitu uvedené v této výzvě k podávání návrhů;
- c) nemohou být financovány v rámci této výzvy k podávání návrhů z důvodu rozpočtových omezení.

KAPITOLA III

Operace kombinování zdrojů

Článek 17

Operace kombinování zdrojů

Operace kombinování zdrojů v rámci programu LIFE se provádějí v souladu s nařízením (EU) 2021/523 a hlavou X finančního nařízení, a to s patřičným zohledněním požadavků na udržitelnost a transparentnost.

KAPITOLA IV

Programování, monitorování, podávání zpráv a hodnocení

Článek 18

Víceleté pracovní programy

1. Komise prostřednictvím prováděcích aktů přijímá víceleté pracovní programy pro program LIFE. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 22 odst. 2.
2. Každý víceletý pracovní program stanoví v souladu s cíli stanovenými v článku 3:
 - a) částky přidělené v rámci každého podprogramu podle potřeb těchto podprogramů a podle jednotlivých forem financování, jakož i maximální celkovou částku přidělenou na granty podle čl. 11 odst. 2 písm. a) a b);
 - b) v příslušných případech maximální celkovou částku financování formou finančních nástrojů v rámci operací kombinovaného financování prováděných v rámci programu LIFE;
 - c) maximální celkovou částku grantů, které mají být uděleny subjektům uvedeným v příloze I v souladu s článkem 13;
 - d) témata projektů nebo specifické potřeby, na jejichž základě došlo k předběžnému přidělení prostředků na projekty podle čl. 11 odst. 2 písm. c) a d);
 - e) strategie a plány, na něž se zaměřují strategické integrované projekty, pro něž lze požadovat financování projektů podle čl. 11 odst. 2 písm. b);
 - f) maximální dobu způsobilosti pro provádění projektů;
 - g) orientační harmonogramy pro výzvy k podávání návrhů po celou dobu trvání víceletého pracovního programu;

- h) odbornou metodiku pro postup předkládání a výběru projektů a kritéria pro udělení grantu v souladu s prvky uvedenými v článku 14;
 - i) míru spolufinancování podle čl. 9 odst. 4;
 - j) maximální míru spolufinancování u způsobilých akcí uvedených v čl. 11 odst. 2 písm. e);
 - k) podle okolností podrobná pravidla týkající se uplatňování kumulativního a alternativního financování;
 - l) upřesnění nízké míry účinné účasti, způsobilé akce a kritéria pro udělení grantu u projektů technické pomoci na budování kapacit souvisejících s činností orgánů členských států zaměřené na účinnou účast v programu LIFE.
3. Doba trvání prvního víceletého pracovního programu je čtyři roky a doba trvání druhého víceletého pracovního programu je tři roky.
4. V rámci víceletých pracovních programů Komise zveřejní výzvy k podávání návrhů na příslušné období. Komise zajistí, aby nevyužité finanční prostředky z určité výzvy k podávání návrhů byly přerozděleny mezi různé druhy akcí uvedených v čl. 11 odst. 2 v rámci stejné oblasti.
5. Komise zajistí, aby při přípravě víceletých pracovních programů proběhly konzultace se zúčastněnými stranami.

Článek 19

Monitorování a podávání zpráv

1. Komise podává zprávu o pokroku dosaženém při plnění cílů programu LIFE stanovených v článku 3 na základě ukazatelů stanovených v příloze II.
2. Pro zajištění účinného posouzení pokroku programu LIFE dosaženého při plnění jeho cílů je Komisi svěřena pravomoc přijímat v souladu s článkem 23 akty v přenesené pravomoci, jimiž se mění příloha II za účelem revize a doplnění ukazatelů, je-li to považováno za nezbytné, a to i s ohledem na jejich sladění s ukazateli stanovenými pro jiné programy Unie, a jimiž se toto nařízení doplňuje o ustanovení o zavedení rámce pro monitorování a hodnocení.
3. Komisi je svěřena pravomoc přijímat v souladu s článkem 23 akty v přenesené pravomoci k doplnění tohoto nařízení, jimiž se na základě přílohy II vymezují specifické ukazatele pro každý podprogram a druh projektu.
4. Komise zajistí, aby údaje pro monitorování provádění programu a jeho výsledků byly shromažďovány účinně, efektivně a včas. Za tímto účelem a podle příslušných metodik se stanoví přiměřené požadavky na podávání zpráv pro příjemce finančních prostředků Unie, aby se umožnil sběr slučitelných ukazatelů výstupu a účinku na úrovni projektů u všech relevantních specifických cílů politiky v oblasti životního prostředí a klimatu, mimo jiné cílů týkajících se sítě Natura 2000 a emisí některých atmosférických znečišťujících látek, včetně CO₂.
5. Komise pravidelně sleduje začleňování cílů v oblasti klimatu a biologické rozmanitosti, včetně výše výdajů, a podává o tom zprávy. Program LIFE sice vychází z poptávky, očekává se však, že 61 % celkové částky programu LIFE, jak je vymezena v článku 5, přispěje k celorozpočtovému cíli spočívajícímu v tom, aby alespoň 30 % výdajů přispívalo k cílům v oblasti klimatu. Tento příspěvek je sledován prostřednictvím unijního systému ukazatelů v oblasti klimatu. Toto nařízení přispěje k začleňování opatření v oblasti biologické rozmanitosti do politik Unie a k dosažení celkové ambice poskytnout 7,5 % ročních výdajů v rámci víceletého finančního rámce na cíle v oblasti biologické rozmanitosti v roce 2024 a 10 % ročních výdajů v rámci víceletého finančního rámce v letech 2026 a 2027, přičemž se zohlední, jak se cíle v oblasti klimatu a cíle v oblasti biologické rozmanitosti překrývají.

Výdaje související s biologickou rozmanitostí jsou sledovány pomocí účinné, transparentní a komplexní metodiky stanovené Komisí ve spolupráci s Evropským parlamentem a Radou, jak je uvedeno v Interinstitucionální dohodě ze dne 16. prosince 2020 mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o rozpočtové kázní, spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení, jakož i o nových vlastních zdrojích, včetně plánu zavádění nových vlastních zdrojů. Uvedené metody sledování se na přiměřené úrovni členění použijí k vyčíslení prostředků na závazky, které mají přispět k dosahování cílů v oblasti klimatu a biologické rozmanitosti ve víceletém finančním rámci na období 2021–2027. Výdaje se každoročně předkládají v programovém prohlášení. O příspěvku programu LIFE k plnění cílů Unie v oblasti klimatu a biologické rozmanitosti se v rámci hodnocení a výroční zprávy pravidelně podávají zprávy.

6. Komise posuzuje také synergii mezi programem LIFE a dalšími doplňkovými programy Unie a mezi jeho podprogramy.

Článek 20

Hodnocení

1. Komise provede hodnocení podle tohoto nařízení včas, aby je bylo možné promítnout do rozhodovacího procesu s náležitým přihlédnutím k soudržnosti, synergiím, přidané hodnotě Unie a dlouhodobé udržitelnosti, se zohledněním priorit Unie v oblasti klimatu a životního prostředí.

2. Komise provede hodnocení programu LIFE v polovině období, jakmile je k dispozici dostatek informací o jeho provádění, avšak nejpozději do 42 měsíců od začátku provádění programu LIFE, přičemž se použijí ukazatele stanovené v příloze II.

Hodnocení musí obsahovat alespoň tyto prvky:

- a) kvalitativní a kvantitativní hlediska provádění programu LIFE;
- b) účinnost využívání zdrojů;
- c) míru, do jaké byly cíle všech akcí splněny, pokud možno s uvedením výsledků a účinků;
- d) dosažený nebo očekávaný úspěch projektů při mobilizaci jiných prostředků Unie, zejména s ohledem na výhody plynoucí z posílené soudržnosti s ostatními finančními nástroji Unie;
- e) dosaženou míru synergie mezi jednotlivými cíli a doplňkovost programu LIFE s ostatními relevantními programy Unie;
- f) přidanou hodnotu Unie a dlouhodobý účinek programu LIFE za účelem přijetí rozhodnutí o obnovení, změně nebo pozastavení opatření;
- g) rozsah, v jakém jsou zapojeny zúčastněné strany;
- h) kvantitativní a kvalitativní analýzu přispění programu LIFE k ochraně stanovišť a druhů uvedených ve směrniciích 92/43/EHS a 2009/147/ES;
- i) analýzu zeměpisného pokrytí v celé Unii, jak je uvedeno v čl. 9 odst. 5, a pokud takového pokrytí nelze dosáhnout, analýzu základních příčin tohoto nedostatečného pokrytí.

3. Na konci provádění programu LIFE, avšak nejpozději do čtyř let od konce období uvedeného v čl. 1 druhém pododstavci provede Komise závěrečné hodnocení programu LIFE.

4. Komise sdělí závěry hodnocení spolu se svými připomínkami Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů. Výsledky těchto hodnocení zveřejní.

KAPITOLA V

Přechodná a závěrečná ustanovení

Článek 21

Informace, komunikace a propagace

1. Příjemci finančních prostředků Unie uvádějí původ těchto prostředků a zajišťují jejich viditelnost, zejména při propagaci projektů a jejich výsledků, tím, že poskytují ucelené, účinné a přiměřené informace různým cílovým skupinám včetně sdělovacích prostředků a veřejnosti. Za tímto účelem příjemci použijí logo programu LIFE vyobrazené v příloze III. Veškeré zboží dlouhodobé spotřeby pořízené v rámci programu LIFE ponese logo programu LIFE, nestanoví-li Komise jinak. Není-li to možné, musí být program LIFE zmíněn ve všech komunikačních činnostech, mimo jiné i na informačních tabulích na strategických místech viditelných pro veřejnost.

2. Komise provádí informační a komunikační činnosti týkající se programu LIFE, akcí uskutečněných v rámci programu LIFE a dosažených výsledků. Finanční zdroje přidělené na program LIFE rovněž přispívají k institucionální komunikaci politických priorit Unie, pokud tyto priority souvisejí s cíli uvedenými v článku 3.

Článek 22

Postup projednávání ve výboru

1. Komisi je nápomocen Výbor pro program LIFE. Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.

2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.

3. Pokud výbor nevydá žádné stanovisko, Komise navrhovaný prováděcí akt nepřijme a použije se čl. 5 odst. 4 třetí pododstavec nařízení (EU) č. 182/2011.

4. Komise podá výboru každý rok zprávu o celkovém pokroku při provádění podprogramů programu LIFE a o konkrétních akcích v rámci programu LIFE, mimo jiné o operacích kombinování zdrojů prováděných prostřednictvím rozpočtových zdrojů přidělených z programu LIFE.

Článek 23

Výkon přenesené pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.

2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v čl. 19 odst. 2 a 3 je svěřena Komisi do 31. prosince 2028.

3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v čl. 19 odst. 2 a 3 kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie* nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.

4. Před přijetím aktu v přenesené pravomoci Komise vede konzultace s odborníky jmenovanými jednotlivými členskými státy v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů.

5. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.
6. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle čl. 19 odst. 2 a 3 vstoupí v platnost pouze tehdy, pokud proti němu Evropský parlament ani Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

Článek 24

Zrušovací ustanovení

Nařízení (EU) č. 1293/2013 se zrušuje s účinkem ode dne 1. ledna 2021.

Článek 25

Přechodná ustanovení

1. Tímto nařízením není dotčeno pokračování ani změna akcí zahájených podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 614/2007 ⁽³⁸⁾ a nařízení (EU) č. 1293/2013, které se použijí na příslušné projekty až do jejich ukončení.
2. Finanční krytí programu LIFE může rovněž zahrnovat výdaje na technickou a administrativní pomoc nezbytné pro zajištění přechodu mezi programem LIFE a opatřeními přijatými podle nařízení (ES) č. 614/2007 a (EU) č. 1293/2013.
3. V případě potřeby lze do rozpočtu Unie na období po roce 2027 zapsat prostředky na krytí výdajů stanovených v čl. 5 odst. 5 s cílem řídit projekty, jež nebudou dokončeny do 31. prosince 2027.
4. Do finančních nástrojů zřízených v rámci nařízení (EU) 2021/523 lze investovat prostředky získané z dřívějších operací v rámci finančních nástrojů zřízených podle nařízení (EU) č. 1293/2013.
5. K financování programu LIFE se v souladu s článkem 21 finančního nařízení použijí prostředky spojené s účelově vázanými příjmy, které pocházejí ze zpětného získání neoprávněně vyplacených částek podle nařízení (ES) č. 614/2007 nebo (EU) č. 1293/2013.

Článek 26

Vstup v platnost a použitelnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dnem vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie.

Toto nařízení se použije ode dne 1. ledna 2021.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 29. dubna 2021.

Za Evropský parlament
předseda
D.M. SASSOLI

Za Radu
předseda nebo předsedkyně
A.P. ZACARIAS

⁽³⁸⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 614/2007 ze dne 23. května 2007 o finančním nástroji pro životní prostředí (LIFE+) (Úř. věst. L 149, 9.6.2007, s. 1).

PŘÍLOHA I

SUBJEKTY, JIMŽ MOHOU BÝT GRANTY UDĚLENY BEZ VÝZVY K PODÁVÁNÍ NÁVRHŮ

1. Síť Evropské unie pro provádění a vymáhání práva v oblasti životního prostředí (IMPEL);
 2. Evropská síť státních zástupců pro životní prostředí (ENPE);
 3. Fórum soudců Evropské unie pro životní prostředí (EUFJE).
-

PŘÍLOHA II

UKAZATELE

1. Ukazatele výstupů

- 1.1. Počet projektů, v jejichž rámci se vyvíjejí, předvádějí a podporují inovativní techniky a přístupy;
- 1.2. Počet projektů, v jejichž rámci se uplatňují osvědčené postupy týkající se ochrany přírody a biologické rozmanitosti;
- 1.3. Počet projektů, v jejichž rámci se podporuje vypracování, provádění, sledování a vymáhání příslušných právních předpisů a politik Unie;
- 1.4. Počet projektů, v jejichž rámci se zlepšuje správa prostřednictvím posílení kapacit veřejných a soukromých subjektů a zapojení občanské společnosti;
- 1.5. Počet projektů, včetně strategických integrovaných projektů a strategických projektů na ochranu přírody, v jejichž rámci se provádějí:
 - klíčové plány nebo strategie,
 - akční programy pro začleňování podprogramu „Příroda a biologická rozmanitost“.

2. Ukazatele výsledků

- 2.1. Čistá změna, k níž došlo v životním prostředí a klimatu, na základě sdružení ukazatelů na úrovni projektu, která se určí ve výzvě k podávání návrhů v rámci těchto podprogramů:
 - „Příroda a biologická rozmanitost“,
 - „Oběhové hospodářství a kvalita života“, který se vztahuje alespoň na tyto oblasti:
 - kvalita ovzduší,
 - půda,
 - voda,
 - odpad,
 - chemické látky,
 - hluk,
 - využívání a efektivita zdrojů,
 - „Zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně“,
 - „Přechod na čistou energii“.
 - 2.2. Kumulativní investice vyvolané projekty nebo zpřístupněné finanční prostředky (v milionech EUR);
 - 2.3. Počet organizací, které jsou zapojeny do projektů nebo obdrží provozní granty;
 - 2.4. Podíl projektů, které působily jako katalyzátor po datu ukončení projektu.
-

PŘÍLOHA III

LOGO PROGRAMU LIFE

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2021/784**ze dne 29. dubna 2021****o potírání šíření teroristického obsahu online****(Text s významem pro EHP)**

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 114 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,

v souladu s řádným legislativním postupem ⁽²⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Cílem tohoto nařízení je zajistit řádné fungování jednotného digitálního trhu v otevřené a demokratické společnosti tím, že se zaměřuje na boj proti zneužívání hostingových služeb pro teroristické účely a přispívá k veřejné bezpečnosti v celé Unii. V zájmu lepšího fungování jednotného digitálního trhu je třeba zvyšovat právní jistotu poskytovatelů hostingových služeb a důvěru uživatelů v internetové prostředí, jakož i posilovat záruky svobody projevu, včetně svobody přijímat a rozšiřovat informace a myšlenky v otevřené a demokratické společnosti, a svobody a plurality sdělovacích prostředků.
- (2) Regulační opatření zaměřená na potírání šíření teroristického obsahu online by měly doplňovat strategie členských států zaměřené na boj proti terorismu, zahrnující posilování mediální gramotnosti a kritického myšlení, vytváření alternativní argumentace a protiargumentace, a další iniciativy ke snížení dopadu teroristického obsahu online a zvýšení odolnosti vůči němu, jakož i investice do sociální práce, iniciativ zaměřených na deradikalizaci a spolupráce s dotčenými komunitami s cílem dosáhnout trvalé prevence radikalizace ve společnosti.
- (3) Potírání teroristického obsahu online, který je součástí širšího problému nezákonného obsahu online, vyžaduje kombinaci legislativních, nelegislativních a dobrovolných opatření založených na spolupráci mezi orgány a poskytovateli hostingových služeb při plném dodržování základních práv.
- (4) Aktivní poskytovatelé hostingových služeb na internetu hrají v digitální ekonomice důležitou úlohu, protože zajišťují spojení mezi podniky a občany, zprostředkovávají veřejnou diskuzi, šíření a přijímání informací, názorů a myšlenek a tím významně přispívají k inovacím, ekonomickému růstu a tvorbě pracovních míst v Unii. Avšak služby poskytovatelů hostingových služeb jsou v některých případech zneužívány třetími stranami k provádění nezákonné činnosti online. Velké znepokojení vzbuzuje zneužívání těchto služeb teroristickými skupinami a jejich příznivci k šíření teroristického obsahu online za účelem šíření jejich myšlenek, radikalizace a náboru stoupenců a napomáhání a řízení teroristické činnosti.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 110, 22.3.2019, s. 67.

⁽²⁾ Postoj Evropského parlamentu ze dne 17. dubna 2019 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a postoj Rady v prvním čtení ze dne 16. března 2021 (Úř. věst. C 135, 16.4.2021, s. 1). Postoj Evropského parlamentu ze dne 28. dubna 2021 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku).

- (5) Ačkoli přítomnost teroristického obsahu online není jediným faktorem, ukázala se být katalyzátorem radikalizace jednotlivců, jež může vést k teroristickým činům, a má proto závažné negativní dopady na uživatele, občany a celou společnost, ale také na poskytovatele internetových služeb, na jejichž platformách se takový obsah nachází, neboť se tím narušuje důvěra jejich uživatelů a dochází k poškozování jejich obchodních modelů. Vzhledem k tomu, že poskytovatelé hostingových služeb zastávají ústřední úlohu a mají k dispozici technologické prostředky a kapacity související s poskytovanými službami, mají ve vztahu ke společnosti zvláštní odpovědnost chránit své poskytované služby před zneužitím teroristy a účastnit se potírání teroristického obsahu, který je prostřednictvím jejich služeb online šířen, přičemž musejí zohlednit zásadní význam svobody projevu, včetně svobody přijímat a rozšiřovat informace a myšlenky v otevřené a demokratické společnosti.
- (6) Úsilí v potírání teroristického obsahu online bylo na úrovni Unie započato v roce 2015 v rámci dobrovolné spolupráce mezi členskými státy a poskytovateli hostingových služeb. Má-li být dostupnost teroristického obsahu online dále snižována a má-li být tento rychle narůstající problém náležitě vyřešen, je třeba toto úsilí doplnit o jasný legislativní rámec. Tento legislativní rámec navazuje na dobrovolné úsilí, které bylo podpořeno doporučením Komise (EU) 2018/334 ⁽³⁾, a reaguje na výzvy Evropského parlamentu, aby byla posílena opatření zaměřená na boj proti nezákonnému a škodlivému obsahu online, v souladu s horizontálním rámcem zavedeným směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ⁽⁴⁾ a Evropskou radou, v zájmu účinnějšího identifikování a odstraňování obsahu online, jenž podněcuje k teroristickým činům.
- (7) Tímto nařízením by nemělo být dotčeno uplatňování směrnice 2000/31/ES. Především by pak opatření přijatá poskytovatelem hostingových služeb v souladu s tímto nařízením, a to včetně jakýchkoli zvláštních opatření, neměla sama o sobě vést k tomu, že se na poskytovatele hostingových služeb přestane vztahovat výjimka z odpovědnosti stanovená uvedenou směrnicí. Tímto nařízením nejsou dotčeny pravomoci vnitrostátních orgánů a soudů stanovit odpovědnost poskytovatelů hostingových služeb v případech, kdy nejsou splněny podmínky pro výjimku z odpovědnosti podle uvedené směrnice.
- (8) V případě rozporu mezi tímto nařízením a směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU ⁽⁵⁾, pokud jde o ustanovení upravující audiovizuální mediální služby ve smyslu čl. 1 odst. 1 písm. a) uvedené směrnice, by měla mít přednost směrnice 2010/13/EU. Tím by neměly být dotčeny povinnosti podle tohoto nařízení, a to zejména pokud jde o poskytovatele platform pro sdílení videonahrávek.
- (9) Toto nařízení by mělo stanovit pravidla týkající se boje proti zneužívání hostingových služeb k šíření teroristického obsahu online, jež mají zaručit hladké fungování vnitřního trhu. Tato pravidla by měla plně respektovat základní práva chráněná v Unii, a zejména práva zaručená Listinou základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“).
- (10) Účelem tohoto nařízení je přispět k ochraně veřejné bezpečnosti a současně stanovit náležité a účinné záruky k zajištění ochrany základních práv včetně práva na respektování soukromého života, práva na ochranu osobních údajů, práva na svobodu projevu, a to včetně práva přijímat a rozšiřovat informace, práva na svobodu podnikání a práva na účinnou právní ochranu. Rovněž je zakázána jakákoliv diskriminace. Příslušné orgány a poskytovatelé hostingových služeb by měli přijímat pouze opatření, která jsou nutná, vhodná a přiměřená v demokratické společnosti, a to s ohledem na zvláštní význam svobody projevu a informací a svobody a plurality sdělovacích prostředků, které představují základní pilíře pluralitní a demokratické společnosti a zároveň jsou hodnotami, na kterých je Unie založena. Opatření, která se týkají svobody projevu a informací, by měla být cíleně zaměřená, aby sloužila k potírání šíření teroristického obsahu online, avšak zároveň ctíla právo legálně přijímat a rozšiřovat informace, a přitom zohledňovala ústřední úlohu, kterou poskytovatelé hostingových služeb zastávají při zprostředkování veřejné diskuse a šíření a přijímání faktů, názorů a myšlenek v souladu se zákonem. Účinná opatření online proti teroristickému obsahu online a ochrana svobody projevu a informací nejsou protichůdnými cíli, nýbrž cíli, které se vzájemně doplňují a posilují.

⁽³⁾ Doporučení Komise (EU) 2018/334 ze dne 1. března 2018 o opatřeních pro efektivní boj proti nezákonnému obsahu online (Úř. věst. L 63, 6.3.2018, s. 50).

⁽⁴⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu (směrnice o elektronickém obchodu) (Úř. věst. L 178, 17.7.2000, s. 1).

⁽⁵⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU ze dne 10. března 2010 o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) (Úř. věst. Úř. věst. L 95, 15.4.2010, s. 1).

- (11) Aby se vyjasnilo, jaká opatření mají poskytovatelé hostingových služeb a příslušné orgány přijmout proti šíření teroristického obsahu online, mělo by toto nařízení stanovit definici „teroristického obsahu“ pro preventivní účely, která bude v souladu s definicemi příslušných trestných činů stanovenými ve směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/541 ⁽⁶⁾. Jelikož je třeba bojovat proti nejškodlivější teroristické propagandě online, měla by tato definice zahrnovat materiál, který podněcuje nebo získává jiné osoby ke spáchání nebo přispění ke spáchání teroristických trestných činů, získává jiné osoby k účasti na činnostech teroristické skupiny nebo glorifikuje teroristické činnosti, mimo jiné i šířením materiálu zobrazujícího teroristický útok. Tato definice by měla rovněž zahrnovat materiál, který poskytuje návod k výrobě nebo použití výbušnin, palných nebo jiných zbraní nebo škodlivých či nebezpečných látek, jakož i chemických, biologických, radiologických a jaderných (CBRN) látek, nebo k jiným specifickým metodám či technikám, včetně výběru cílů, za účelem spáchání nebo přispění ke spáchání teroristických trestných činů. Takový materiál zahrnuje text, obrazy, zvukové nahrávky a videa, jakož i živý přenos teroristických trestných činů, jež vyvolávají nebezpečí, že mohou být spáchány další takové trestné činy. Při posuzování, zda je materiál teroristickým obsahem ve smyslu tohoto nařízení, by příslušné orgány a poskytovatelé hostingových služeb měli zohlednit faktory, jakými jsou povaha a znění výroků či projevů, kontext, ve kterém byly učiněny, a jejich potenciál přivodit škodlivé důsledky, pokud jde o bezpečnost a ochranu osob. Skutečnost, že byl materiál vytvořen osobou, skupinou či subjektem zařazenými na unijní seznam osob, skupin a subjektů zapojených do teroristických trestných činů, na které se vztahují omezující opatření, lze jej osobě, skupině nebo subjektu přičítat nebo je šířen jejich jménem, by mělo být při posouzení důležitým faktorem.
- (12) Za teroristický obsah by neměl být považován materiál šířený pro vzdělávací, žurnalistické, umělecké nebo výzkumné účely nebo pro osvětové účely namířené proti teroristické činnosti. Při určování toho, zda je materiál poskytnutý poskytovatelem obsahu „teroristickým obsahem“ ve smyslu tohoto nařízení, by mělo být zohledněno zejména právo na svobodu projevu a informací, včetně svobody a plurality sdělovacích prostředků, a svoboda umění a věd. Zejména v případech, kdy poskytovatel obsahu nese redakční odpovědnost, by každé rozhodnutí týkající se odstranění šířeného materiálu mělo zohledňovat standardy novinářské práce stanovené v předpisech upravujících oblast tisku nebo sdělovacích prostředků v souladu s právem Unie včetně Listiny. Navíc by nemělo být za teroristický obsah považováno vyjadřování radikálních, polemických či kontroverzních názorů ve veřejné diskuzi o citlivých politických otázkách.
- (13) V zájmu účinného potírání šíření teroristického obsahu online a zároveň v zájmu zajištění respektování soukromého života jednotlivců by se toto nařízení mělo vztahovat na poskytovatele služeb informační společnosti, kteří na žádost uživatele služby uchovávají a veřejně šíří jím poskytnutý materiál nebo informace, bez ohledu na to, zda je uchovávání a veřejné šíření těchto informací a materiálu pouze technické, automatické nebo pasivní povahy. Pojem „uchovávání“ by se mělo rozumět držení dat uložených v paměti fyzického nebo virtuálního serveru. Poskytovatelé služeb „prostého přenosu“ a služeb ukládání do vyrovnávací paměti (tzv. „caching“), jakož i jiných služeb poskytovaných v jiných vrstvách internetové infrastruktury, které uchovávání nezahrnují, jako jsou registry a registrátoři, poskytovatelé systémů doménových jmen (DNS), platební služby nebo služby ochrany před distribuovaným odepřením služby (DDoS), by proto do oblasti působnosti tohoto nařízení spadat neměli.
- (14) Pojem „veřejné šíření“ by měl zahrnovat zpřístupňování informací potenciálně neomezenému počtu osob, kdy je uživateli obecně umožněn snadný přístup k informacím, aniž by byl ze strany poskytovatele obsahu požadován jakýkoliv další krok, a to bez ohledu na to, zda tyto osoby přístup k daným informacím skutečně využijí. Proto pokud přístup k informacím vyžaduje registraci nebo přijetí do určité skupiny uživatelů, měly by se tyto informace považovat za veřejně šířené pouze v případě, že k registraci uživatelů usilujících o přístup k informacím nebo k jejich přijetí do skupiny dochází automaticky, aniž by proběhlo lidské rozhodnutí nebo výběr osob, jimž se přístup udělí. Do oblasti působnosti tohoto nařízení by neměly spadat interpersonální komunikační služby ve smyslu čl. 2 bodu 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1972 ⁽⁷⁾, jako jsou e-maily nebo služby zaslání soukromých zpráv. Informace by měly být považovány za uchovávané a veřejně šířené ve smyslu tohoto

⁽⁶⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/541 ze dne 15. března 2017 o boji proti terorismu, kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2002/475/SVV a mění rozhodnutí Rady 2005/671/SVV (Úř. věst. L 88, 31.3.2017, s. 6).

⁽⁷⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1972 ze dne 11. prosince 2018, kterou se stanoví evropský kodex pro elektronické komunikace (Úř. věst. L 321, 17.12.2018, s. 36).

nařízení, pouze pokud jsou tyto činnosti vykonávány na základě přímé žádosti poskytovatele obsahu. Proto by se toto nařízení nemělo vztahovat na poskytovatele služeb, jako je cloudová infrastruktura, které jsou poskytovány na žádost jiných stran než poskytovatelů obsahu a ze kterých mají poskytovatelé obsahu pouze nepřímý prospěch. Toto nařízení by se mělo vztahovat například na poskytovatele služeb sociálních médií, služeb sdílení videa, obrazového a zvukového materiálu, jakož i služeb sdílení souborů a jiných cloudových služeb, pokud jsou tyto služby využívány k veřejnému zpřístupnění uchovávaných informací na přímou žádost poskytovatele obsahu. Pokud poskytovatel hostingových služeb nabízí více služeb, mělo by se toto nařízení vztahovat pouze na služby, které spadají do jeho oblasti působnosti.

- (15) Teroristický obsah je často veřejně šířen prostřednictvím služeb poskytovaných poskytovateli hostingových služeb usazenými ve třetích zemích. Aby byli uživatelé v Unii chráněni a aby bylo zajištěno, že se na všechny poskytovatele hostingových služeb působící na jednotném digitálním trhu vztahují stejné požadavky, mělo by se toto nařízení použít na všechny poskytovatele příslušných služeb nabízených v Unii bez ohledu na zemi, kde mají hlavní provozovnu. Mělo by se mít za to, že poskytovatel hostingových služeb nabízí služby v Unii, pokud umožňuje fyzickým nebo právnickým osobám v jednom či více členských státech využívat své služby a má-li s tímto členským státem nebo s těmito členskými státy podstatné spojení.
- (16) Podstatné spojení s Unii by mělo existovat, pokud má poskytovatel hostingových služeb provozovnu v Unii, jeho služeb využívá významný počet uživatelů v jednom nebo více členských státech nebo jsou jeho činnosti zaměřeny na jeden nebo více členských států. Zaměření činností na jeden nebo více členských států by mělo být určeno na základě všech relevantních okolností, včetně takových faktorů, jako je používání jazyka či měny obecně používaných v dotčeném členském státě nebo možnost objednání zboží či služeb z tohoto členského státu. Uvedené zaměření by mohlo být též odvozeno od dostupnosti aplikace v obchodě s aplikacemi příslušného členského státu, od používání místních reklam nebo reklam v jazyce obecně používaném v dotčeném členském státě nebo od řešení vztahů se zákazníky, jako je poskytování zákaznického servisu v jazyce obecně používaném v tomto členském státě. Podstatné spojení by mělo být předpokládáno i v případě, že poskytovatel hostingových služeb zaměřuje svoje činnosti na jeden nebo více členských států, jak stanoví čl. 17 odst. 1 písm. c) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012⁽⁸⁾. Pouhá dostupnost internetové stránky, e-mailové adresy nebo jiných kontaktních údajů poskytovatele hostingových služeb v jednom nebo více členských státech by sama o sobě neměla být dostatečná k tomu, aby zakládala podstatné spojení. Kromě toho by poskytování služby s cílem pouhého souladu se zákazem diskriminace, jak jej stanoví nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/302⁽⁹⁾, nemělo být považováno za to, že zakládá podstatné spojení s Unii.
- (17) Je třeba harmonizovat postup a povinnosti vyplývající z příkazů k odstranění, kterými se po posouzení příslušnými orgány poskytovatelům hostingových služeb ukládá, aby odstranili teroristický obsah nebo znemožnili přístup k němu. S ohledem na rychlost šíření teroristického obsahu napříč online službami by měla být poskytovatelům hostingových služeb uložena povinnost zajistit, aby byl teroristický obsah určený v příkazu k odstranění odstraněn nebo přístup k němu znemožněn ve všech členských státech do jedné hodiny od přijetí příkazu k odstranění. Vyjma řádně odůvodněných naléhavých případů by měl příslušný orgán poskytnout poskytovateli hostingových služeb informace o postupech a platných lhůtách alespoň dvanáct hodin před vydáním prvního příkazu k odstranění vůči tomuto poskytovateli hostingových služeb. Takovéto řádně odůvodněné naléhavé případy nastanou, pokud by odstranění teroristického obsahu nebo znemožnění přístupu k němu později než jednu hodinu od obdržení příkazu k odstranění způsobilo vážnou újmu, například bezprostředního ohrožení života nebo fyzické integrity osoby, nebo pokud by tento obsah zobrazoval právě probíhající události, které působí újmu na životě nebo fyzické integritě osoby. Příslušný orgán by měl určit, zda se jedná o naléhavý případ, a své rozhodnutí v příkazu k odstranění řádně odůvodnit. Pokud poskytovatel hostingových služeb nemůže příkaz k odstranění splnit do jedné hodiny od jeho přijetí z důvodu vyšší moci nebo faktické nemožnosti, včetně objektivně opodstatněných technických nebo provozních důvodů, měl by o tom co nejdříve informovat vydávající příslušný orgán a příkaz k odstranění splnit, jakmile se situace vyřeší.

⁽⁸⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. L 351, 20.12.2012, s. 1).

⁽⁹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/302 ze dne 28. února 2018 o řešení neoprávněného zeměpisného blokování a dalších forem diskriminace založených na státní příslušnosti, místě bydliště či místě usazení zákazníků v rámci vnitřního trhu a o změně nařízení (ES) č. 2006/2004 a (EU) 2017/2394 a směrnice 2009/22/ES (Úř. věst. L 60 I, 2.3.2018, s. 1).

- (18) Příkaz k odstranění by měl obsahovat odůvodnění pro označení materiálu, který má být odstraněn nebo k němuž má být znemožněn přístup, za teroristický obsah a poskytovat informace dostatečné pro lokalizaci tohoto obsahu s uvedením přesné adresy URL a v případě potřeby veškerých dalších doplňujících informací, jako je například snímek obrazovky zachycující daný obsah. Odůvodnění by mělo poskytovateli hostingových služeb a v konečném důsledku i poskytovateli obsahu umožnit účinně vykonat své právo na soudní nápravu. Poskytnutí odůvodnění by nemělo zahrnovat zveřejnění citlivých informací, které by mohly ohrozit probíhající vyšetřování.
- (19) Příslušný orgán by měl příkaz k odstranění předložit přímo kontaktnímu místu určenému nebo zřízenému poskytovatelem hostingových služeb pro účely tohoto nařízení elektronickými prostředky umožňujícími vytvoření písemného záznamu za podmínek, jež poskytovateli hostingových služeb umožňují ověřit pravost příkazu, včetně přesnosti data a času odeslání a přijetí příkazu, například zabezpečenou e-mailovou poštou nebo platformou nebo jinými zabezpečenými kanály, včetně těch, které dá k dispozici poskytovatel hostingových služeb, a to v souladu s právními předpisy Unie na ochranu osobních údajů. Tento požadavek by mělo být možné splnit například s využitím kvalifikovaných služeb elektronického doporučeného doručování, jak stanoví nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014⁽¹⁰⁾. Má-li poskytovatel hostingových služeb hlavní provozovnu nebo právního zástupce s bydlištěm nebo usazením v jiném členském státě, než je členský stát vydávajícího příslušného orgánu, měla by být kopie příkazu k odstranění současně zaslána příslušnému orgánu tohoto členského státu.
- (20) Příslušný orgán členského státu, v němž má poskytovatel hostingových služeb hlavní provozovnu nebo v němž má jeho právní zástupce bydliště nebo je usazen, by měl mít možnost příkaz k odstranění vydaný příslušnými orgány jiného členského státu přezkoumat s cílem určit, zda závažně nebo zjevně neporušuje toto nařízení nebo základní práva zakotvená v Listině. Poskytovatel obsahu i poskytovatel hostingových služeb by měli mít právo požádat o takový přezkum příslušným orgánem v členském státě, v němž má poskytovatel hostingových služeb hlavní provozovnu nebo v němž má jeho právní zástupce bydliště nebo je usazen. Pokud je taková žádost podána, měl by daný příslušný orgán přijmout rozhodnutí, zda u příkazu k odstranění došlo k takovým porušením. Pokud uvedené rozhodnutí taková porušení konstatuje, měl by příkaz k odstranění pozbýt právních účinků. Přezkum by měl být proveden urychleně, aby bylo zajištěno co nejrychlejší obnovení chybně odstraněného obsahu nebo obsahu, ke kterému byl znemožněn přístup.
- (21) Poskytovatelé hostingových služeb vystavení teroristickému obsahu by měli do svých podmínek, pokud je stanovili, zařadit ustanovení týkající se boje proti zneužívání jejich služeb k veřejnému šíření teroristického obsahu. Měli by tato ustanovení uplatňovat s řádnou péčí, transparentně, přiměřeně a nediskriminačně.
- (22) S ohledem na rozsah problému a rychlost, jíž je k efektivnímu identifikování a odstraňování teroristického obsahu zapotřebí, představují zásadní prvek v potírání šíření teroristického obsahu online účinná a přiměřená zvláštní opatření. Poskytovatelé hostingových služeb vystavení teroristickému obsahu by měli za účelem omezení dostupnosti teroristického obsahu v rámci svých služeb zavést zvláštní opatření, přičemž by měli zohlednit rizika a míru vystavení teroristickému obsahu, jakož i dopady na práva třetích stran a informace ve veřejném zájmu. Poskytovatelé hostingových služeb by měli určit, jaká vhodná, účinná a přiměřená zvláštní opatření by měla být zavedena s cílem identifikovat a odstraňovat teroristický obsah. Zvláštní opatření by mohla zahrnovat vhodná technická nebo provozní opatření nebo capacity, jako například personální obsazení nebo technické prostředky pro identifikaci a rychlé odstranění teroristického obsahu nebo znemožnění přístupu k němu, mechanismy umožňující uživatelům oznamovat nebo označovat domnělý teroristický obsah nebo jakákoli jiná opatření, která poskytovatel hostingových služeb považuje za vhodná a účinná pro řešení problému dostupnosti teroristického obsahu v rámci svých služeb.
- (23) Při zavádění zvláštních opatření by měli poskytovatelé hostingových služeb zajistit, aby bylo zachováno právo uživatelů na svobodu projevu a informací, jakož i svoboda a pluralita sdělovacích prostředků, jak jsou chráněny Listinou. Kromě požadavků stanovených právními předpisy, včetně právních předpisů na ochranu osobních údajů, by měli poskytovatelé hostingových služeb jednat s náležitou péčí a v příslušných případech zavést záruky, ve vhodných případech včetně lidského dohledu a ověřování, s cílem vyhnout se neúmyslným a chybným rozhodnutím vedoucím k odstranění obsahu, který není teroristickým obsahem, nebo ke znemožnění přístupu k němu.

⁽¹⁰⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES (Úř. věst. L 257, 28.8.2014, s. 73).

- (24) Poskytovatel hostingových služeb by měl příslušnému orgánu oznamovat zavedená zvláštní opatření, aby mohl tento orgán určit, zda jsou opatření účinná a přiměřená a zda, jsou-li využívány automatizované prostředky, má poskytovatel hostingových služeb k dispozici nezbytné kapacity lidského dohledu a ověřování. Při posuzování účinnosti a přiměřenosti opatření by příslušné orgány měly zohlednit relevantní parametry včetně počtu příkazů k odstranění obsahu vydaných vůči poskytovateli hostingových služeb, velikosti a ekonomických možností poskytovatele hostingových služeb a dopadů jeho služeb z hlediska šíření teroristického obsahu, například podle počtu uživatelů v Unii, jakož i záruky zavedené proti zneužívání jeho služeb k šíření teroristického obsahu online.
- (25) Považuje-li příslušný orgán zavedená zvláštní opatření za nedostatečná k řešení rizik, měl by mít možnost požadovat přijetí dodatečných vhodných, účinných a přiměřených zvláštních opatření. Požadavek na provedení takových dodatečných zvláštních opatření by neměl vést k obecné povinnosti dohledu nebo povinnosti aktivně vyhledávat skutečnosti ve smyslu čl. 15 odst. 1 směrnice 2000/31/ES, ani k povinnosti používat automatizované nástroje. Nicméně poskytovatelé hostingových služeb by měli mít možnost používat automatizované nástroje, pokud to považují za vhodné a nezbytné k účinnému řešení zneužívání svých služeb k šíření teroristického obsahu.
- (26) Povinnost poskytovatelů hostingových služeb zachovávat odstraněný obsah a související údaje by měla být uložena pro konkrétní účely a časově omezena na nezbytnou dobu. Požadavek na zachovávání je třeba rozšířit na související údaje v rozsahu, ve kterém by jinak v důsledku odstranění dotčeného teroristického obsahu došlo ke ztrátě takových údajů. Související údaje mohou mimo jiné obsahovat údaje o účastnících, zejména údaje týkající se totožnosti poskytovatele obsahu, či údaje o přístupu, například údaje o datu a času použití poskytovatelem obsahu a přihlášení ke službě či odhlášení z ní, společně s IP adresou přidělenou poskytovateli obsahu poskytovatelem služby přístupu na internet.
- (27) Povinnost zachovávat obsah pro účely správního či soudního přezkumného řízení je nutná a důvodná, mají-li být zajištěny účinné prostředky nápravy pro poskytovatele obsahu, jejichž obsah byl odstraněn nebo k němu byl znemožněn přístup, a mají-li být zajištěno obnovení daného obsahu v závislosti na výsledku uvedených řízení. Povinnost zachovávat materiál pro účely vyšetřování nebo stíhání je důvodná a nutná s ohledem na hodnotu, kterou by mohl tento materiál mít pro účely narušení či prevence teroristické činnosti. Proto by zachovávání odstraněného teroristického obsahu pro účely prevence, odhalování, vyšetřování a stíhání teroristických trestných činů mělo být rovněž považováno za důvodné. Teroristický obsah a s ním spojené údaje měly být zachovávány pouze po nezbytnou dobu umožňující donucovacím orgánům teroristický obsah zkontrolovat a rozhodnout, zda ho bude pro uvedené účely zapotřebí. Pro účely prevence, odhalování, vyšetřování a stíhání teroristických trestných činů by vyžadované zachovávání mělo být omezeno na údaje, které jsou pravděpodobně spojeny s teroristickými trestnými činy, a mohly by tudíž přispět ke stíhání teroristických trestných činů nebo prevenci závažných rizik pro veřejnou bezpečnost. Pokud poskytovatelé hostingových služeb odstraní materiál nebo znemožní přístup k němu zejména prostřednictvím svých zvláštních opatření, měli by neprodleně informovat příslušné orgány o obsahu, který zahrnuje informace ohledně bezprostředního ohrožení života nebo podezření na teroristický trestný čin.
- (28) V zajištění přiměřenosti by lhůta pro zachovávání měla být omezena na šest měsíců, aby měli poskytovatelé obsahu dostatečný čas na zahájení příslušného správního či soudního přezkumného řízení nebo aby byl donucovacím orgánům umožněn přístup k relevantním údajům pro účely vyšetřování a stíhání teroristických trestných činů. Tuto lhůtu by ovšem mělo být možné na žádost příslušného orgánu nebo soudu prodloužit na nezbytnou dobu, pokud jsou zmíněná řízení zahájena, ale nejsou v uvedené šestiměsíční lhůtě ukončena. Doba zachovávání by měla být dostatečná, aby umožnila donucovacím orgánům zachovat nezbytný materiál související s vyšetřováním a stíháním a současně zajistila rovnováhu ve vztahu k základním právům.
- (29) Tímto nařízením by neměly být dotčeny procesní záruky ani procesní vyšetřovací opatření vztahující se k přístupu k obsahu a souvisejícím údajům zachovávaným pro účely vyšetřování a stíhání teroristických trestných činů, jak jsou upraveny právem Unie nebo vnitrostátním právem.

- (30) Pro posílení odpovědnosti poskytovatelů hostingových služeb vůči uživatelům a pro posílení důvěry občanů v jednotný digitální trh je zásadní, aby politiky těchto poskytovatelů týkající se teroristického obsahu byly transparentní. Poskytovatelé hostingových služeb, kteří v daném kalendářním roce přijali, nebo se od nich požadovalo, aby přijali kroky podle tohoto nařízení, by měli zveřejňovat výroční zprávy o transparentnosti obsahující informace o krocích přijatých v souvislosti s identifikací a odstraňováním teroristického obsahu.
- (31) Příslušné orgány by měly zveřejňovat výroční zprávy o transparentnosti obsahující informace o počtu příkazů k odstranění, počtu případů, kdy příkaz nebyl proveden, počtu rozhodnutí o zvláštních opatřeních, počtu případů podléhajících správnímu nebo soudnímu přezkumnému řízení a počtu rozhodnutí o uložení sankcí.
- (32) Právo na účinnou právní ochranu je zakotveno v článku 19 Smlouvy o Evropské unii (dále jen „Smlouva o EU“) a v článku 47 Listiny. Každá fyzická nebo právnická osoba má právo na účinnou právní ochranu u příslušného vnitrostátního soudu, pokud jde o opatření přijatá na základě tohoto nařízení, která se mohou nepříznivě dotknout práv této osoby. Uvedené právo by mělo zahrnovat zejména možnost pro poskytovatele hostingových služeb a poskytovatele obsahu účinně napadnout příkazy k odstranění nebo rozhodnutí vyplývající z přezkumu příkazů k odstranění podle tohoto nařízení u soudu členského státu, jehož příslušné orgány vydaly příkaz k odstranění nebo přijaly rozhodnutí, jakož i možnost pro poskytovatele hostingových služeb účinně napadnout rozhodnutí týkající se zvláštních opatření či sankcí u soudu členského státu, jehož příslušný orgán takové rozhodnutí přijal.
- (33) Postupy řešení stížností představují nezbytné záruky proti chybnému odstranění obsahu online nebo znemožnění přístupu k němu, pokud je tento obsah chráněn na základě svobody projevu a informací. Poskytovatelé hostingových služeb by proto měli zavést uživatelsky vstřícné mechanismy pro podávání stížností a zajistit, aby byly stížnosti řešeny urychleně a zcela transparentně ve vztahu k poskytovateli obsahu. Požadavkem, aby poskytovatelé hostingových služeb obnovili obsah, který byl chybně odstraněn nebo k němuž byl chybně znemožněn přístup, by neměla být dotčena možnost, aby poskytovatelé hostingových služeb prosazovali vlastní podmínky.
- (34) Účinná právní ochrana v souladu s článkem 19 Smlouvy o EU a článkem 47 Listiny vyžaduje, aby byli poskytovatelé obsahu schopni zjistit důvody, na základě kterých byl jimi poskytnutý obsah odstraněn nebo k němu byl znemožněn přístup. Pro tento účel by měl poskytovatel hostingových služeb poskytovateli obsahu zpřístupnit informace umožňující jeho odstranění nebo znemožnění přístupu k němu napadnout. V závislosti na okolnostech by poskytovatelé hostingových služeb mohli nahradit obsah, který byl odstraněn nebo ke kterému byl znemožněn přístup, sdělením o tom, že obsah byl odstraněn nebo k němu byl znemožněn přístup v souladu s tímto nařízením. Další informace o důvodech odstranění nebo znemožnění přístupu a prostředcích nápravy v případě takového odstranění nebo znemožnění přístupu by měly být poskytnuty na žádost poskytovatele obsahu. Rozhodnou-li se příslušné orgány, že z důvodu veřejné bezpečnosti, a to i v kontextu vyšetřování, je nevhodné či kontraproduktivní informovat o odstranění obsahu nebo znemožnění přístupu k němu přímo poskytovatele obsahu, měli by odpovídajícím způsobem informovat poskytovatele hostingových služeb.
- (35) Pro účely tohoto nařízení by měly členské státy určit příslušné orgány. To by nemělo nutně znamenat zřízení nového orgánu a funkcemi stanovenými tímto nařízením by mělo být možné pověřit i některý stávající orgán. Toto nařízení by mělo vyžadovat, aby byly určeny orgány příslušné pro vydávání příkazů k odstranění, přezkum příkazů k odstranění, dohled nad zvláštními opatřeními a ukládání sankcí, přičemž by každý členský stát měl mít možnost rozhodnout o počtu jím určených příslušných orgánů a o tom, zda se bude jednat o orgány správní, donucovací či soudní. Členské státy by měly zajistit, aby příslušné orgány plnily své úkoly objektivně a nediskriminačně a aby v souvislosti s plněním úkolů podle tohoto nařízení nevyžadovaly ani nepřijímaly pokyny od žádného jiného subjektu. To by nemělo bránit dohledu v souladu s vnitrostátním ústavním právem. Členské státy by měly Komisi oznámit příslušné orgány určené podle tohoto nařízení Komisi a ta by měla zveřejnit online rejstřík příslušných orgánů. Tento online rejstřík by měl být snadno dostupný, aby poskytovatelům hostingových služeb usnadnil rychlé ověření pravosti příkazů k odstranění.

- (36) Aby se zabránilo zdvojování úsilí a možným zásahům do vyšetřování a minimalizovala se zátěž dotčených poskytovatelů hostingových služeb, měly by si příslušné orgány před vydáním příkazů k odstranění vyměňovat informace, koordinovat činnosti a spolupracovat mezi sebou a případně také s Europol. Při rozhodování o vydání příkazu k odstranění by měl příslušný orgán náležitě zohlednit jakékoli upozornění na zásah do zájmů vyšetřování („sladění činností“). Je-li příslušný orgán informován příslušným orgánem jiného členského státu o existujícím příkazu k odstranění, neměl by být vydán příkaz k odstranění týkající se téže věci. Při provádění ustanovení tohoto nařízení by Europol mohl poskytovat podporu v souladu se svým mandátem a stávajícím právním rámcem.
- (37) Za účelem zajištění účinného a dostatečně soudržného provádění zvláštních opatření přijatých poskytovateli hostingových služeb by příslušné orgány měly koordinovat činnosti a vzájemně spolupracovat, pokud jde o komunikaci s poskytovateli hostingových služeb ohledně příkazů k odstranění a identifikace, provádění a hodnocení zvláštních opatření. Koordinace a spolupráce jsou nutné také ve vztahu k ostatním opatřením pro provádění tohoto nařízení, včetně přijímání a ukládání sankcí. Komise by měla tuto koordinaci a spolupráci usnadňovat.
- (38) Je nezbytné, aby byl příslušný orgán členského státu zodpovědný za ukládání sankcí v plném rozsahu informován o vydávání příkazů k odstranění a následné komunikaci mezi poskytovatelem hostingových služeb a příslušnými orgány jiných členských států. Pro tento účel by měly členské státy zajistit vhodné a bezpečné komunikační cesty a mechanismy, které umožní včasné sdílení relevantních informací.
- (39) Za účelem zprostředkování rychlé komunikace mezi příslušnými orgány a s poskytovateli hostingových služeb a zabránění zdvojování úsilí by členské státy měly být vybízeny k tomu, aby využívaly specializované nástroje vyvinuté Europol, jako stávající aplikaci pro správu hlášení obsahu na internetu (Internet Referral Management application) nebo nástroje, které ji nahradí.
- (40) Jakožto účinný a rychlý způsob, jak zvyšovat informovanost poskytovatelů hostingových služeb o konkrétním obsahu dostupném v rámci jejich služeb a umožnit jim urychleně jednat, se osvědčila hlášení ze strany členských států a Europolu. Tato hlášení, která tvoří mechanismus upozorňování poskytovatelů hostingových služeb na informace, jež by mohly být považovány za teroristický obsah, umožňující poskytovateli hostingových služeb, aby sám dobrovolně posoudil soulad tohoto obsahu s jeho vlastními podmínkami, by měla zůstat k dispozici jako doplněk příkazů k odstranění. Konečné rozhodnutí, zda obsah odstranit, protože není v souladu s podmínkami poskytovatele hostingových služeb, je i nadále na poskytovateli hostingových služeb. Tímto nařízením by neměl být dotčen mandát Europolu stanovený nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/794⁽¹⁾. Žádné ustanovení tohoto nařízení by proto nemělo být chápáno tak, že členským státům a Europolu brání používat hlášení jako nástroj pro potírání teroristického obsahu online.
- (41) S ohledem na obzvláště závažné důsledky některého teroristického obsahu online by poskytovatelé hostingových služeb měli neprodleně informovat relevantní orgány v dotčeném členském státě nebo příslušné orgány členského státu, kde jsou usazeni nebo mají právního zástupce, o teroristickém obsahu, který obnáší bezprostřední ohrožení života nebo podezření na teroristický trestný čin. Za účelem zajištění proporcionality by se tato povinnost měla omezovat na teroristické trestné činy vymezené v čl. 3 odst. 1 směrnice (EU) 2017/541. Z této povinnosti informovat by neměla vyplývat povinnost poskytovatelů hostingových služeb aktivně vyhledávat důkazy takového bezprostředního ohrožení života nebo podezření na teroristický trestný čin. Za dotčený členský stát by měl být považován členský stát, který je příslušný pro vyšetřování a stíhání uvedených teroristických trestných činů na základě státní příslušnosti pachatele nebo potenciální oběti trestného činu nebo cílového místa teroristického činu. V případě pochybností by měli poskytovatelé hostingových služeb předat informace Europolu, který by měl podniknout příslušné kroky v souladu se svým mandátem, což obnáší i předání informace relevantním vnitrostátním orgánům. Příslušné orgány členských států by měly mít možnost využít takové informace k přijetí vyšetřovacích opatření dostupných podle práva Unie nebo vnitrostátního práva.

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/794 ze dne 11. května 2016 o Agentuře Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva (Europol) a o zrušení a nahrazení rozhodnutí 2009/371/SVV, 2009/934/SVV, 2009/935/SVV, 2009/936/SVV a 2009/968/SVV (Úř. věst. L 135, 24.5.2016, s. 53).

- (42) Poskytovatelé hostingových služeb by měli určit nebo zřídit kontaktní místa, která umožní rychlé zpracování příkazů k odstranění obsahu. Kontaktní místo by mělo sloužit pouze k provozním účelům. Kontaktní místo by mělo sestávat z vyhrazeného prostředku, interního nebo externího, který umožní elektronické podávání příkazů k odstranění, a z technických nebo personálních prostředků umožňujících jejich rychlé zpracování. Není nutné, aby se kontaktní místo nacházelo v Unii. Poskytovatel hostingových služeb by měl mít možnost využít stávající kontaktní místo i pro účely tohoto nařízení, pokud je takové kontaktní místo schopno plnit funkce stanovené tímto nařízením. K zajištění toho, aby byl teroristický obsah odstraněn nebo byl k němu znemožněn přístup do jedné hodiny od přijetí příkazu k odstranění, mělo by být kontaktní místo poskytovatelů hostingových služeb vystavených teroristickému obsahu nepřetržitě dostupné. Informace o kontaktním místě by měly zahrnovat informace o jazyce, ve kterém se lze na kontaktní místo obracet. Za účelem umožnění komunikace mezi poskytovateli hostingových služeb a příslušnými orgány jsou poskytovatelé hostingových služeb vybízeni k tomu, aby umožnili komunikaci v jednom z úředních jazyků orgánů Unie, ve kterém jsou dostupné jejich podmínky.
- (43) Protože neexistuje obecný požadavek, aby poskytovatelé hostingových služeb zajistili fyzickou přítomnost na území Unie, je nutné jednoznačně určit členský stát, do jehož jurisdikce poskytovatel hostingových služeb nabízející služby v Unii spadá. Obecně platí, že poskytovatel hostingových služeb spadá do příslušnosti členského státu, v němž má hlavní provozovnu nebo v němž má jeho právní zástupce bydliště či je usazen. Tím by neměla být dotčena pravidla týkající se příslušnosti pro účely příkazů k odstranění a rozhodnutí vyplývajících z přezkumu příkazů k odstranění podle tohoto nařízení. Pokud však jde o poskytovatele hostingových služeb, který nemá v Unii žádnou provozovnu ani neurčil právního zástupce, měl by mít jurisdikci, a tedy možnost ukládat sankce kterýkoliv členský stát, a to za předpokladu, že je respektována zásada *ne bis in idem*.
- (44) Poskytovatelé hostingových služeb, kteří nemají provozovnu v Unii, by měli písemně určit právního zástupce, aby zajistili plnění povinností stanovených tímto nařízením a jejich vymáhání. Poskytovatelé hostingových služeb by měli mít možnost určit pro účely tohoto nařízení právního zástupce, který je již určen i pro jiné účely, a to za předpokladu, že tento právní zástupce je schopen plnit funkce stanovené v tomto nařízení. Právní zástupce by měl být zmocněn jednat jménem poskytovatele hostingových služeb.
- (45) Sankce jsou nezbytné k zajištění účinného provádění tohoto nařízení poskytovateli hostingových služeb. Členské státy by měly přijmout pravidla pro sankce, jež mohou být správní či trestní povahy, a v příslušných případech i vodítka pro ukládání pokut. Neplnění povinností v jednotlivých případech by mohlo podléhat sankcím při zohlednění zásady *ne bis in idem* a zásady proporcionality a při zajištění toho, že takové sankce zohledňují soustavná selhání. Sankce by mohly mít různou formu, včetně formálních upozornění v případě méně závažných porušení nebo finančních postihů v souvislosti se závažnějšími nebo soustavnými porušeními. Obzvláště přísné sankce by měly být ukládány v případě, že poskytovatel hostingových služeb soustavně neplní povinnost odstraňovat teroristický obsah či znemožňovat přístup k němu do jedné hodiny od přijetí příkazu k odstranění. Za účelem zajištění právní jistoty by mělo toto nařízení stanovit, která porušení podléhají sankcím a jaké okolnosti jsou významné pro posouzení druhu a výše takové sankce. Při stanovování, zda uložit finanční postih, je třeba náležitým způsobem zohlednit finanční situaci poskytovatele hostingových služeb. Příslušný orgán by navíc měl vzít v úvahu, zda je poskytovatel hostingových služeb začínajícím podnikem (start-up) nebo mikropodnikem či malým a středním podnikem ve smyslu doporučení Komise 2003/361/ES⁽¹²⁾. Měly by se rovněž zohlednit další okolnosti, jako například to, zda bylo jednání poskytovatele hostingových služeb objektivně neuvážené nebo zavrženímhodné či zda k porušení došlo z nedbalosti, nebo úmyslně. Členské státy by měly zajistit, aby sankce uložené za porušení tohoto nařízení nemotivovaly k odstraňování materiálu, který není teroristickým obsahem.
- (46) Spolupráci a výměnu informací mezi příslušnými orgány a poskytovateli hostingových služeb usnadňuje používání standardizovaných vzorů a umožňuje jim rychlejší a účelnější komunikaci. Obzvláště důležité je zajistit po přijetí příkazů k odstranění rychlé provedení opatření. Vzory snižují náklady na překlad a přispívají k vyššímu standardu daného postupu. Vzory pro odpovědi umožňují standardizovanou výměnu informací a jsou obzvláště důležité v případech, kdy nejsou poskytovatelé hostingových služeb schopni splnit příkaz k odstranění. Ověřené kanály pro předkládání dokumentů mohou zaručit autentičnost příkazů k odstranění obsahu, a to včetně přesnosti data a času odeslání a přijetí příkazu.

⁽¹²⁾ Doporučení Komise 2003/361/ES ze dne 6. května 2003 o definici mikropodniků, malých a středních podniků (Úř. věst. L 124, 20.5.2003, s. 36).

- (47) Za účelem provádění nezbytných rychlých změn obsahu vzorů, které mají být používány pro účely tohoto nařízení, by měla být na Komisi přenesena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování Evropské unie, pokud jde o změny příloh tohoto nařízení. Za účelem možnosti zohlednění technologického rozvoje a vývoje souvisejícího právního rámce by na Komisi měla být rovněž přenesena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci, s cílem doplnit toto nařízení o technické požadavky na elektronické prostředky využívané příslušnými orgány k předávání příkazů k odstranění. Je obzvláště důležité, aby Komise v rámci přípravné činnosti vedla odpovídající konzultace, a to i na odborné úrovni, a aby tyto konzultace probíhaly v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů⁽¹³⁾. Pro zajištění rovné účasti na vypracovávání aktů v přenesené pravomoci obdrží Evropský parlament a Rada veškeré dokumenty současně s odborníky z členských států, přičemž jejich odborníci mají automaticky přístup na zasedání skupin odborníků Komise, jež se věnují přípravě aktů v přenesené pravomoci.
- (48) Členské státy by měly shromažďovat informace o provádění tohoto nařízení. Členské státy by měly mít možnost využívat zprávy o transparentnosti poskytovatelů hostingových služeb a v případě potřeby je doplnit o podrobnější informace, jako jsou jejich vlastní zprávy o transparentnosti podle tohoto nařízení. Za účelem získání informací pro hodnocení provádění tohoto nařízení by měl být stanoven podrobný program monitorování výstupů, výsledků a dopadů tohoto nařízení.
- (49) Na základě zjištění a závěrů zprávy o provádění a výsledku monitorování by měla Komise provést hodnocení tohoto nařízení, a to do tří let od jeho vstupu v platnost. Hodnocení by mělo být založeno na kritériích účelnosti, nezbytnosti, účinnosti, proporcionality, relevantnosti, soudržnosti a přidané hodnoty Unie. Mělo by posoudit fungování různých provozních a technických opatření stanovených tímto nařízením, a to včetně účinnosti opatření pro zlepšení odhalování, identifikace a odstraňování teroristického obsahu online, účinnosti záruk a dopadů na potenciálně dotčená základní práva, jako jsou svoboda projevu a informací, včetně svobody a plurality sdělovacích prostředků, svobody podnikání a práva na soukromí a ochranu osobních údajů. Komise by měla rovněž posoudit dopad na potenciálně dotčené zájmy třetích stran.
- (50) Jelikož cíle tohoto nařízení, totiž zajištění hladkého fungování jednotného digitálního trhu zaměřením se na potírání šíření teroristického obsahu online, nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jich, z důvodu jeho rozsahu a účinků, může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o EU. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

ODDÍL I

OBEZNÁ USTANOVENÍ

Článek 1

Předmět a oblast působnosti

1. Toto nařízení stanoví jednotná pravidla týkající se boje proti zneužívání hostingových služeb k veřejnému šíření teroristického obsahu online, zejména pokud jde o:

- a) opodstatněné a přiměřené povinnosti náležité péče, které mají poskytovatelé hostingových služeb uplatňovat s cílem potírat veřejné šíření teroristického obsahu prostřednictvím jejich služeb a v případě potřeby zajistit rychlé odstranění tohoto obsahu nebo znemožnění přístupu k němu;

⁽¹³⁾ Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1.

b) opatření, která mají členské státy zavést v souladu s právem Unie a s výhradou vhodných záruk na ochranu základních práv, zejména svobodu projevu a informací v otevřené a demokratické společnosti, s cílem:

- i) identifikovat teroristický obsah a zajistit jeho rychlé odstranění poskytovateli hostingových služeb a
- ii) usnadnit spolupráci mezi příslušnými orgány členských států, poskytovateli hostingových služeb a případně Euro-polem.

2. Toto nařízení se vztahuje na poskytovatele hostingových služeb nabízející služby v Unii, pokud veřejně šíří informace, bez ohledu na místo, kde mají svou hlavní provozovnu.

3. Veřejně šířený materiál pro vzdělávací, žurnalistické, umělecké nebo výzkumné účely nebo pro účely předcházení terorismu nebo boje proti němu, včetně materiálu, který je vyjádřením polemických či kontroverzních názorů ve veřejné diskusi, se za teroristický obsah nepovažuje. Skutečný účel šíření a to, zda je veřejně šířen materiál k uvedeným účelům, se určí posouzením.

4. Tímto nařízením není dotčena povinnost ctít práva, svobody a zásady uvedené v článku 6 Smlouvy o EU a uplatňuje se, aniž jsou dotčeny základní zásady týkající se svobody projevu a informací, včetně svobody a plurality sdělovacích prostředků.

5. Tímto nařízením nejsou dotčeny směrnice 2000/31/ES a 2010/13/EU. Ve vztahu k audiovizuálním mediálním službám ve smyslu čl. 1 odst. 1 písm. a) směrnice 2010/13/EU má přednost směrnice 2010/13/EU.

Článek 2

Definice

Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

- 1) „poskytovatelem hostingových služeb“ poskytovatel služeb vymezených v čl. 1 písm. b) směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535 ⁽¹⁴⁾ a spočívajících v uchovávání informací poskytovaných poskytovatelem obsahu a na jeho žádost;
- 2) „poskytovatelem obsahu“ uživatel, který poskytl informace, které jsou nebo byly poskytovatelem hostingových služeb uloženy a veřejně šířeny;
- 3) „veřejným šířením“ zpřístupňování informací na žádost poskytovatele obsahu potenciálně neomezenému počtu osob;
- 4) „nabízením služeb v Unii“ umožnění fyzickým nebo právnickým osobám v jednom nebo více členských státech využívat služeb poskytovatele hostingových služeb, který má významné spojení s tímto členským státem nebo těmito členskými státy;
- 5) „významným spojením“ spojení poskytovatele hostingových služeb s jedním nebo více členskými státy vyplývající buď z jeho usazení v Unii, nebo z konkrétních kritérií, jakými jsou:
 - a) významný počet uživatelů jeho služeb v jednom nebo více členských státech; nebo
 - b) zaměření jeho činností na jeden nebo více členských států;
- 6) „teroristickými trestnými činy“ trestné činy vymezené v článku 3 směrnice (EU) 2017/541;

⁽¹⁴⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535 ze dne 9. září 2015 o postupu při poskytování informací v oblasti norem a technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti (Úř. věst. L 241, 17.9.2015, s. 1).

- 7) „teroristickým obsahem“ jeden nebo více z těchto druhů materiálu, totiž materiál, který:
- a) podněcuje ke spáchání některého z trestných činů uvedených v čl. 3 odst. 1 písm. a) až i) směrnice (EU) 2017/541, pokud takový materiál přímo či nepřímo, například formou glorifikace teroristických činů, obhájí páchání teroristických trestných činů, a vyvolává tím nebezpečí, že může být jeden či více takových trestných činů spáchán;
 - b) získává osobu nebo skupinu osob ke spáchání nebo přispění ke spáchání některého z trestných činů uvedených v čl. 3 odst. 1 písm. a) až i) směrnice (EU) 2017/541;
 - c) získává osobu nebo skupinu osob k účasti na činnostech teroristické skupiny ve smyslu čl. 4 písm. b) směrnice (EU) 2017/541;
 - d) poskytuje návod k výrobě nebo použití výbušnin, palných nebo jiných zbraní nebo škodlivých či nebezpečných látek, nebo k jiným specifickým metodám či technikám za účelem spáchání nebo přispění ke spáchání některého z trestných činů uvedených v čl. 3 odst. 1 písm. a) až i) směrnice (EU) 2017/541;
 - e) vyhrožuje spácháním některého z trestných činů uvedených v čl. 3 odst. 1 písm. a) až i) směrnice (EU) 2017/541;
- 8) „podmínkami“ všechny podmínky a ustanovení bez ohledu na jejich název nebo formu, které upravují smluvní vztah mezi poskytovatelem hostingových služeb a jeho uživateli;
- 9) „hlavní provozovnou“ ústředí nebo sídlo poskytovatele hostingových služeb, v němž jsou vykonávány hlavní finanční funkce a provozní kontrola.

ODDÍL II

OPATŘENÍ ZAMĚŘENÁ NA POTÍRÁNÍ ŠÍŘENÍ TERORISTICKÉHO OBSAHU ONLINE

Článek 3

Příkazy k odstranění

1. Příslušný orgán každého členského státu je oprávněn vydat příkaz k odstranění, kterým se od poskytovatelů hostingových služeb požaduje, aby odstranili teroristický obsah nebo znemožnili přístup k teroristickému obsahu ve všech členských státech.
 2. Pokud příslušný orgán již dříve nevydal poskytovateli hostingové služby příkaz k odstranění, poskytne tomuto poskytovateli hostingových služeb alespoň dvanáct hodin před vydáním příkazu k odstranění informace o platných postupech a lhůtách.
- První pododstavec se nepoužije v řádně odůvodněných naléhavých případech.
3. Poskytovatelé hostingových služeb odstraní teroristický obsah nebo znemožní přístup k teroristickému obsahu ve všech členských státech co nejdříve a v každém případě do jedné hodiny od přijetí příkazu k odstranění.
 4. Příslušné orgány použijí k vydávání příkazů k odstranění vzor uvedený v příloze I. Příkazy k odstranění obsahují tyto prvky:
 - a) identifikační údaje příslušného orgánu, který vydává příkaz k odstranění, a autentizaci příkazu k odstranění ze strany tohoto příslušného orgánu;
 - b) dostatečně podrobné odůvodnění, proč je obsah považován za teroristický obsah, a odkaz na příslušný druh materiálu podle čl. 2 bodu 7;
 - c) přesný jednotný lokátor zdroje (URL) a v případě potřeby další informace k identifikaci teroristického obsahu;
 - d) odkaz na toto nařízení jako právní základ pro příkaz k odstranění;
 - e) datum, razítko s časem vydání a elektronický podpis příslušného orgánu vydávajícího příkaz k odstranění;

- f) snadno srozumitelné informace o prostředcích nápravy, které jsou poskytovateli hostingových služeb a poskytovateli obsahu k dispozici, včetně informací o prostředcích nápravy u příslušného orgánu, možnosti obrátit se na soud a lhůt pro odvolání;
- g) je-li to nezbytné a přiměřené, rozhodnutí nezveřejnit informace o odstranění teroristického obsahu nebo o znemožnění přístupu k němu v souladu s čl. 11 odst. 3.

5. Příslušný orgán zašle příkazy k odstranění do hlavní provozovny poskytovatele hostingových služeb nebo jeho právnímu zástupci určenému v souladu s článkem 17.

Příslušný orgán předá příkaz k odstranění kontaktnímu místu uvedenému v čl. 15 odst. 1, a to elektronickými prostředky, které dovolují vytvořit písemný záznam za podmínek umožňujících autentizaci odesílatele, včetně přesnosti data a času odeslání a přijetí příkazu.

6. Poskytovatel hostingových služeb bez zbytečného odkladu informuje příslušný orgán o odstranění teroristického obsahu nebo o znemožnění přístupu k teroristickému obsahu ve všech členských státech a uvede zejména čas, kdy bylo odstranění nebo znemožnění přístupu provedeno, přičemž použije vzor uvedený v příloze II.

7. Pokud poskytovatel hostingových služeb nemůže příkaz k odstranění splnit z důvodu vyšší moci nebo faktické nemožnosti, za kterou poskytovatel hostingových služeb neodpovídá, včetně objektivně opodstatněných technických nebo provozních důvodů, informuje bez zbytečného odkladu o tomto důvodu příslušný orgán, který vydal příkaz k odstranění, přičemž použije vzor uvedený v příloze III.

Lhůta stanovená v odstavci 3 začíná běžet, jakmile pomine důvod uvedený v prvním pododstavci tohoto odstavce.

8. Pokud poskytovatel hostingových služeb nemůže příkaz k odstranění splnit, protože obsahuje zjevné chyby nebo neobsahuje dostatečné informace pro jeho provedení, informuje o tom bez zbytečného odkladu příslušný orgán, který příkaz k odstranění vydal, a požádá o nezbytné vysvětlení, přičemž použije vzor uvedený v příloze III.

Lhůta uvedená v odstavci 3 začíná běžet, jakmile poskytovatel hostingových služeb obdrží nezbytné vysvětlení.

9. Příkaz k odstranění se stane pravomocným po uplynutí lhůty pro odvolání, pokud nebylo podáno žádné odvolání v souladu s vnitrostátním právem, nebo po jeho potvrzení v případě odvolání.

Jakmile se příkaz k odstranění stane pravomocným, příslušný orgán, který tento příkaz k odstranění vydal, o tom informuje příslušný orgán uvedený v čl. 12 odst. 1 písm. c) členského státu, v němž má poskytovatel hostingových služeb hlavní provozovnu nebo v němž má bydliště nebo je usazen jeho právní zástupce.

Článek 4

Postup u přeshraničních příkazů k odstranění

1. S výhradou článku 3, pokud poskytovatel hostingových služeb nemá hlavní provozovnu nebo právního zástupce v členském státě příslušného orgánu, který vydal příkaz k odstranění, předá tento orgán současně kopii příkazu k odstranění příslušnému orgánu členského státu, v němž má poskytovatel hostingových služeb hlavní provozovnu nebo v němž má bydliště nebo je usazen jeho právní zástupce.

2. Pokud poskytovatel hostingových služeb obdrží příkaz k odstranění podle tohoto článku, přijme opatření uvedená v článku 3 a učiní nezbytné kroky k tomu, aby byl schopen obsah obnovit nebo k němu znovu umožnit přístup v souladu s odstavcem 7 tohoto článku.

3. Příslušný orgán členského státu, v němž má poskytovatel hostingových služeb hlavní provozovnu nebo v němž má bydliště nebo je usazen jeho právní zástupce, může z vlastního podnětu do 72 hodin od obdržení kopie příkazu k odstranění podle odstavce 1 tento příkaz k odstranění přezkoumat s cílem určit, zda závažně nebo zjevně neporušuje toto nařízení nebo základní práva a svobody zaručené Listinou.

Pokud takové porušení zjistí, přijme v téže lhůtě odpovídající odůvodněné rozhodnutí.

4. Poskytovatelé hostingových služeb a poskytovatelé obsahu jsou oprávněni do 48 hodin od obdržení příkazu k odstranění, nebo informace podle čl. 11 odst. 2, podat příslušnému orgánu členského státu, v němž má poskytovatel hostingových služeb hlavní provozovnu nebo v němž má bydliště nebo je usazen jeho právní zástupce, odůvodněnou žádost o přezkum příkazu k odstranění podle odstavce 3 prvního pododstavce tohoto článku.

Po provedení přezkumu příkazu k odstranění přijme příslušný orgán do 72 hodin od obdržení žádosti odůvodněné rozhodnutí, v němž uvede, zda podle jeho zjištění k porušení došlo.

5. Příslušný orgán před přijetím rozhodnutí podle odst. 3 druhého pododstavce nebo rozhodnutí o porušení podle odst. 4 druhého pododstavce informuje příslušný orgán, který vydal příkaz k odstranění, o svém záměru přijmout rozhodnutí a o důvodech, které jej k tomu vedou.

6. Pokud příslušný orgán členského státu, v němž má poskytovatel hostingových služeb hlavní provozovnu nebo v němž má bydliště nebo je usazen jeho právní zástupce, přijme odůvodněné rozhodnutí v souladu s odstavcem 3 nebo 4 tohoto článku, neprodleně toto rozhodnutí sdělí příslušnému orgánu, který vydal příkaz k odstranění, poskytovateli hostingových služeb, poskytovateli obsahu, který požádal o přezkum podle odstavce 4 tohoto článku, a v souladu s článkem 14 Europolu. Pokud rozhodnutí podle odstavce 3 nebo 4 tohoto článku konstatuje porušení, pozbývá příkaz k odstranění právních účinků.

7. Poté, co dotčený poskytovatel hostingových služeb obdrží v souladu s odstavcem 6 rozhodnutí konstatující porušení, okamžitě obnoví obsah nebo k němu znovu umožní přístup, aniž je dotčena možnost, aby vymáhal své podmínky v souladu s unijním a vnitrostátním právem.

Článek 5

Zvláštní opatření

1. Poskytovatel hostingových služeb vystavený teroristickému obsahu podle odstavce 4 v příslušných případech zahrne do svých podmínek ustanovení týkající se zneužívání jeho služeb k veřejnému šíření teroristického obsahu a tato ustanovení uplatňuje.

Učiní tak řádným, přiměřeným a nediskriminačním způsobem a za všech okolností s patřičným ohledem na základní práva uživatelů a vezme přitom v úvahu zejména zásadní význam svobody projevu a informací v otevřené a demokratické společnosti, s cílem vyhnout se odstranění jiného než teroristického obsahu.

2. Poskytovatel hostingových služeb vystavený teroristickému obsahu podle odstavce 4 přijme zvláštní opatření na ochranu svých služeb proti veřejnému šíření teroristického obsahu.

O zvláštních opatřeních rozhoduje poskytovatel hostingových služeb. Takováto opatření mohou zahrnovat jedno nebo více z těchto opatření:

- a) vhodná technická a provozní opatření nebo kapacity, jako například odpovídající personál nebo technické prostředky pro identifikaci a rychlé odstraňování teroristického obsahu nebo znemožnění přístupu k němu;
- b) snadno dostupné a uživatelsky vstřícné mechanismy, jejichž prostřednictvím mohou uživatelé poskytovateli hostingových služeb oznamovat nebo označovat domnělý teroristický obsah;
- c) jakékoli jiné mechanismy ke zvýšení informovanosti o teroristickém obsahu v rámci jeho služeb, jako jsou mechanismy uživatelského moderování;
- d) jakékoli jiné opatření, které poskytovatel hostingových služeb považuje za vhodné pro potírání dostupnosti teroristického obsahu v rámci svých služeb.

3. Zvláštní opatření musí splňovat všechny tyto požadavky:

- a) jsou účinná při zmírňování míry vystavení služeb poskytovatele hostingových služeb teroristickému obsahu;
- b) jsou cílená a přiměřená, zejména se zohledněním závažnosti míry vystavení služeb poskytovatele hostingových služeb teroristickému obsahu, jakož i technických a provozních kapacit, finanční síly, počtu uživatelů služeb poskytovatele hostingových služeb a objemu jimi poskytovaného obsahu;
- c) jsou uplatňována způsobem, při němž se plně zohledňují práva a oprávněné zájmy uživatelů, zejména základní práva uživatelů na svobodu projevu a informací, na respektování soukromého života a na ochranu osobních údajů;
- d) jsou uplatňována s řádnou péčí a nediskriminačně.

Pokud zvláštní opatření zahrnují použití technických opatření, zavedou se vhodné a účinné záruky, které zajistí přesnost a zabrání odstranění materiálu, který není teroristickým obsahem, zejména prostřednictvím lidského dohledu a ověřování.

4. Poskytovatel hostingových služeb je vystaven teroristickému obsahu, pokud příslušný orgán členského státu, v němž má tento poskytovatel hlavní provozovnu nebo v němž má bydliště nebo je usazen jeho právní zástupce,

- a) přijal rozhodnutí založené na objektivních faktorech, například na skutečnosti, že poskytovatel hostingových služeb v předchozích dvanácti měsících obdržel dva nebo více pravomocných příkazů k odstranění, kterým konstatuje, že poskytovatel hostingových služeb je vystaven teroristickému obsahu a
- b) oznámil rozhodnutí uvedené v písmenu a) poskytovateli hostingových služeb.

5. Po obdržení rozhodnutí uvedeného v odstavci 4 nebo případně v odstavci 6 oznámí poskytovatel hostingových služeb příslušnému orgánu zvláštní opatření, která přijal a která hodlá přijmout k zajištění souladu s odstavci 2 a 3. Učiní tak do tří měsíců od obdržení rozhodnutí a poté každý rok. Tato povinnost zaniká, jakmile příslušný orgán v návaznosti na žádost podle odstavce 7 rozhodne, že poskytovatel hostingových služeb již není vystaven teroristickému obsahu.

6. Pokud se příslušný orgán na základě oznámení uvedených v odstavci 5 a případně jakýchkoli jiných objektivních faktorů domnívá, že přijatá zvláštní opatření nejsou v souladu s odstavci 2 a 3, zašle poskytovateli hostingových služeb rozhodnutí, jímž mu uloží, aby přijal nezbytná opatření k zajištění souladu s odstavci 2 a 3.

Poskytovatel hostingových služeb může sám rozhodnout o druhu zvláštních opatření, která přijme.

7. Poskytovatel hostingových služeb může příslušný orgán kdykoli požádat, aby rozhodnutí podle odstavců 4 nebo 6 přezkoumal a případně změnil nebo zrušil.

Příslušný orgán do tří měsíců od obdržení žádosti přijme ohledně této žádosti odůvodněné rozhodnutí založené na objektivních faktorech a oznámí je poskytovateli hostingových služeb.

8. Žádným požadavkem na přijetí zvláštních opatření není dotčen čl. 15 odst. 1 směrnice 2000/31/ES a nevyplývá z něj ani obecná povinnost poskytovatelů hostingových služeb dohlížet na jimi přenášené nebo ukládané informace, ani obecná povinnost aktivně vyhledávat skutečnosti nebo okolnosti poukazující na protiprávní činnost.

Žádný požadavek na přijetí zvláštních opatření nezahrnuje povinnost poskytovatele hostingových služeb používat automatizované nástroje.

Článek 6

Zachovávání obsahu a souvisejících údajů

1. Poskytovatelé hostingových služeb zachovávají teroristický obsah, který byl odstraněn nebo k němuž byl znemožněn přístup v důsledku příkazu k odstranění podle článku 3 nebo zvláštních opatření podle článku 5, jakož i související údaje, jež byly odstraněny v důsledku odstranění teroristického obsahu, jež jsou nutné pro účely:

- a) právního či soudního přezkumného řízení nebo vyřizování stížností podle článku 10 proti rozhodnutím o odstranění teroristického obsahu a souvisejících údajů nebo znemožnění přístupu k nim; nebo
- b) prevence, odhalování, vyšetřování či stíhání teroristických trestných činů.

2. Teroristický obsah a související údaje uvedené v odstavci 1 se zachovávají po dobu šesti měsíců od jejich odstranění nebo znemožnění přístupu k nim. Teroristický obsah se na žádost příslušného orgánu nebo soudu zachovává po další stanovenou dobu, pouze pokud je to nezbytné pro účely probíhajících správních či soudních přezkumných řízení uvedených v odst. 1 písm. a).

3. Poskytovatelé hostingových služeb zajistí, aby se na teroristický obsah a související údaje zachovávané podle odstavce 1 vztahovaly vhodné technické a organizační záruky.

Tyto technické a organizační záruky zajistí, aby byly zachovávané teroristický obsah a související údaje zpřístupněny a zpracovávány pouze pro účely uvedené v odstavci 1 a aby byla zajištěna vysoká úroveň bezpečnosti dotčených osobních údajů. Poskytovatelé hostingových služeb tato ochranná opatření v případě potřeby přezkoumají a aktualizují.

ODDÍL III

OCHRANNÁ OPATŘENÍ A ODPOVĚDNOST

Článek 7

Povinnosti poskytovatelů hostingových služeb týkající se transparentnosti

1. Poskytovatelé hostingových služeb ve svých podmínkách jasně vymezí svou politiku zaměřenou na potírání šíření teroristického obsahu, přičemž v příslušných případech mimo jiné věcně vysvětlí fungování zvláštních opatření, včetně případného používání automatizovaných nástrojů.

2. Poskytovatel hostingových služeb, který v daném kalendářním roce přijal opatření proti šíření teroristického obsahu, nebo se od něj požadovalo, aby přijal opatření podle tohoto nařízení, zveřejní za daný rok zprávu o transparentnosti týkající se těchto opatření. Tuto zprávu zveřejní do 1. března následujícího roku.

3. Zprávy o transparentnosti obsahují alespoň tyto údaje:

- a) informace o opatřeních poskytovatele hostingových služeb v souvislosti s identifikací a odstraňováním teroristického obsahu nebo znemožňováním přístupu k němu;
- b) informace o opatřeních poskytovatele hostingových služeb proti opětovnému online výskytu materiálu, který byl již dříve odstraněn nebo k němuž byl znemožněn přístup, protože byl považován za teroristický obsah, zejména při použití automatizovaných nástrojů;
- c) počet položek teroristického obsahu, který byl odstraněn nebo k němuž byl znemožněn přístup na základě příkazů k odstranění či zvláštních opatření, a počet příkazů k odstranění, kdy obsah nebyl odstraněn nebo přístup k němu nebyl znemožněn v souladu s čl. 3 odst. 7 prvním pododstavcem a čl. 3 odst. 8 prvním pododstavcem, společně s odůvodněním;
- d) počet a výsledky stížností vyřízených poskytovatelem hostingových služeb v souladu s článkem 10;
- e) počet a výsledky správních či soudních přezkumných řízení iniciovaných poskytovatelem hostingových služeb;

- f) počet případů, kdy poskytovatel hostingových služeb musel v důsledku správního či soudního přezkumného řízení obnovit obsah nebo k němu znovu umožnit přístup;
- g) počet případů, kdy poskytovatel hostingových služeb obnovil obsah nebo k němu znovu umožnil přístup na základě stížnosti poskytovatele obsahu.

Článek 8

Zprávy o transparentnosti příslušných orgánů

1. Příslušné orgány zveřejňují výroční zprávy o transparentnosti týkající se jejich činností podle tohoto nařízení. Tyto zprávy obsahují za daný kalendářní rok přinejmenším tyto informace:
 - a) počet příkazů k odstranění vydaných podle článku 3, s uvedením počtu příkazů k odstranění podle čl. 4 odst. 1, počet příkazů k odstranění přezkoumaných podle článku 4 a informace o provádění daných příkazů k odstranění dotčenými poskytovateli hostingových služeb, včetně počtu případů, kdy byl teroristický obsah odstraněn nebo přístup k němu znemožněn, a počtu případů, kdy teroristický obsah nebyl odstraněn nebo přístup k němu nebyl znemožněn;
 - b) počet rozhodnutí přijatých v souladu s čl. 5 odst. 4, 6 nebo 7 a informace o provádění těchto rozhodnutí poskytovateli hostingových služeb, včetně popisu zvláštních opatření;
 - c) počet případů, kdy byly příkazy k odstranění a rozhodnutí přijatá v souladu s čl. 5 odst. 4 a 6 předmětem správního či soudního přezkumného řízení, a informace o výsledku příslušných řízení;
 - d) počet rozhodnutí ukládajících sankce podle článku 18 a popis druhu uložené sankce.
2. Výroční zprávy o transparentnosti uvedené v odstavci 1 neobsahují informace, jež by mohly ovlivnit probíhající činnosti v oblasti prevence, odhalování, vyšetřování nebo stíhání teroristických trestných činů nebo zájmy národní bezpečnosti.

Článek 9

Prostředky nápravy

1. Poskytovatelé hostingových služeb, kteří obdrželi příkaz k odstranění vydaný podle čl. 3 odst. 1 nebo rozhodnutí podle čl. 4 odst. 4 nebo podle čl. 5 odst. 4, 6 nebo 7, mají právo na účinnou právní ochranu. Toto právo zahrnuje právo napadnout daný příkaz k odstranění u soudů členského státu příslušného orgánu, který příkaz k odstranění vydal, a právo napadnout rozhodnutí podle čl. 4 odst. 4 nebo podle čl. 5 odst. 4, 6 nebo 7 u soudů členského státu příslušného orgánu, který toto rozhodnutí přijal.
2. Poskytovatelé obsahu, jejichž obsah byl odstraněn nebo k němuž byl znemožněn přístup na základě příkazu k odstranění, mají právo na účinnou právní ochranu. Toto právo zahrnuje právo napadnout příkaz k odstranění vydaný podle čl. 3 odst. 1 u soudů členského státu příslušného orgánu, který příkaz k odstranění vydal, a právo napadnout rozhodnutí podle čl. 4 odst. 4 nebo podle čl. 5 odst. 4, 6 nebo 7 u soudů členského státu příslušného orgánu, který toto rozhodnutí přijal.
3. Členské státy zavedou účinné postupy pro výkon práv uvedených v tomto článku.

Článek 10

Mechanismy pro podávání stížností

1. Každý poskytovatel hostingových služeb zavede účinný a přístupný mechanismus umožňující poskytovatelům obsahu, jejichž obsah byl odstraněn nebo k němuž byl znemožněn přístup v důsledku zvláštních opatření podle článku 5, podat stížnost týkající se odstranění obsahu nebo znemožnění přístupu k němu s žádostí o jeho obnovení nebo znovu-umožnění přístupu k němu.

2. Každý poskytovatel hostingových služeb urychleně prošetří všechny stížnosti, které obdrží prostřednictvím mechanismu uvedeného v odstavci 1, a bez zbytečného odkladu odstraní obsah obnoví nebo k němu znovu umožní přístup v případech, kdy jeho odstranění či znemožnění přístupu k němu bylo neoprávněné. O výsledku šetření informuje stěžovatele do dvou týdnů od přijetí stížnosti.

Pokud je stížnost zamítnuta, musí o tom poskytovatel hostingových služeb uvědomit stěžovatele a své rozhodnutí odůvodnit

Obnovení obsahu nebo znovumožnění přístupu k němu nevylučuje možnost napadnout rozhodnutí poskytovatele hostingových služeb nebo příslušného orgánu ve správním či soudním přezkumném řízení.

Článek 11

Informace pro poskytovatele obsahu

1. Jestliže poskytovatel hostingových služeb odstraní teroristický obsah nebo k němu znemožní přístup, poskytnout informaci o tomto odstranění či znemožnění přístupu poskytovateli obsahu.

2. Na žádost poskytovatele obsahu jej poskytovatel hostingových služeb buď informuje o důvodech odstranění nebo znemožnění přístupu a o jeho právu napadnout příkaz k odstranění, nebo mu poskytne kopii příkazu k odstranění.

3. Povinnost podle odstavců 1 a 2 se nevztahuje na případy, kdy příslušný orgán vydávající příkaz k odstranění rozhodne, že je nezbytné a přiměřené, aby z důvodu veřejné bezpečnosti, jako je prevence, vyšetřování, odhalování a stíhání teroristických trestných činů, nebyla daná informace zveřejněna, a to po dobu nezbytně nutnou, avšak ne delší než šest týdnů od uvedeného rozhodnutí. V takovém případě poskytovatel hostingových služeb nezveřejní žádné informace o odstranění teroristického obsahu nebo znemožnění přístupu k němu.

Uvedený příslušný orgán může lhůtu prodloužit o dalších šest týdnů, pokud je takové neuveřejňování nadále opodstatněné.

ODDÍL IV

PŘÍSLUŠNÉ ORGÁNY A SPOLUPRÁCE

Článek 12

Určení příslušných orgánů

1. Každý členský stát určí orgán nebo orgány příslušné k:

- a) vydávání příkazů k odstranění podle článku 3;
- b) přezkumu příkazů k odstranění podle článku 4;
- c) dohledu nad prováděním zvláštních opatření podle článku 5;
- d) ukládání sankcí podle článku 18.

2. Každý členský stát zajistí, aby bylo v rámci příslušného orgánu uvedeného v odst. 1 písm. a) určeno nebo zřízeno kontaktní místo pro vyřizování žádostí o vysvětlení a zpětnou vazbu týkající se příkazů k odstranění vydaných tímto příslušným orgánem.

Členské státy zajistí, aby informace o kontaktním místě byly veřejně dostupné.

3. Členské státy oznámí Komisi příslušný orgán nebo orgány uvedené v odstavci 1 a jejich případné změny do 7. června 2022. Komise oznámení a veškeré jejich změny zveřejní v *Úředním věstníku Evropské unie*.

4. Do 7. června 2022 zřídí Komise online rejstřík příslušných orgánů uvedených v odstavci 1 a kontaktních míst určených nebo zřízených podle odstavce 2 pro každý příslušný orgán. Veškeré změny rejstříku Komise pravidelně zveřejňuje.

Článek 13

Příslušné orgány

1. Členské státy zajistí, aby jejich příslušné orgány měly nezbytné pravomoci a dostatečné zdroje k dosažení cílů tohoto nařízení a plnění svých povinností, které z něj vyplývají.
2. Členské státy zajistí, aby jejich příslušné orgány plnily své úkoly podle tohoto nařízení objektivně a nediskriminačně a při plném dodržování základních práv. Příslušné orgány si v souvislosti s plněním funkcí uvedených v čl. 12 odst. 1 nevyžádají ani nepřijmou pokyny od žádného jiného subjektu.

První pododstavec nebrání dohledu v souladu s vnitrostátním ústavním právem.

Článek 14

Spolupráce mezi poskytovateli hostingových služeb, příslušnými orgány a Europolem

1. Příslušné orgány si ve věci příkazů k odstranění vyměňují informace, koordinují svoji činnost, spolupracují mezi sebou a případně také s Europolem, zejména aby se zabránilo zdvojování úsilí, posílila se koordinace a zabránilo se zásahům do vyšetřování v různých členských státech.
2. Příslušné orgány členských států si ve věci zvláštních opatření přijatých podle článku 5 a sankcí uložených podle článku 18 vyměňují informace s příslušnými orgány uvedenými v čl. 12 odst. 1 písm. c) a d), koordinují s nimi činnost a spolupracují s nimi. Členské státy zajistí, aby příslušné orgány uvedené v čl. 12 odst. 1 písm. c) a d) měly k dispozici veškeré důležité informace.
3. Pro účely odstavce 1 členské státy zajistí vhodné a bezpečné komunikační cesty nebo mechanismy, aby mohly být důležité informace vyměňovány včas.
4. V zájmu účinného provádění tohoto nařízení a zabránění zdvojování úsilí mohou členské státy a poskytovatelé hostingových služeb využívat specializované nástroje, včetně nástrojů zavedených Europolem, a to zejména k usnadnění:
 - a) zpracování a zpětné vazby, jež se týkají příkazů k odstranění podle článku 3; a
 - b) spolupráce, jejímž cílem je určit a provádět zvláštní opatření podle článku 5.
5. Pokud se poskytovatelé hostingových služeb dozvědí o teroristickém obsahu, jenž obnáší bezprostřední ohrožení života, neprodleně uvědomí orgány příslušné k vyšetřování a stíhání trestných činů v dotčených členských státech. Není-li možné dotčené členské státy určit, poskytovatelé hostingových služeb uvědomí kontaktní místo podle čl. 12 odst. 2 v členském státě, v němž mají hlavní provozovnu nebo v němž má bydliště nebo je usazen jejich právní zástupce, a předají informace o teroristickém obsahu Europolu za účelem přijetí vhodných následných opatření.
6. Příslušné orgány se vybízejí, aby Europolu zasílaly kopie příkazů k odstranění, které mu umožní předkládat výroční zprávu obsahující analýzy druhů teroristického obsahu, na které se příkazy k odstranění nebo znemožnění přístupu podle tohoto nařízení vztahují.

Článek 15

Kontaktní místa poskytovatelů hostingových služeb

1. Každý poskytovatel hostingových služeb určí nebo zřídí kontaktní místo k přijímání příkazů k odstranění elektronickou cestou a jejich urychlenému zpracování podle článků 3 a 4. Poskytovatel hostingových služeb zajistí, aby informace o kontaktním místě byly veřejně dostupné.

2. V informacích uvedených v odstavci 1 tohoto článku se upřesní úřední jazyky orgánů podle nařízení č. 1/58 ⁽¹⁵⁾, v nichž je možné se obrátit na kontaktní místo a ve kterých se mají uskutečnit další výměny informací o příkazech k odstranění podle článku 3. Tyto jazyky zahrnují alespoň jeden z úředních jazyků členského státu, v němž má poskytovatel hostingových služeb hlavní provozovnu nebo v němž má bydliště nebo je usazen jeho právní zástupce.

ODDÍL V

PROVÁDĚNÍ A VYMÁHÁNÍ

Článek 16

Příslušnost

1. Členský stát, v němž má poskytovatel hostingových služeb hlavní provozovnu, je příslušný pro účely článků 5, 18 a 21. Pokud poskytovatel hostingových služeb nemá hlavní provozovnu v Unii, má se za to, že spadá do příslušnosti členského státu, v němž má bydliště nebo je usazen jeho právní zástupce.

2. Pokud poskytovatel hostingových služeb, který nemá hlavní provozovnu v Unii, neurčí svého právního zástupce, jsou příslušné všechny členské státy.

3. Pokud příslušný orgán členského státu vykonává svou příslušnost podle odstavce 2, uvědomí o tom příslušné orgány všech ostatních členských států.

Článek 17

Právní zástupce

1. Poskytovatel hostingových služeb, který nemá hlavní provozovnu v Unii, určí písemně fyzickou, nebo právnickou osobu, která je jeho právním zástupcem v Unii pro účely přijímání, dodržování a vymáhání příkazů k odstranění a rozhodnutí vydaných příslušnými orgány.

2. Poskytovatel hostingových služeb poskytne svému právnímu zástupci nezbytné pravomoci a zdroje pro plnění těchto příkazů k odstranění a rozhodnutí a pro spolupráci s příslušnými orgány.

Právní zástupce má bydliště nebo je usazen v některém z členských států, v nichž poskytovatel hostingových služeb nabízí své služby.

3. Právní zástupce může nést odpovědnost za porušení tohoto nařízení, aniž je tím dotčena odpovědnost poskytovatele hostingových služeb nebo právní kroky vůči němu.

4. Poskytovatel hostingových služeb určený oznámí příslušnému orgánu uvedenému v čl. 12 odst. 1 písm. d) členského státu, v němž má bydliště nebo je usazen jeho právní zástupce.

Poskytovatel hostingových služeb informace o právním zástupci zveřejní.

ODDÍL VI

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 18

Sankce

1. Členské státy stanoví pravidla pro sankce za porušení tohoto nařízení a přijmou veškerá opatření nezbytná k zajištění jejich uplatňování. Tyto sankce se omezují na porušení čl. 3 odst. 3 a 6, čl. 4 odst. 2 a 7, čl. 5 odst. 1, 2, 3, 5 a 6, článků 6, 7, 10 a 11, čl. 14 odst. 5, čl. 15 odst. 1 a článku 17.

⁽¹⁵⁾ Nařízení č. 1 o užívání jazyků v Evropském hospodářském společenství (Úř. věst. 17, 6.10.1958, s. 385).

Sankce uvedené v prvním pododstavci musí být účinné, přiměřené a odrazující. Členské státy tato pravidla a opatření oznámí Komisi do 7. června 2022 a neprodleně jí oznámí i všechny jejich následné změny.

2. Členské státy zajistí, aby příslušné orgány při rozhodování o tom, zda uloží sankci, a při určování druhu a výše sankce zohledňovaly všechny významné okolnosti, mimo jiné:

- a) povahu, závažnost a dobu trvání porušení;
- b) zda došlo k porušení úmyslně, nebo z nedbalosti;
- c) předchozí porušení ze strany poskytovatele hostingových služeb;
- d) finanční sílu poskytovatele hostingových služeb;
- e) míru spolupráce poskytovatele hostingových služeb s příslušnými orgány;
- f) povahu a velikost poskytovatele hostingových služeb, zejména v případě mikropodniků a malých a středních podniků;
- g) míru pochybení poskytovatele hostingových služeb, se zřetelem k technickým a organizačním opatřením, jež poskytovatel hostingových služeb přijal v zájmu dodržování tohoto nařízení.

3. Členské státy zajistí, aby soustavné či přetrvávající porušování povinností podle čl. 3 odst. 3 podléhalo finančním sankcím ve výši až 4 % celosvětového obrátu poskytovatele hostingových služeb v předcházejícím hospodářském roce.

Článek 19

Technické požadavky a změny příloh

1. Komisi je svěřena pravomoc přijímat v souladu s článkem 20 akty v přenesené pravomoci za účelem doplnění tohoto nařízení o nezbytné technické požadavky na elektronické prostředky, které mají příslušné orgány používat při předávání příkazů k odstranění.
2. Komisi je svěřena pravomoc přijímat v souladu s článkem 20 akty v přenesené pravomoci za účelem změn příloh, s cílem účinně řešit možnou potřebu zlepšení obsahu vzoru příkazu k odstranění a vzoru pro poskytnutí informace o nemožnosti provést příkaz k odstranění.

Článek 20

Výkon přenesené pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.
2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v článku 19 je svěřena Komisi na dobu neurčitou od 7. června 2022.
3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v článku 19 kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie*, nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.
4. Před přijetím aktu v přenesené pravomoci Komise vede konzultace s odborníky určenými jednotlivými členskými státy v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů.

5. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.

6. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle článku 19 vstoupí v platnost pouze tehdy, pokud proti němu Evropský parlament ani Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

Článek 21

Monitorování

1. Členské státy shromažďují od svých příslušných orgánů a poskytovatelů hostingových služeb, kteří spadají do jejich jurisdikce, informace o opatřeních, která příslušné orgány a poskytovatelé hostingových služeb přijali v předchozím kalendářním roce v souladu s tímto nařízením, a tyto informace každoročně do 31. března zasílají Komisi. Tyto informace zahrnují:

- a) počet vydaných příkazů k odstranění a počet položek teroristického obsahu, který byl odstraněn nebo k němuž byl znemožněn přístup, a rychlost jeho odstranění nebo znemožnění přístupu k němu;
- b) zvláštní opatření přijatá podle článku 5, včetně počtu položek teroristického obsahu, který byl odstraněn nebo k němuž byl znemožněn přístup, a rychlosti jeho odstranění nebo znemožnění přístupu k němu;
- c) počet žádostí o přístup vydaných příslušnými orgány ve vztahu k obsahu zachovávanému poskytovateli hostingových služeb podle článku 6;
- d) počet zahájených postupů pro podávání stížností a opatření přijatá poskytovateli hostingových služeb podle článku 10;
- e) počet zahájených správních nebo soudních přezkumných řízení a rozhodnutí přijatá příslušným orgánem v souladu s vnitrostátním právem.

2. Do 7. června 2023 zavede Komise podrobný program monitorování výstupů, výsledků a dopadů tohoto nařízení. Program monitorování stanoví ukazatele, prostředky a intervaly shromažďování údajů a dalších potřebných důkazů. Stanoví opatření, která má Komise a členské státy přijmout při shromažďování a analýze údajů a dalších důkazů za účelem monitorování výsledků a hodnocení tohoto nařízení podle článku 23.

Článek 22

Zpráva o provádění

Do 7. června 2023 předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu o uplatňování tohoto nařízení. Zpráva obsahuje informace o monitorování podle článku 21 a informace vyplývající z povinností týkajících se transparentnosti podle článku 8. Členské státy poskytnou Komisi informace, které jsou pro vypracování této zprávy nezbytné.

Článek 23

Hodnocení

Do 7. června 2024 Komise provede hodnocení tohoto nařízení a předloží Evropskému parlamentu a Radě zprávu o jeho uplatňování, včetně:

- a) fungování a účinnosti ochranných mechanismů, zejména těch, které jsou uvedeny v čl. 4 odst. 4, čl. 6 odst. 3 a v článcích 7 až 11;

- b) dopadů uplatňování tohoto nařízení na základní práva, zejména svobodu projevu a informací, respektování soukromého života a ochranu osobních údajů; a
- c) příspěví tohoto nařízení k ochraně veřejné bezpečnosti.

Ke zprávě se případně připojí legislativní návrhy.

Členské státy poskytnou Komisi informace, které jsou pro vypracování této zprávy nezbytné.

Komise rovněž posoudí, zda je nezbytné a proveditelné, aby byla v zájmu usnadnění komunikace a spolupráce podle tohoto nařízení zřízena evropská platforma pro teroristický obsah online.

Článek 24

Vstup v platnost a použitelnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se od 7. června 2022.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 29. dubna 2021.

Za Evropský parlament
předseda
D.M. SASSOLI

Za Radu
předseda
A.P. ZACARIAS

PŘÍLOHA I

PŘÍKAZ K ODSTRANĚNÍ

(článek 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/784)

Podle článku 3 nařízení (EU) 2021/784 (dále jen „nařízení“) musí adresát tohoto příkazu k odstranění odstranit teroristický obsah nebo znemožnit přístup k teroristickému obsahu ve všech členských státech, a to co nejdříve a v každém případě do jedné hodiny od přijetí příkazu k odstranění.

Podle článku 6 nařízení musí adresát zachovat obsah i související údaje, které byly odstraněny nebo k nimž byl znemožněn přístup, po dobu nejméně šesti měsíců, nebo na žádost příslušných orgánů nebo soudů po dobu delší.

Podle čl. 15 odst. 2 nařízení je tento příkaz k odstranění zasílán v jednom z jazyků určených adresátem.

ODDÍL A:

Členský stát vydávajícího příslušného orgánu:

.....

Pozn.: Údaje o vydávajícím příslušném orgánu se uvádějí v oddílech E a F.

Adresát a případně jeho právní zástupce:

.....

Kontaktní místo:

.....

Členský stát, v němž má poskytovatel hostingových služeb hlavní provozovnu nebo v němž má bydliště nebo je usazen jeho právní zástupce:

.....

Čas a datum vydání příkazu k odstranění:

.....

Referenční číslo příkazu k odstranění:

.....

ODDÍL B: Teroristický obsah, který má být odstraněn nebo k němuž má být znemožněn přístup ve všech členských státech, a to co nejdříve a v každém případě do jedné hodiny od přijetí příkazu k odstranění:

URL a jakékoli další informace umožňující identifikaci a přesnou lokalizaci teroristického obsahu:

.....

Odůvodnění, proč je materiál považován za teroristický obsah ve smyslu čl. 2 bodu 7 nařízení.

Materiál (zaškrtněte příslušná pole):

- ☐ podněcuje jiné ke spáchání teroristických trestných činů, například formou glorifikace teroristických činů, nebo obhajuje páchaní takových činů (čl. 2 bod 7 písm. a) nařízení)
- ☐ získává jiné ke spáchání nebo přispění ke spáchání teroristických trestných činů (čl. 2 bod 7 písm. b) nařízení)
- ☐ získává jiné k účasti na činnostech teroristické skupiny (čl. 2 bod 7 písm. c) nařízení)
- ☐ poskytuje návod k výrobě nebo použití výbušnin, palných nebo jiných zbraní nebo škodlivých či nebezpečných látek, nebo k jiným specifickým metodám či technikám za účelem spáchání nebo přispění ke spáchání teroristických trestných činů (čl. 2 bod 7 písm. d) nařízení)
- ☐ vyhrožuje spácháním některého z teroristických trestných činů (čl. 2 bod 7 písm. e) nařízení).

Další informace o důvodech, proč je materiál považován za teroristický obsah:

.....

.....

.....

ODDÍL C: Informace pro poskytovatele obsahu

Upozorňujeme vás, že (v příslušném případě zaškrtněte příslušné pole):

- ☐ z důvodů veřejné bezpečnosti adresát nesmí informovat poskytovatele obsahu o odstranění teroristického obsahu nebo znemožnění přístupu k němu.

Pokud se toto příslušné pole nepoužije, viz oddíl G pro podrobné informace o možnosti napadnout příkaz k odstranění v členském státě vydávajícího příslušného orgánu podle vnitrostátního práva (kopie příkazu k odstranění musí být na žádost předána poskytovateli obsahu).

ODDÍL D: Informace příslušnému orgánu členského státu, v němž má poskytovatel hostingových služeb hlavní provozovnu nebo v němž má jeho právní zástupce bydliště nebo je usazen

(Zaškrtněte příslušné pole)

- ☐ Členský stát, v němž má poskytovatel hostingových služeb hlavní provozovnu nebo v němž má jeho právního zástupce bydliště nebo je usazen, je jiný než členský stát vydávajícího příslušného orgánu
- ☐ Kopie příkazu k odstranění se zasílá příslušnému orgánu členského státu, v němž má poskytovatel hostingových služeb hlavní provozovnu nebo v němž má jeho právní zástupce bydliště nebo je usazen

ODDÍL E: Údaje o vydávajícím příslušném orgánu

Druh orgánu (zaškrtněte příslušné pole):

- ☐ soudce, soud nebo vyšetřující soudce
- ☐ donucovací orgán
- ☐ jiný příslušný orgán → vyplňte také oddíl F

Údaje o vydávajícím příslušném orgánu nebo jeho zástupci, jenž osvědčuje přesnost a správnost příkazu k odstranění:

Název vydávajícího příslušného orgánu:

.....

Jméno jeho zástupce a pracovní pozice (titul a funkce):

.....

Spis číslo:

.....

Adresa:

.....

Telefon (mezinárodní předvolba) (místní předčísli):

.....

Fax (mezinárodní předvolba) (místní předčísli):

.....

E-mailová adresa

Datum.....

Úřední razítko (je-li k dispozici) a podpis ⁽¹⁾:

.....

⁽¹⁾ Podpis není nutný v případě odeslání příkazu k odstranění ověřenými kanály pro předkládání dokumentů, které mohou zaručit autentičnost příkazu k odstranění obsahu.

ODDÍL F: Kontaktní údaje pro následná opatření

Kontaktní údaje vydávajícího příslušného orgánu pro účely zaslání zpětné vazby ohledně času odstranění obsahu či znemožnění přístupu k němu, nebo pro poskytnutí dalších vysvětlení:

.....

Kontaktní údaje příslušného orgánu členského státu, v němž má poskytovatel hostingových služeb hlavní provozovnu nebo v němž má bydliště nebo je usazen jeho právní zástupce:

.....

ODDÍL G: Informace o možných prostředcích nápravy

Informace o příslušném orgánu či soudu, lhůtách a postupech pro napadení příkazu k odstranění:

Příslušný orgán nebo soud, u kterého lze příkaz k odstranění napadnout:

.....

Lhůta pro napadení příkazu k odstranění (dnů/měsíců počínaje od):

.....

Odkaz na ustanovení vnitrostátních právních předpisů:

.....

—

PŘÍLOHA II

ZPĚTNÁ VAZBA PO ODSTRANĚNÍ TERORISTICKÉHO OBSAHU ČI ZNEMOŽNĚNÍ PŘÍSTUPU K NĚMU

(čl. 3 odst. 6 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/784)

ODDÍL A:

Adresát příkazu k odstranění:

.....

Příslušný orgán, který vydal příkaz k odstranění:

.....

Referenční číslo spisu příslušného orgánu, který vydal příkaz k odstranění:

.....

Referenční číslo spisu adresáta:

.....

Čas a datum přijetí příkazu k odstranění:

.....

ODDÍL B:

Opatření přijatá pro splnění příkazu k odstranění (zaškrtněte příslušné pole):

☐ teroristický obsah byl odstraněn☐ přístup k teroristickému obsahu byl znemožněn ve všech členských státech

Čas a datum přijetí opatření

.....

ODDÍL C: Údaje o adresátovi

Název poskytovatele hostingových služeb

.....

NEBO

jméno/název právního zástupce poskytovatele hostingových služeb:

.....

Členský stát, v němž má poskytovatel hostingových služeb hlavní provozovnu

.....

NEBO

členský stát, v němž má bydliště nebo je usazen právní zástupce poskytovatele hostingových služeb:

.....

Jméno oprávněné osoby:

.....

E-mailová adresa kontaktního místa:

.....

Datum:

.....

—

PŘÍLOHA III

INFORMACE O NEMOŽNOSTI PROVÉST PŘÍKAZ K ODSTRANĚNÍ

(čl. 3 odst. 7 a 8 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/784)

ODDÍL A:

Adresát příkazu k odstranění:

.....

Příslušný orgán, který vydal příkaz k odstranění:

.....

Referenční číslo spisu příslušného orgánu, který vydal příkaz k odstranění:

.....

Referenční číslo spisu adresáta:

.....

Čas a datum přijetí příkazu k odstranění:

.....

ODDÍL B: Neprovedení

1) Příkaz k odstranění nelze provést ve lhůtě z následujících důvodů (zaškrtněte příslušná pole):

- ☐ vyšší moc nebo faktická nemožnost, za kterou poskytovatel hostingových služeb neodpovídá, včetně objektivně opodstatněných technických nebo provozních důvodů
- ☐ příkaz k odstranění obsahuje zjevné chyby
- ☐ příkaz k odstranění neobsahuje dostatečné informace

2) Uveďte další informace týkající se důvodů k neprovedení:

.....

3) Jestliže příkaz k odstranění obsahuje zjevné chyby nebo neobsahuje dostatečné informace, upřesněte, o jaké chyby se jedná a jaké další informace či vysvětlení jsou nezbytné:

.....

ODDÍL C: Údaje o poskytovateli hostingových služeb nebo jeho právním zástupci

Název poskytovatele hostingových služeb

.....

NEBO

jméno/název právního zástupce poskytovatele hostingových služeb:

.....

Jméno oprávněné osoby:

.....

Kontaktní údaje (e-mailová adresa):

.....

Podpis:

.....

Čas a datum:

.....

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2021/785**ze dne 29. dubna 2021,****kterým se zavádí Program Unie pro boj proti podvodům a zrušuje nařízení (EU) č. 250/2014**

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na články 33 a 325 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Účetního dvora ⁽¹⁾,v souladu s řádným legislativním postupem ⁽²⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Článek 325 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“) stanoví, že Unie a členské státy musí bojovat proti podvodům a jiným protiprávním jednáním poškozujícím nebo ohrožujícím finanční zájmy Unie. Unie by měla činnosti v těchto oblastech podporovat.
- (2) Podpora poskytovaná dříve na tyto činnosti prostřednictvím rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 804/2004/ES ⁽³⁾ (program Hercule), jež bylo změněno a jehož platnost byla prodloužena rozhodnutím Evropského parlamentu a Rady č. 878/2007/ES ⁽⁴⁾ (program Hercule II), které bylo zrušeno a nahrazeno nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 250/2014 ⁽⁵⁾ (program Hercule III), umožnila zintenzivnit činnosti prováděné Unií a členskými státy v boji proti podvodům, korupci a jiným protiprávním jednáním poškozujícím nebo ohrožujícím finanční zájmy Unie.
- (3) V unijních právních předpisech, jež zakotvují pravidla pro Evropský zemědělský záruční fond, Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova, Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond, Fond soudržnosti, Evropský námořní a rybářský fond, Azylový, migrační a integrační fond a nástroj pro finanční podporu policejní spolupráce, předcházení trestné činnosti, boje proti trestné činnosti a řešení krizí, Fond evropské pomoci nejchudším osobám, jakož i pro předstupní pomoc během programového období 2014–2020 a později, je stanovena povinnost členských států, kandidátských zemí a potenciálních kandidátů podávat zprávy o nesrovnalostech a podvodech poškozujících nebo ohrožujících finanční zájmy Unie. Systém pro řízení nesrovnalostí (dále jen „IMS“) je nástrojem pro bezpečnou elektronickou komunikaci, který členskými státy, kandidátskými zeměmi a potenciálními kandidáty usnadňuje plnění povinnosti podávat zprávy o zjištěných nesrovnalostech a který rovněž podporuje řízení a analýzu nesrovnalostí.
- (4) I když Komise odvádí v kontextu předcházení podvodům práci, jejíž význam je nezpochybnitelný, měl by být plně uznán mimo jiné i význam provádění informačního systému pro boj proti podvodům (dále jen „AFIS“), jakož i strategií pro boj proti podvodům na vnitrostátní úrovni.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 10, 10.1.2019, s. 1.

⁽²⁾ Postoj Evropského parlamentu ze dne 12. února 2019 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a postoj Rady v prvním čtení ze dne 16. března 2021 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku). Postoj Evropského parlamentu ze dne 29. dubna 2021 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku).

⁽³⁾ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 804/2004/ES ze dne 21. dubna 2004 o zavedení akčního programu Společenství na podporu akcí v oblasti ochrany finančních zájmů Společenství (program Hercule) (Úř. věst. L 143, 30.4.2004, s. 9).

⁽⁴⁾ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 878/2007/ES ze dne 23. července 2007, kterým se mění a prodlužuje platnost rozhodnutí č. 804/2004/ES o zavedení akčního programu Společenství na podporu akcí v oblasti ochrany finančních zájmů Společenství (program Hercule II) (Úř. věst. L 193, 25.7.2007, s. 18).

⁽⁵⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 250/2014 ze dne 26. února 2014, kterým se zavádí program na podporu činností v oblasti ochrany finančních zájmů Evropské unie (program Hercule III) a zrušuje rozhodnutí č. 804/2004/ES (Úř. věst. L 84, 20.3.2014, s. 6).

- (5) Nařízení Rady (ES) č. 515/97 ⁽⁶⁾ a rozhodnutí Rady 2009/917/SVV ⁽⁷⁾ stanoví, že Unie má podporovat vzájemnou pomoc mezi správními orgány členských států a jejich spolupráci s Komisí za účelem zajištění řádného používání celních a zemědělských předpisů.
- (6) Tato podpora je poskytována řadě operativních činností. Mezi ně patří AFIS, který je platformou informačních technologií (dále jen „IT“), jež se skládá ze souboru aplikací provozovaných v rámci společného informačního systému spravovaného Komisí. V rámci platformy AFIS je rovněž provozován IMS. S cílem zajistit udržitelnost společného informačního systému je v průběhu let zapotřebí jeho stabilní a předvídatelné financování.
- (7) Platforma AFIS sestává z několika informačních systémů, včetně celního informačního systému. Celní informační systém je automatizovaný informační systém, jehož cílem je napomáhat členským státům při předcházení, vyšetřování a stíhání operací, které jsou v rozporu s celními nebo zemědělskými předpisy, tím, že se rychlejší šířením informací zvyšuje účinnost postupů spolupráce a kontrolních postupů celních správ, do jejichž působnosti tyto operace spadají. Jediná infrastruktura celního informačního systému pokrývá případy správní spolupráce i policejní spolupráce na základě bývalého unijního pilíře pro spravedlnost a vnitřní věci. Použití celního informačního systému pro policejní spolupráci nelze technicky oddělit od jeho použití pro správní spolupráci, neboť oba druhy spolupráce probíhají v rámci společného IT systému. Vzhledem k tomu, že celní informační systém je sám o sobě jen jedním z několika informačních systémů provozovaných v rámci platformy AFIS a že počet případů policejní spolupráce je v celním informačním systému nižší než počet případů spolupráce správní, považuje se použití platformy AFIS pro policejní spolupráci za doplňkové k použití pro spolupráci správní.
- (8) S cílem posílit součinnost a rozpočtovou flexibilitu a zjednodušit řízení by podpora Unie v oblastech ochrany finančních zájmů Unie, podávání zpráv o nesrovnalostech a vzájemné správní pomoci a spolupráce v celních věcech a záležitostech týkajících se zemědělství měla být sjednocena a zefektivněna do jediného programu, totiž do Programu Unie pro boj proti podvodům (dále jen „program“). Program by měl být zaveden na období sedmi let, aby se doba jeho trvání sladila s dobou trvání víceletého finančního rámce stanoveného v nařízení Rady (EU, Euratom) 2020/2093 ⁽⁸⁾.
- (9) Program by proto měl zahrnovat složku obdobnou programu Hercule III, druhou složku zajišťující financování IMS a třetí složku, v níž jsou financovány činnosti svěřené Komisi podle nařízení (ES) č. 515/97, včetně platformy AFIS.
- (10) Program by měl usnadňovat spolupráci mezi příslušnými orgány členských států a mezi členskými státy, Komisí a dalšími příslušnými subjekty Unie, případně včetně Úřadu evropského veřejného žalobce, ve vztahu k členským státům, které se účastní posílené spolupráce podle nařízení Rady (EU) 2017/1939 ⁽⁹⁾, s cílem zajistit účinnou ochranu finančních zájmů Unie, jakož i správné uplatňování celních a zemědělských předpisů, aniž by byly dotčeny povinnosti členských států, a s cílem zajistit účinnější využívání zdrojů efektivněji, než by bylo možné na vnitrostátní úrovni. Opatření na úrovni Unie je nezbytné a odůvodněné, neboť pomáhá členským státům při společné ochraně finančních zájmů Unie a podporuje využívání společných struktur Unie s cílem zvýšit spolupráci a výměnu informací mezi příslušnými orgány a zároveň podpořit podávání zpráv o nesrovnalostech a případech podvodů.
- (11) Podpora ochrany finančních zájmů Unie by se navíc měla zabývat všemi aspekty rozpočtu Unie na straně příjmů i na straně výdajů. V této souvislosti je třeba řádně zohlednit skutečnost, že tento program je jediným programem Unie, jehož cílem je chránit výdajovou stranu rozpočtu Unie.

⁽⁶⁾ Nařízení Rady (ES) č. 515/97 ze dne 13. března 1997 o vzájemné pomoci mezi správními orgány členských států a jejich spolupráci s Komisí k zajištění řádného používání celních a zemědělských předpisů (Úř. věst. L 82, 22.3.1997, s. 1).

⁽⁷⁾ Rozhodnutí Rady 2009/917/SVV ze dne 30. listopadu 2009 o používání informačních technologií pro celní účely (Úř. věst. L 323, 10.12.2009, s. 20).

⁽⁸⁾ Nařízení Rady (EU, Euratom) 2020/2093 ze dne 17. prosince 2020, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027 (Úř. věst. L 433I, 22.12.2020, s. 11).

⁽⁹⁾ Nařízení Rady (EU) 2017/1939 ze dne 12. října 2017, kterým se provádí posílená spolupráce za účelem zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce (Úř. věst. L 283, 31.10.2017, s. 1).

- (12) Toto nařízení stanoví finanční krytí, které má představovat hlavní referenční částku ve smyslu bodu 18 interinstitucionální dohody ze dne 16. prosince 2020 mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o rozpočtové kázi, spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení, jakož i o nových vlastních zdrojích, včetně plánu zavádění nových vlastních zdrojů⁽¹⁰⁾ pro Evropský parlament a Radu během ročního rozpočtového procesu.
- (13) Na tento program se použije nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046⁽¹¹⁾ (dále jen „finanční nařízení“). Finanční nařízení stanoví pravidla pro plnění rozpočtu Unie, včetně pravidel týkajících se grantů, cen, zadávání veřejných zakázek, nepřímého řízení, finančních nástrojů, rozpočtových záruk, finanční pomoci a náhrad vyplácených externím odborníkům. Pravidla přijatá na základě článku 322 Smlouvy o fungování EU rovněž zahrnují obecný režim podmíněnosti na ochranu rozpočtu Unie.
- (14) Formy financování a metody provádění podle tohoto nařízení by se měly vybírat na základě jejich schopnosti dosáhnout specifických cílů opatření a přinést výsledky, přičemž se přihlíží zejména k nákladům na kontrolní opatření, administrativní zátěži a očekávanému riziku nedodržení pravidel. V této souvislosti by se mělo zvážit použití jednorázových částek, paušálních sazeb a jednotkových nákladů, jakož i financování, které není spojeno s náklady, podle čl. 125 odst. 1 finančního nařízení.
- (15) Toto nařízení by mělo stanovit orientační seznam akcí, jež mají být financovány za účelem zajištění kontinuity financování všech akcí svěřených Komisi podle nařízení (ES) č. 515/97, včetně platformy AFIS.
- (16) Akce by měly být způsobilé na základě toho, jak lze jejich prostřednictvím dosáhnout specifických cílů programu. Specifické cíle programu by měly zahrnovat poskytování zvláštní technické pomoci příslušným orgánům členských států, například prostřednictvím poskytování konkrétních znalostí, specializovaného a technicky vyspělého vybavení a účinných nástrojů IT, prostřednictvím zajišťování nezbytné podpory a usnadňování vyšetřování, zejména zřizováním společných vyšetřovacích týmů a přeshraničních operací, nebo prostřednictvím posílení výměny zaměstnanců pro konkrétní projekty. Způsobilé akce by měly navíc zahrnovat i organizaci cílených odborných školení a workshopy zaměřené na analýzu rizik, případně konference a studie.
- (17) Nákup vybavení prostřednictvím nástroje Unie pro finanční podporu na vybavení pro celní kontroly zřízeného nařízením Evropského parlamentu a Rady, kterým se jako součást Fondu pro integrovanou správu hranic zřizuje nástroj pro finanční podporu vybavení pro celní kontroly, by měl pozitivní dopad na boj proti podvodům poškozujícím nebo ohrožujícím finanční zájmy Unie. Podle uvedeného nástroje by byla stanovena povinnost zamezit zdvojování podpory Unie. Obdobně by program měl i zajistit, aby se zabránilo jakémukoli zdvojování podpory Unie, a v zásadě by měl zacílit svou podporu na pořízování druhů vybavení, jež nespádají do oblasti působnosti nástroje Unie pro finanční podporu na vybavení pro celní kontroly, nebo na vybavení, v jehož případě jsou příjemci jiné orgány než orgány, na něž se zaměřuje nástroj Unie pro finanční podporu na vybavení pro celní kontroly. Kromě toho by mělo být zajištěno, aby financované vybavení vhodně přispívalo k ochraně finančních zájmů Unie.
- (18) Program by měl být otevřen účasti členů Evropského sdružení volného obchodu, kteří jsou členy Evropského hospodářského prostoru (EHP). Měl by být rovněž otevřen účasti přistupujících zemí, kandidátských zemí a potenciálních kandidátů, jakož i zemí evropské politiky sousedství, v souladu s obecnými zásadami a obecnými podmínkami pro účast těchto zemí v programech Unie stanovených v příslušných rámcových dohodách a rozhodnutích Rady přidružení nebo v obdobných dohodách. Program by měl být také otevřen dalším třetím zemím za předpokladu, že uzavřou zvláštní dohodu vztahující se na zvláštní podmínky jejich účasti v programech Unie.
- (19) S ohledem na dosavadní hodnocení programů Hercule a s cílem posílit tento program by měla být ve výjimečných případech možná účast subjektů usazených ve třetí zemi, která není k programu přidružena.

⁽¹⁰⁾ Úř. věst. L 433I, 22.12.2020, s. 28.

⁽¹¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. července 2018, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie, mění nařízení (EU) č. 1296/2013, (EU) č. 1301/2013, (EU) č. 1303/2013, (EU) č. 1304/2013, (EU) č. 1309/2013, (EU) č. 1316/2013, (EU) č. 223/2014 a (EU) č. 283/2014 a rozhodnutí č. 541/2014/EU a zrušuje nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012 (Úř. věst. L 193, 30.7.2018, s. 1).

- (20) Zvláště by měla být podporována účast subjektů usazených ve třetích zemích, které mají s Uníí platnou dohodu o přidružení, s cílem posílit ochranu finančních zájmů Unie prostřednictvím spolupráce v oblasti cel a prostřednictvím výměny osvědčených postupů, zejména pokud jde o způsoby boje proti podvodům, korupci a jiným protiprávním činnostem poškozujícím nebo ohrožujícím finanční zájmy Unie, a s ohledem na výzvy spojené s novým technologickým vývojem.
- (21) Program by měl být prováděn s přihlédnutím k doporučením a opatřením uvedeným ve sdělení Komise ze dne 6. června 2013 s názvem „Zintenzivnění boje proti pašování cigaret a jiným formám nezákonného obchodu s tabákovými výrobky – ucelená strategie EU“, jakož i ve zprávě ze dne 12. května 2017 o pokroku při provádění uvedeného sdělení.
- (22) V roce 2016 Unie ratifikovala Protokol o odstranění nezákonného obchodu s tabákovými výrobky Rámcové úmluvy Světové zdravotnické organizace o kontrole tabáku (dále jen „protokol“). Protokol slouží k ochraně finančních zájmů Unie, jelikož se týká boje proti nezákonnému přeshraničnímu obchodu s tabákovými výrobky, který vede ke ztrátám příjmů. Program by měl podporovat sekretariát Rámcové úmluvy Světové zdravotnické organizace o kontrole tabáku při plnění jeho úkolů spojených s protokolem. Kromě toho by měl také podporovat další činnosti organizované sekretariátem v souvislosti s bojem proti nezákonnému obchodu s tabákovými výrobky.
- (23) V souladu s finančním nařízením, nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013⁽¹²⁾ a nařízením Rady (ES, Euratom) č. 2988/95⁽¹³⁾, (Euratom, ES) č. 2185/96⁽¹⁴⁾ a (EU) 2017/1939 mají být finanční zájmy Unie chráněny prostřednictvím přiměřených opatření, včetně opatření týkajících se prevence, odhalování, nápravy a vyšetřování nesrovnalostí včetně podvodů, zpětného získávání ztracených, neoprávněně vyplacených či nesprávně použitých finančních prostředků a případného ukládání správních sankcí. Zejména má Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) v souladu s nařízením (Euratom, ES) č. 2185/96 a (EU, Euratom) č. 883/2013 pravomoc provádět správní vyšetřování, včetně kontrol a inspekcí na místě, s cílem zjistit, zda nedošlo k podvodu, korupci nebo jinému protiprávnímu jednání poškozujícímu nebo ohrožujícímu finanční zájmy Unie. V souladu s nařízením (EU) 2017/1939 má Úřad evropského veřejného žalobce pravomoc vyšetřovat a stíhat trestné činy poškozující nebo ohrožující finanční zájmy Unie, jak je stanoveno ve směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371⁽¹⁵⁾. V souladu s finančním nařízením mají všechny osoby nebo subjekty, kterým jsou poskytovány finanční prostředky Unie, plně spolupracovat na ochraně finančních zájmů Unie, udělit Komisi, OLAFu, Účetnímu dvoru a v případě členských států účastnících se posílené spolupráce podle nařízení (EU) 2017/1939, Úřadu evropského veřejného žalobce nezbytná práva a potřebný přístup a zajistit, aby rovnocenná práva udělily i třetí osoby podléající se na vynakládání finančních prostředků Unie.
- (24) Třetí země, které jsou členy EHP, se mohou účastnit programů Unie v rámci spolupráce zavedené podle Dohody o Evropském hospodářském prostoru⁽¹⁶⁾, která stanoví provádění programů na základě rozhodnutí přijatého podle uvedené dohody. Třetí země se mohou rovněž účastnit na základě jiných právních nástrojů. Toto nařízení by mělo obsahovat zvláštní ustanovení požadující od třetích zemí, aby udělily nezbytná práva a potřebný přístup příslušné schvalující osobě, OLAFu a Účetnímu dvoru, aby mohly komplexně vykonávat své pravomoci.
- (25) Podle rozhodnutí Rady 2013/755/EU⁽¹⁷⁾ jsou osoby a subjekty usazené v zámořských zemích a územích způsobilé k získání finančních prostředků s výhradou pravidel a cílů programu a případných režimů použitelných na členský stát, s nímž jsou daná zámořská země či území spojeny.

⁽¹²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013 ze dne 11. září 2013 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nařízení Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Úř. věst. L 248, 18.9.2013, s. 1).

⁽¹³⁾ Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 ze dne 18. prosince 1995 o ochraně finančních zájmů Evropských společenství (Úř. věst. L 312, 23.12.1995, s. 1).

⁽¹⁴⁾ Nařízení Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 ze dne 11. listopadu 1996 o kontrolách a inspekcích na místě prováděných Komisí za účelem ochrany finančních zájmů Evropských společenství proti podvodům a jiným nesrovnalostem (Úř. věst. L 292, 15.11.1996, s. 2).

⁽¹⁵⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371 ze dne 5. července 2017 o boji vedeném trestněprávní cestou proti podvodům poškozujícím nebo ohrožujícím finanční zájmy Unie (Úř. věst. L 198, 28.7.2017, s. 29).

⁽¹⁶⁾ Úř. věst. L 1, 3.1.1994, s. 3.

⁽¹⁷⁾ Rozhodnutí Rady 2013/755/EU ze dne 25. listopadu 2013 o přidružení zámořských zemí a území k Evropské unii („rozhodnutí o přidružení zámoří“) (Úř. věst. L 344, 19.12.2013, s. 1).

- (26) Za účelem zajištění jednotných podmínek k provádění programu by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci. Komise by měla přijmout pracovní programy, které stanoví mimo jiné priority a hodnotící kritéria pro udělování grantů na akce.
- (27) Toto nařízení by mělo stanovit maximální možnou míru spolufinancování grantů.
- (28) Podle bodů 22 a 23 interinstitucionální dohody ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů⁽¹⁸⁾ by měl být tento program hodnocen na základě informací shromážděných v souladu se zvláštními požadavky na monitorování a zároveň zamezit administrativní zátěži, zejména pro členské státy, a nadměrné regulaci. Tyto požadavky by měly v příslušných případech zahrnovat měřitelné ukazatele jakožto základ pro hodnocení toho, jaké má tento program účinky v praxi. Hodnocení by mělo být prováděno včas, nezávisle a objektivně.
- (29) Na Komisi by měla být přenesena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování EU, pokud jde o změnu seznamu ukazatelů pro měření plnění obecných a specifických cílů, je-li to považováno za nezbytné, jakož i o doplnění tohoto nařízení o ustanovení týkající se zavedení rámce pro monitorování a hodnocení. Je obzvláště důležité, aby Komise v rámci přípravné činnosti vedla odpovídající konzultace, a to i na odborné úrovni, a aby tyto konzultace probíhaly v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů. Pro zajištění rovné účasti na vypracovávání aktů v přenesené pravomoci Evropský parlament a Rada obdrží veškeré dokumenty současně s odborníky z členských států a jejich odborníci mají automaticky přístup na zasedání skupin odborníků Komise, jež se věnují přípravě aktů v přenesené pravomoci.
- (30) Jelikož cílů tohoto nařízení nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy z důvodu přeshraniční povahy příslušných otázek, ale spíše jich z důvodu unijní přidané hodnoty může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity podle článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.
- (31) Právním základem pro financování AFIS je čl. 42a odst. 1 a 2 nařízení (ES) č. 515/97. Toto nařízení by mělo uvedený právní základ nahradit novým. Ustanovení čl. 42a odst. 1 a 2 nařízení (ES) č. 515/97 by proto měla být zrušena.
- (32) Nařízení (EU) č. 250/2014, kterým se zavádí program Hercule III, se vztahovalo na období od 1. ledna 2014 do 31. prosince 2020. Toto nařízení by mělo stanovit program navazující na program Hercule III od 1. ledna 2021. Nařízení (EU) č. 250/2014 by proto mělo být zrušeno.
- (33) S ohledem na význam boje proti změně klimatu v souladu se závazky Unie provádět Pařížskou dohodu přijatou na základě Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o klimatické změně, a plnit cíle Organizace spojených národů pro udržitelný rozvoj, má program přispět k začleňování opatření v oblasti klimatu a k dosažení celkového cíle, podle kterého je 30 % výdajů z rozpočtu EU vyhrazeno podpoře cílů v oblasti klimatu.
- (34) V souladu s čl. 193 odst. 2 finančního nařízení lze grant udělit na již zahájenou akci v případě, že žadatel může prokázat, že akce musela být zahájena ještě před podpisem grantové dohody. Náklady vzniklé před podáním žádosti o grant jsou však způsobilé pouze v řádně odůvodněných mimořádných případech. S cílem zabránit jakémukoli přerušování poskytování podpory Unie, které by mohlo poškodit zájmy Unie, by mělo být možné v rozhodnutí o financování stanovit, po omezenou dobu na začátku víceletého finančního rámce na období 2021–2027 a pouze v řádně odůvodněných případech, že způsobilé jsou i činnosti uskutečněné a náklady vzniklé od počátku rozpočtového roku 2021, avšak před podáním žádosti o grant.

⁽¹⁸⁾ Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1.

- (35) Za účelem zajištění nepřetržitého poskytování podpory v relevantní oblasti politiky a umožnění provádění programu již od začátku víceletého finančního rámce na období 2021–2027 by toto nařízení mělo vstoupit v platnost co nejdříve a mělo by se použít se zpětnou působností od 1. ledna 2021,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

KAPITOLA I

Všeobecná Ustanovení

Článek 1

Předmět

Tímto nařízením se zavádí Program Unie pro boj proti podvodům (dále jen „program“) na dobu trvání víceletého finančního rámce na období 2021–2027.

Stanoví se jím cíle programu, rozpočet na období 2021–2027, formy financování z prostředků Unie a pravidla pro poskytování tohoto financování.

Článek 2

Cíle programu

1. Obecnými cíli programu je:

- a) chránit finanční zájmy Unie;
- b) podporovat vzájemnou pomoc mezi správními orgány členských států a jejich spolupráci s Komisí k zajištění řádného používání celních a zemědělských předpisů.

2. Specifickými cíli programu je:

- a) předcházet podvodům, korupci a jiným protiprávním jednáním poškozujícím nebo ohrožujícím finanční zájmy Unie a bojovat proti nim;
- b) podporovat podávání zpráv o nesrovnalostech, včetně podvodů, týkajících se finančních prostředků z rozpočtu Unie ve sdíleném řízení a finančních prostředků předvstupní pomoci z rozpočtu Unie;
- c) poskytovat nástroje pro výměnu informací a podporu operativních činností v oblasti vzájemné správní pomoci v celních věcech a záležitostech týkajících se zemědělství.

Článek 3

Rozpočet

1. Finanční krytí pro provádění programu na období 2021–2027 činí 181,207 milionu EUR v běžných cenách.

2. Orientační rozdělení částky uvedené v odstavci 1 je následující:

- a) 114,207 milionu EUR na cíl uvedený v čl. 2 odst. 2 písm. a);
- b) 7 milionů EUR na cíl uvedený v čl. 2 odst. 2 písm. b);
- c) 60 milionů EUR na cíl uvedený v čl. 2 odst. 2 písm. c).

3. Až 2 % částky uvedené v odstavci 1 lze použít na technickou a správní pomoc ve spojení s prováděním programu, jako jsou přípravky, monitorovací, kontrolní, auditní a hodnotící činnosti, včetně systémů informačních technologií na úrovni organizace. Orientační rozdělení uvedené v odst. 2 písm. a) mimoto řádně zohledňuje skutečnost, že tento program je jediným programem Unie, který se zaměřuje na ochranu finančních zájmů Unie z hlediska výdajů.

Článek 4

Třetí země přidružené k programu

Program je otevřený účasti těchto třetích zemí:

- a) členům Evropského sdružení volného obchodu, kteří jsou členy Evropského hospodářského prostoru, v souladu s podmínkami stanovenými v Dohodě o Evropském hospodářském prostoru;

- b) přístupujícím zemím, kandidátským zemím a potenciálním kandidátům v souladu s obecnými zásadami a obecnými podmínkami pro účast těchto zemí v programech Unie stanovenými v příslušných rámcových dohodách a rozhodnutích Rady přidružení nebo v obdobných dohodách a v souladu se zvláštními podmínkami stanovenými v dohodách mezi Unií a těmito zeměmi;
- c) zemím evropské politiky sousedství v souladu s obecnými zásadami a obecnými podmínkami pro účast těchto zemí v programech Unie stanovenými v příslušných rámcových dohodách a rozhodnutích Rady přidružení nebo obdobných dohodách a v souladu se zvláštními podmínkami stanovenými v dohodách mezi Unií a těmito zeměmi;
- d) dalším třetím zemím v souladu s podmínkami stanovenými ve zvláštní dohodě upravující účast dané třetí země v některém programu Unie, pokud tato dohoda:
 - i) zajišťuje spravedlivou rovnováhu, pokud jde o příspěvky třetí země, která se účastní programů Unie, a přínos pro ni;
 - ii) stanoví podmínky účasti v programech, včetně výpočtu finančních příspěvků na jednotlivé programy a jejich správních nákladů;
 - iii) nesvěřuje dané třetí zemi žádnou rozhodovací pravomoc ohledně programu Unie;
 - iv) zaručuje práva Unie zajistit řádné finanční řízení a chránit své finanční zájmy.

Příspěvky uvedené v prvním odstavci písm. d) bodě ii) představují účelově vázané příjmy v souladu s čl. 21 odst. 5 finančního nařízení.

Článek 5

Provádění a formy financování z prostředků Unie

1. Program se provádí v rámci přímého řízení v souladu s finančním nařízením nebo v rámci nepřímého řízení společně se subjektem uvedeným v čl. 62 odst. 1 prvním pododstavci písm. c) finančního nařízení.
2. Program může poskytovat financování jednou z forem stanovených ve finančním nařízení, zejména formou grantů a zadávání veřejných zakázek, jakož i formou náhrady cestovních výloh a denních diet stanovených v článku 238 finančního nařízení.
3. Program může poskytovat financování na akce prováděné v souladu s nařízením (ES) č. 515/97, zejména za účelem pokrytí druhů nákladů uvedených v orientačním seznamu v příloze I tohoto nařízení.
4. Je-li v rámci akce, na kterou je poskytována podpora, pořizováno vybavení, vytvoří Komise v případě potřeby koordinační mechanismus pro zajištění účinnosti a interoperability s ohledem na veškeré vybavení zakoupené s podporou z programů Unie.

Článek 6

Ochrana finančních zájmů Unie

Účastní-li se tohoto programu na základě rozhodnutí přijatého podle mezinárodní dohody nebo na základě jakéhokoli jiného právního nástroje třetí země, udělí nezbytná práva a potřebný přístup příslušné schvalující osobě, OLAfu a Účetnímu dvoru, aby mohly komplexně vykonávat své pravomoci. V případě OLAfu tato práva zahrnují právo provádět vyšetřování, včetně kontrol a inspekcí na místě, jak je stanoveno v nařízení (EU, Euratom) č. 883/2013.

KAPITOLA II

Granty

Článek 7

Granty

Granty v rámci programu se udělují a spravují v souladu s hlavou VIII finančního nařízení.

Článek 8

Spolufinancování

Míra spolufinancování u grantů udělených v rámci programu nepřesáhne 80 % způsobilých nákladů. Jakékoli finanční prostředky přesahující tento strop se poskytují pouze ve výjimečných a řádně odůvodněných případech, jež jsou vymezeny v pracovních programech uvedených v článku 11, a toto financování nepřekročí 90 % způsobilých nákladů.

Článek 9

Způsobilé akce

1. Pro financování jsou způsobilé pouze akce určené k provádění cílů uvedených v článku 2.
2. Aniž jsou dotčeny jakákoli jiné akce stanovené v pracovních programech podle článku 11, mohou být za způsobilé pro financování považovány tyto akce:
 - a) poskytování technických znalostí, specializovaného a technicky pokročilého vybavení a účinných nástrojů IT usnadňujících nadnárodní a multidisciplinární spolupráci a spolupráci s Komisí;
 - b) podpora výměny personálu pro konkrétní projekty, zajišťování nezbytné podpory a usnadňování vyšetřování, zejména zřizování společných vyšetřovacích týmů a přeshraničních operací;
 - c) poskytování technické a operativní podpory pro vnitrostátní vyšetřování, zejména pro celní a donucovací orgány s cílem zintenzivnit boj proti podvodům a jiným protiprávním jednáním;
 - d) budování kapacit IT v členských státech a třetích zemích, intenzivnější výměna údajů a rozvoj a poskytování nástrojů IT pro vyšetřování a pro monitorování zpravodajské činnosti;
 - e) organizace specializované odborné přípravy, seminářů analýzy rizik, konferencí a studií zaměřených na zlepšení spolupráce a koordinace mezi službami, jež se zabývají ochranou finančních zájmů Unie;
 - f) jakákoli jiná akce stanovená pracovními programy podle článku 11, která je nezbytná pro dosažení obecných a specifických cílů uvedených v článku 2.
3. Pokud akce, jež má být podporována, zahrnuje nákup vybavení, Komise zajistí, aby financované vybavení vhodně přispívalo k ochraně finančních zájmů Unie.

Článek 10

Způsobilé subjekty

1. Vedle kritérií stanovených v článku 197 finančního nařízení se použijí kritéria způsobilosti stanovená v odstavci 2 tohoto článku.
2. V rámci programu jsou způsobilé tyto subjekty:
 - a) orgány veřejné správy, jež mohou přispět k dosažení jednoho z cílů uvedených v článku 2 a jsou usazeny:
 - i) v členském státě nebo v zámořské zemi či na území spojených s členským státem;
 - ii) ve třetí zemi přidružené k programu; nebo
 - iii) ve třetí zemi uvedené v pracovním programu za podmínek stanovených v odstavci 3;

b) výzkumné a vzdělávací instituce a neziskové subjekty, jež mohou přispět k dosažení cílů uvedených v článku 2, pokud byly zřízeny a působí po dobu nejméně jednoho roku:

i) v členském státě;

ii) ve třetí zemi přidružené k programu; nebo

iii) ve třetí zemi uvedené v pracovním programu za podmínek stanovených v odstavci 3;

c) jakýkoli právní subjekt založený podle práva Unie nebo jakákoli mezinárodní organizace.

3. Subjekty uvedené v odstavci 2, jež jsou usazeny ve třetí zemi, která není přidružena k programu, jsou ve výjimečných případech v rámci programu způsobilé, pokud je to nezbytné pro dosažení cílů dané akce. Tyto subjekty nesou v zásadě náklady na svou účast, s výjimkou případů řádně odůvodněných v pracovním programu.

KAPITOLA III

Programování, Monitorování a Hodnocení

Článek 11

Pracovní program

Za účelem provádění programu přijme Komise pracovní programy uvedené v článku 110 finančního nařízení.

Článek 12

Monitorování a podávání zpráv

1. Ukazatele pro vykazování pokroku dosaženého při plnění obecných a specifických cílů programu stanovených v článku 2 jsou stanoveny v příloze II.

2. Pro zajištění účinného posouzení pokroku tohoto programu dosaženého při plnění jeho cílů je Komisi svěřena pravomoc přijímat v souladu s článkem 14 akty v přenesené pravomoci za účelem změn přílohy II, pokud jde o ukazatele, je-li to považováno za nezbytné, jakož i za účelem doplnění tohoto nařízení o ustanovení týkající se zavedení rámce pro monitorování a hodnocení.

3. Komise podává každoročně zprávu o plnění programu Evropskému parlamentu a Radě v rámci své výroční zprávy o ochraně finančních zájmů Unie – boj proti podvodům.

V rámci diskusí na toto téma může Evropský parlament vydat doporučení pro roční pracovní program. Komise uvedená doporučení náležitě zohlední.

4. Systém vykazování výkonnosti zajistí, aby údaje pro monitorování provádění a výsledků programu byly shromažďovány účinně, efektivně a včas. Za tímto účelem se pro příjemce finančních prostředků Unie, a je-li to vhodné, i pro členské státy stanoví přiměřené požadavky na podávání zpráv.

Článek 13

Hodnocení

1. Komise při provádění hodnocení zajistí, aby byla hodnocení prováděna nezávisle, objektivně a včas a aby hodnotitelé mohli vykonávat svou práci bez jakýchkoli pokusů je ovlivnit.

2. Průběžné hodnocení programu se provede, jakmile je k dispozici dostatek informací o jeho provádění, avšak nejpozději do čtyř let od začátku provádění programu.

3. Na konci provádění programu, avšak nejpozději do čtyř let po skončení období uvedeného v článku 1, provede Komise závěrečné hodnocení programu.

4. Komise sdělí závěry hodnocení spolu se svými připomínkami Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, Výboru regionů a Účetnímu dvoru a zveřejní je na internetových stránkách Komise.

Článek 14

Výkon přenesené pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.

2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v čl. 12 odst. 2 je Komisi svěřena do 31. prosince 2028.

3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v čl. 12 odst. 2 kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie* nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.
4. Před přijetím aktu v přenesené pravomoci Komise vede konzultace s odborníky jmenovanými jednotlivými členskými státy v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů.
5. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.
6. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle čl. 12 odst. 2 vstoupí v platnost pouze tehdy, pokud proti němu Evropský parlament ani Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

KAPITOLA IV

Přechodná a Závěrečná Ustanovení

Článek 15

Informace, komunikace a viditelnost

1. S výjimkou případů, v nichž by mohlo být ohroženo účinného provádění operativních činností v oblasti boje proti podvodům a cel, uvádějí příjemci finančních prostředků Unie původ těchto finančních prostředků a zajišťují viditelnost finančních prostředků Unie, zejména při propagaci akcí a jejich výsledků tím, že poskytují ucelené, účelné a přiměřené informace různým cílovým skupinám včetně sdělovacích prostředků a veřejnosti.
2. Komise pravidelně provádí informační a komunikační činnosti týkající se programu, akcí uskutečněných podle programu a dosažených výsledků. Finanční zdroje přidělené na tento program rovněž přispívají k institucionální komunikaci politických priorit Unie v rozsahu, v jakém tyto priority souvisejí s cíli uvedenými v článku 2.

Článek 16

Změna nařízení (ES) č. 515/97

V článku 42a nařízení (ES) č. 515/97 se zrušují odstavce 1 a 2.

Článek 17

Zrušení

Nařízení (EU) č. 250/2014 se zrušuje s účinkem ode dne 1. ledna 2021.

Článek 18

Přechodná ustanovení

1. Tímto nařízením není dotčeno pokračování ani změna akcí zahájených podle nařízení (EU) č. 250/2014 a článku 42a nařízení (ES) č. 515/97, které se použijí na tyto akce až do jejich ukončení.
2. Finanční krytí programu může zahrnovat i výdaje na technickou a správní pomoc nezbytnou pro zajištění přechodu k programu od opatření přijatých podle nařízení (EU) č. 250/2014 a článku 42a nařízení (ES) č. 515/97.
3. V souladu s čl. 193 odst. 2 druhým pododstavcem písm. a) finančního nařízení lze v řádně odůvodněných případech uvedených v rozhodnutí o financování a po omezenou dobu považovat akce podporované podle tohoto nařízení a související náklady za způsobilé ode dne 1. ledna 2021, a to i tehdy, pokud byly uvedené akce uskutečněny a uvedené náklady vznikly před podáním žádosti o grant.

Článek 19

Vstup v platnost a použitelnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dnem vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se od 1. ledna 2021.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 29. dubna 2021.

Za Evropský parlament

předseda

D.M. SASSOLI

Za Radu

předseda

A.P. ZACARIAS

PŘÍLOHA I

ORIENTAČNÍ SEZNAM NÁKLADŮ PODLE ČL. 5 ODS. 3

Orientační seznam druhů nákladů, jež budou z programu financovány v souvislosti s akcemi prováděnými v souladu s nařízením (ES) č. 515/97:

- a) výdaje na instalaci a údržbu stálé technické infrastruktury, která členskými státy poskytuje logistické prostředky a prostředky IT a automatizace administrativy k zajištění koordinace společných celních operací a dalších operačních činností;
 - b) náhrady cestovních výloh a denních diet, jakož i případně jiné náhrady nebo platby poskytnuté zástupcům členských států a případně zástupcům třetích zemí, kteří se účastní misí Unie, společných celních operací, které jsou organizovány Komisí nebo společně s ní, školení, schůzek ad hoc a setkání k přípravě a hodnocení správních vyšetřování nebo operativních akcí členských států, pokud jsou organizovány Komisí nebo společně s ní;
 - c) výdaje spojené s pořízením, studiem, rozvojem a údržbou počítačové infrastruktury (hardwaru), softwaru a vyhrazeného síťového spojení a s tím spojenými službami výroby, podpory a školení pro účely provádění akcí podle nařízení (ES) č. 515/97, zejména akcí týkajících se předcházení podvodům a boje proti nim;
 - d) výdaje spojené s poskytováním informací a výdaje na související akce, které umožňují přístup k informacím, údajům a zdrojům dat pro účely provádění akcí podle nařízení (ES) č. 515/97, zejména akcí týkajících se předcházení podvodům a boje proti nim;
 - e) výdaje spojené s používáním celního informačního systému stanoveným v nástrojích přijatých podle článku 87 Smlouvy o fungování EU, a zejména v rozhodnutí 2009/917/SVV v rozsahu, v jakém uvedené nástroje stanoví, že tyto výdaje budou hrazeny ze souhrnného rozpočtu Unie;
 - f) výdaje spojené s pořízením, studiem, rozvojem a údržbou prvků Unie ve společné komunikační síti používané pro účely písmene c).
-

PŘÍLOHA II

UKAZATELE PRO MONITOROVÁNÍ PROGRAMU

Program bude pečlivě monitorován na základě souboru ukazatelů určených k měření rozsahu, v jakém bylo dosaženo obecných a specifických cílů programu, a s cílem minimalizovat administrativní zátěž a náklady. Za tímto účelem se shromažďují údaje pro následující soubor hlavních ukazatelů:

Specifický cíl č. 1: Předcházení podvodům, korupci a jiným protiprávním jednáním poškozujícím nebo ohrožujícím finanční zájmy Unie a boj proti nim.

Ukazatel č. 1: Podpora předcházení podvodům, korupci a jiným protiprávním jednáním poškozujícím nebo ohrožujícím finanční zájmy Unie a boje proti nim, měřená na základě:

1.1: míry spokojenosti s činnostmi organizovanými a (spolu)financovanými prostřednictvím programu;

1.2: procentního podílu členských států, které získají v každém roce programu podporu.

Specifický cíl č. 2: Podpora podávání zpráv o nesrovnalostech, včetně podvodů, týkajících se finančních prostředků z rozpočtu Unie ve sdíleném řízení a finančních prostředků předvstupní pomoci z rozpočtu Unie.

Ukazatel č. 2: Míra spokojenosti uživatelů s používáním IMS.

Specifický cíl č. 3: Zajišťování nástrojů pro výměnu informací a podpory operativních činností v oblasti vzájemné správní pomoci v celních a zemědělských záležitostech.

Ukazatel č. 3: Počet případů, v nichž jsou poskytnuty informace v rámci vzájemné pomoci, a počet podpořených činností v souvislosti se vzájemnou pomocí.

ISSN 1977-0626 (elektronické vydání)
ISSN 1725-5074 (papírové vydání)

Úřad pro publikace Evropské unie
L-2985 Lucemburk
LUCSEMBURSKO

CS